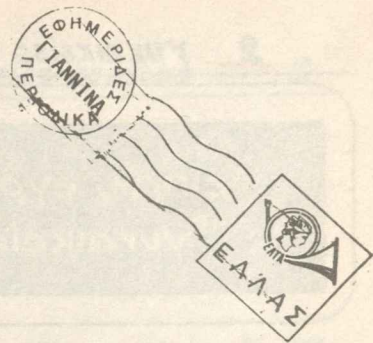

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ σελίδες

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 1ος Νο 2 ΜΑΪΟΣ 1994 ΔΡΧ. 400

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

στην Ευρώπη κάτι γίνεται, στην Ελλάδα όμως;

Τις ώρες που γράφονται αυτές οι γραμμές η.... επεξεργασία της ευρωλίστας μέσα στα κόμματα έχει μπει στη τελική ευθεία. Αυτές οι μέρες θα είναι σημαδιακές. Θα αποκαλύψουν σε ποιο βαθμό επηρέασε τη βούληση των ελληνικών κομμάτων η εκστρατεία της Διακομματικής συνεργασίας Γυναικών για την ίση συμμετοχή γυναικών - ανδρών στα ευρωψηφοδέλτια.

Τα σημάδια δείχνουν, όλα τα κομματικά επιτελεία έχουν αναστατωθεί. Σκέφτονται τις γυναικείες υποψηφιότητες. Ένα - δύο ανακοίνωσαν ήδη, ότι

επικεφαλής του συνδυασμού τους θα είναι γυναίκα.

Ηλίου φαεινότερον, ότι ο στόχος της ίσης συμμετοχής και της εναλασσόμενης λίστας θα παραμείνει ακόμα αιτούμενο. Όμως η κατάσταση θα είναι έως υποφερτή, αν υπάρξει ένας αριθμός 5-7 γυναικών, εκεί που δεν υπάρχει ούτε μία.

Το ερώτημα είναι:

Ποια θα ήταν η κατάσταση αν δεν οργάνωνονταν και συντονίζονταν η πανευρωπαϊκή καμπάνια; Που ας σημειωθεί έξω αναπτύσσεται με πολύ μεγαλύτερη επιτυχία;

Τι αποτέλεσμα θα είχαμε, αν

δεν αποφάσιζαν οι γυναίκες των κομμάτων να αντιδράσουν;

Εάν δεν βοηθούσε σημαντικά και η συντονιστική επιτροπή γυναικείων οργανώσεων;

Η απάντηση είναι κλασσική, απλή και στέρεα στη λογική της. Το τίμημα της αξιοπρέπειας, του αυτοπροσδιορισμού, της απελευθέρωσης της προσωπικότητας της Γυναίκας είναι υψηλό μεν, αλλά πρέπει να καταβληθεί. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Στη Γερμανία: Οι μισοί από τους 18 πρώτους υποψήφιους στο κόμμα των Πρασίνων είναι γυναίκες. 5 από τους 8 πρώτους υποψήφιους των Φιλελευθέρων είναι γυναίκες. Κατά 50% συμμετέχουν γυναίκες στη λίστα του PDS.

Στη Δανία η συμμετοχή γυναικών; Σοσιαλδημοκράτες 26%, φιλελεύθεροι 33%, Συντηρητικοί 33%, Φιλελεύθεροι - Σοσιαλιστές 35%, προοδευτικοί, 25%, Αντιενωτικοί 50%, Λαϊκό κίνημα 30%.

Στη Γαλλία το Σοσιαλιστικό κόμμα εκδήλωσε την πρόθεση να στείλει στην Ευρωβουλή ίσο αριθμό ανδρών γυναικών, ενώ το RPR αποφάσισε πέντε από τις 17 έδρες που διεκδικεί να καταλάβουν γυναίκες και έδωσε τη δεύτερη θέση της λίστας σε γυναίκα.

ΠΡΩΤΗ ΣΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

Πρωταθλήτρια η Ηπειρος στη φτώχεια, πρωταθλήτρια και στην ανεργία. Όπως αποκαλύπτει έρευνα που δημοσιεύουμε στη σελίδα 3 το κατά κεφαλή εισόδημα στην Ηπειρο σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής είναι το χαμηλότερο σ' όλη την Ελλάδα και υπολείπεται κατά 26% του μέσου της χώρας. Ακόμα τρομακτικές διαστάσεις παίρνει η ανεργία των γυναικών, που έφτασε το 1991 στο 16,4%.

ΜΕ ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Με μικρές αγγελίες στις εφημερίδες της Ρουμανίας επιτήδεια κυκλώματα προωθούν λαθρομετανάστριες σ' όλη την Ελλάδα. Στο αυτόφωρο των Ιωαννίνων πρόσφατα κατατέθηκαν σημαντικές μαρτυρίες για τον τρόπο που δρουν τα κυκλώματα και τη μοίρα που επιφυλάσσουν στα κορίτσια της Ρουμανίας στον «παράδεισο» της Ελλάδας. Ρεπορτάζ στη σελ. 7.

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΞΑΛΕΙΦΘΕΙ Η ΝΟΣΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ;

Είναι δυνατόν να μη γεννιούνται πλέον παιδιά με τη νόσο της μεσογειακής αναιμίας. Ο προγαμιαίος και ο προγεννητικός αιματολογικός έλεγχος σ' όλο τον πληθυσμό μπορεί να οδηγήσει σε εξάλειψη της νόσου που είναι ιδιαίτερα διαδεδομένα σε περιοχές της Πρέβεζας και της Αρτας. Αυτά και άλλα ενδιαφέροντα αποκαλύπτει με άρθρο του στις «γυναικείες σελίδες», ο Κώστας Μπουραντάς, επίκουρος καθηγητής, της Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής Ιωαννίνων (σελ.9).

σ' αυτό το
τεύχος

■ Ευρωεκλογές ώρα μη-
δέν.

σελ. 12

■ Η συμμετοχή των γυναικών και τα κόμματα.

σελ. 12

■ Μητρότητα και ιδεολογήματα.

σελ. 6

■ Οι πρωταθλήτριες της άρσης βαρών.

σελ. 22

■ Με τις εργάτριες του εργοστασίου Φιλιππών.

σελ. 10

■ Κομμώτρια, προβλήματα πίσω από το χαμόγελο.

σελ. 11

■ Έρευνα για τον πολιτικό γάμο.

σελ. 14

■ Οι εταίρες, οι παλλακίδες και οι... γυναίκες

σελ. 17

■ Νέα από όλη την Ελλάδα.

σελ. 8

■ Του κόσμου τα παραξενά.

σελ. 23

■ Γυναίκες δημιουργοί

σελ. 15

■ Η σελίδα για τα παιδιά.

σελ. 21

**ειπαρ, εγγραφαι για τις
"γυναίκες σελίδες"**

Εντυπωσιακή υποδοχή ε-
πεφύλαξαν τα μέσα ενημέρω-
σης των Ιωαννίνων στην πρώ-
τη έκδοση των «γυναίκεων
σελίδων». Σε τηλεοπτικές, ρα-
διοφωνικές και έντυπες ανα-
φορές η έκδοση χαρακτηρί-
στηκε πρωτότυπη, ενδιαφέ-
ρουσα και καλαίσθητη.

«... Μια ωραία πρωτοβου-
λία που απέδωσε ένα άριστο
εκδοτικό αποτέλεσμα στο ο-
ποίο ευχόμαστε κάθε προκο-
πή, μακροζωία και λαμπρή
σταδιοδρομία» γράφουν ο
«Νέοι Αγώνες Ηπείρου».

Ο «Ηπειρωτικός Αγώνας
σημειώνει:

**«Γυναίκες Σελίδες είναι
ο τίτλος της μηνιαίας έκδο-
σης που κυκλοφόρησε αυτές
τις ημέρες. Η εφημερίδα εκδί-
δεται και συντάσσεται από
γυναίκες της πόλης. Σαν πρώ-
το φύλλο είναι μια καλή εφά-
νιαση. Τους εύχομαι να συνεχί-
σουν με τον ίδιο ζήλο».**

Ο «Πρωϊνός λόγος» γρά-
φει: Ένα έντυπο που κυκλοφό-
ρησε τελευταία και που σίγου-
ρα έλλειπε από τον τόπο μας
είναι οι «Γυναίκες Σελί-
δες». Μια έκδοση πάρα πολύ
προσεγμένη με πολλά και εν-
διαφέροντα θέματα που αφο-
ρούν τις γυναίκες..... Στην
πρωτοβουλία αυτή ο Π.Λ. εύ-
χεται καλό κουράγιο για τη
συνέχεια.

«Μικρή αναφορά σε μια με-
γάλη προσπάθεια» είναι ο τίτ-

λος σημειώματος που δημοσί-
ευσαν οι «Νέοι αγώνες Ηπεί-
ρου» και υπογράφει ο ΝΙΚΟΣ
ΜΟΥΛΙΑΣ.

**«Η πάλη είναι δύσκολη, το
ξέρουν. Πρέπει να θιξουν
πολλά «κακών κειμένων», να
ανατρέψουν ταμπού, να κα-
θοδηγήσουν και κυρίως να φ-
τιάσουν κάτι άλλο μακριά
από το κουρασμένο σήμερα»**
σημειώνει μεταξύ άλλων ο αρ-
θρογράφος.

Αφιέρωματα στις «γυναι-
κές σελίδες» είχαν και οι τη-
λεοπτικοί σταθμοί « IN
CHANNEL», «TV», «TV1», κα-
θώς επίσης και οι ραδιοφωνι-
κοί σταθμοί «ΑΝΤΕΝΑ
IN», «ΒΗΜΑ», και «ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ».

Οι «γυναίκες σελίδες»
οργάνωσαν συνάντηση με τις
γυναίκες δημοσιογράφους. Οι
γυναίκες δημοσιογράφοι έδει-
ξαν μεγάλο ενδιαφέρον για
την εφημερίδα και σαν δημο-
σιογράφοι και σαν γυναίκες.
Ενδιαφέρον που εκφράστηκε
τις επόμενες μέρες με την
προβολή της εφημερίδας στα
μέσα μαζικής ενημέρωσης της
πόλης, αλλά και με την υπό-
σχεση τους να βοηθήσουν ό-
πως μπορούν.

Οι «γυναίκες σελίδες»
ευχαριστούν θερμά τους τις
δημοσιογράφους και όλους
τους ανθρώπους των μέσων
μαζικής ενημέρωσης για τα
καλά τους λόγια και τη βοή-
θεια τους στο πρώτο εκδοτικό
μας βήμα.

**Επιστολή
προς τις "γυναίκες
σελίδες"**

Αγαπητές φίλες,

Με ένα ξεχωριστό ζήλο, όχι απλά ξεφύλισα τις σελίδες
της εφημερίδας σας αλλά με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στάθηκα
στα περισσότερα κείμενα τους, δεν μπορώ να πω σε όλα, διό-
τι ο χρόνος που αφιερώνουμε εμείς οι Γυναίκες για μελέτη απ'
όπου και αν τον κλέψουμε, πάλι δεν φτάνει.

Ότι κι αν πω από τις προσωπικές μου εκτιμήσεις, πιστεύω
ότι δεν είναι αρκετό για την τόσο προσεγμένη, αξιόλογη, και
ουσιαστική δουλειά που κάνατε. Για ένα πράγμα όμως είμαι
απόλυτα πεπεισμένη. Πως τούτη η γυναίκα φωνή έλλειπε
όχι μόνο απ' την πρωτεύουσα της Ηπείρου αλλά και έξω απ'
τα σύνορα της.

Να είστε και εσείς αγαπητές φίλες της συντονιστικής Επι-
τροπής, σίγουρες πως, αφού το πρώτο φύλλο βγήκε τόσο ε-
μπεριστατωμένο διότι όπως λέει και το λαϊκό ρητό «κάθε αρ-
χή και δύσκολη» φανταστείτε τα επόμενα πόσο πιο εύκολα θα
κυλήσουν. Κουράγιο λοιπόν, δύναμη και φώτιση σε όλες σας,
η αν μου επιτρέψετε σε όλες μας.

Μην αποκλείετε κανένα άτομο είτε να διαβάζει και να δια-
ίδει τις Γυναίκες σελίδες, είτε να γράφει γι' αυτές. Γρήγο-
ρα θα νοιώσουμε ότι όλες μας εκφραζόμαστε μέσα από τού-
την την εφημερίδα, γι αυτό πρέπει να πείσουμε τους πάντες
πως οι γυναίκες δεν ζητούν εξουσία για να κυβερνήσουν, α-
λλά για να δημιουργήσουν.

Τελειώνοντας και για να μην σας κουράσω άλλο, σας σφίγ-
γω το χέρι, σας συχαίρω μια - μια ξεχωριστά και προσωπικά
δηλώνω: Στο μέτρο των περιορισμένων δημοσιογραφικών
μου ικανοτήτων, θα είμαι πάντα στη διάθεση σας. Είθε και οι
24 σελίδες των Γυναίκεων Σελίδων να είναι πάντα γεμάτες.

Φιλικά

ΕΥΑ ΧΑΛΑΤΣΑ

Υ.Γ. Όσο για τα μαλακά βέλη της Β. στη Στήλη: «Η κυοφο-
ρία μας», αν παρεμπιπτόντως υπάρξει κάποιο (και αυτό μόνο
από φθόνο) να είσαι σίγουρη αγαπητή φίλη πως δεν θα τρυ-
πήσει την ασπίδα που έχεις μπροστά σου. Τις ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ
ΣΕΛΙΔΕΣ.

** Η ΕΥΑ ΧΑΛΑΤΣΑ είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Γυ-
ναϊκών Ηπείρου που εδρεύει στην Αθήνα..*

**ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΤΩΡΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑ - ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ
ΣΤΙΣ
γυναίκες σελίδες**

**«γυναίκες σελίδες»
Ριζάρη 27 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45221
τηλ. 38663**

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ

ΟΔΟΣ

ΠΟΛΗ

T.K.

ΤΗΛ.

Κόψτε το κουπόνι και στείλτε το στη διεύθυνση
της εφημερίδας μαζί με μια επιταγή 4.000 δραχ.
ή τηλεφωνείστε μας στο τηλ. 38.663

**Ευνοϊκή
Υποδοχή**

Οι «γυναίκες σελίδες» φαί-
νεται ότι είχαν θετική απήχηση
στην Ηπειρωτική κοινωνία. Και
όχι μόνο σ' αυτή. Θετική ήταν η α-
πήχηση τους, όπου τελικά έφτα-
σαν. Γιατί οι «γυναίκες σελί-
δες» ξεπέρασαν τα περιφερειακά
μας σύνορα. Ταξίδεψαν και σε
άλλες περιοχές της Ελλάδας. Θε-
τική λοιπόν η υποδοχή τους από
γυναίκες και άντρες.

Με πολύ ευνοϊκά σχόλια δε-
χθηκαν καταρχήν οι γυναίκες την
έκδοση ενός έντυπου γι αυτές.
Με πολύ ευνοϊκά σχόλια δέχτη-
καν το πρώτο φύλλο αυτής της
έκδοσης. Και για το περιεχόμενο
του. Και για την αισθητική του εμ-
φάνιση. Είναι άραγε περιπτώ να
πούμε για τη μεγάλη χαρά, που
μας έδωσε αυτή η ευνοϊκή υποδο-
χή; Να πούμε για το κουράγιο που
πήραμε να συνεχίσουμε; Τα συγ-
χαρητήρια τηλεφωνήματα που
δεχτήκαμε, τα επαινετικά σχόλια
που ακούσαμε, από γυναίκες και
άντρες, ήταν ας το πούμε, η δικιά
μας ακριβή αμοιβή για τον μόχθο
αυτής της προσπάθειας. Όπως το
μεγάλο ενδιαφέρον που έδειξαν
οι άνθρωποι που πήραν την πρώ-
τη μας έκδοση στα χέρια τους, να
μας πούν τις σκέψεις τους, τις πα-
ρατηρήσεις τους τις κρίσεις τους,
ήταν για μας η μεγάλη επιβρά-
ση. Η δαδαιότητα ότι αυτή η προσπά-
θεια μπορεί να σταθεί, μπορεί να
έχει πολύ θετικό αποτέλεσμα. Γιατί
για μας είναι απόλυτα καθή-
κον, ότι αυτή η εφημερίδα θα ο-
πάρξει γιατί θα στηριχτεί από
τους ανθρώπους της περιοχής
μας. Προπαντός από τις γυναι-
κες. Αλλά όχι μόνο από αυτές. Εί-
μαστε βέβαιες ότι αυτή η εφημε-
ρίδα μπορεί να εκφράσει και τους
άντρες και να στηριχτεί από αυ-
τούς. Αυτό άλλωστε φάνηκε και
από το πρώτο φύλλο.

Μας είπαν λοιπόν διάφορες
σκέψεις, γυναίκες και άντρες που
διάβασαν την εφημερίδα. Ανα-
φέρουμε μερικές. «Να γίνει πιο
δημοσιογραφική. Δηλαδή περισ-
σότερες ειδήσεις, περισσότερα
ρεπορτάζ, περισσότερα σχόλια.
Ποιότητα τοπικά θέματα, όχι
μόνο γυναίκα αλλά και γενικά
χαρακτήρα. Όχι μεγάλα κείμενα
μας είπαν. Κουράζουν. Μπορεί
ακόμη καλύτερη σελιδοποίηση.
Να γλυκάνουν οι γυναίκες τις
πρωμετωπίδες. Φαντάζουν λίγα
αγρίες. Κάποιοι μας είπαν να σπεί-
ρει κι άλλο το επίπεδο. Μη γράφε-
τε μόνο για τα προβλήματα και το
θάσανα μας, μας είπαν κάποιες
γυναίκες. Γράψτε και για τις επι-
τυχίες μας, για τον άλλο μας σε ο-
τομικό και συλλογικό επίπεδο να
κατακτήσουμε ότι κατακτήσαμε».

Εμείς μελετούμε όλες τις σκέ-
ψεις των ανθρώπων που μας με-
λησαν. Κάποιες τις εφαρμόζουμε
απ' αυτό το φύλλο κιόλας. Κάποι-
ες μόλις αυτό θα είναι δυνατό.
Υπήρξαν και αρνητικά σχόλια.
Να το πούμε. Ισως και κακόστοι-
γα. Υπήρξαν, υπάρχουν υποψίες, κα-
χυποψίες, προκαταλήψεις, γιατί
όχι, ακόμα και εμπάθειες. Στεκό-
μαστε σ' αυτές, στο βαθμό που
αυτό θα βοηθάει τη βελτίωση της
εφημερίδας. Δεν αντιδρούμε. Εί-
μαστε βέβαιοι ότι ο μόνος τρόπος
για το ξεπέρασμα τους είναι οι
«γυναίκες σελίδες» να γίνουν
όλο και καλύτερες. Να διευρύν-
ουν όλο και περισσότερο τον ορι-
σμό των συνεργασιών-συνεργα-
γιών. Να κερδίζουν όλο και
περισσότερες αναγνώστριες και
αναγνώστες. Εμείς έχουμε και τη
θέληση και το μεράκι και το κου-
ράγιο να τα καταφέρουμε.

ΗΠΕΙΡΟΣ**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΡΕΚΟΡ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ**

Μια ακόμα αρνητική πρω-
τιά κατέκτησε η Ηπειρος.
Σύμφωνα με επίσημα στοι-
χεία της Εθνικής Στατιστικής
Υπηρεσίας (ΕΣΥ 1991) η πε-
ριφέρεια της Ηπείρου κατέ-
χει την πρώτη θέση σ' όλη
την χώρα σε ποσοστό ανερ-
γίας γυναικών (16,4% του
γυναικείου εργατικού δυνα-
μικού). Όμως και στη συνολι-
κή ανεργία η Ηπειρος έρχε-
ται δεύτερη με ελάχιστη δια-
φορά από την Αττική (9,8% έ-
ναντι 9,9%).

Εκείνο επίσης που προκα-
λεί μεγάλη εντύπωση είναι η
σύγκριση των στοιχείων του
1991 με τα στοιχεία του
1983. Ενώ συνολικά σε επίπε-
δο χώρας φαίνεται ότι η α-
νεργία παρέμεινε σταθερή
(7,6%) στην περιφέρεια της
Ηπείρου έχουμε τρομακτική
αύξηση:

Σχεδόν διπλασιάστηκε η
συνολική ανεργία (από 5% α-
νέβηκε στο 9,8%) και υπερδι-
πλασιάστηκε η ανεργία των
γυναικών (από 7,4% ανέβηκε
στο 16,4%).

**ΠΕΛΩΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΠΡΟΒΛΗΜΑ**

Είναι φανερό ότι στα προ-
βλήματα της φτώχειας και
της απομόνωσης της Ηπεί-
ρου προστέθηκε ένα ακόμα
πρόβλημα που παίρνει δια-
στάσεις κοινωνικής μάλιστα
ιδιαιτέρα για τις γυναίκες.
Εχουμε κατ' αρχήν ένα πο-
σοστό ανεργίας που ξεπερ-
νάει κατά 2,2 ποσοστιαίες
μονάδες το μέσο ποσοστό α-
νεργίας της χώρας. (9,8% έ-
ναντι 7,6%). Στις γυναίκες το
ποσοστό ανεργίας ξεπερνάει
κατά 3,6 ποσοστιαίες μονά-
δες το μέσο ποσοστό της χώ-
ρας (16,4% έναντι 12,8%).
Υπάρχει όμως κάτι πιο α-
νησυχητικό ακόμα. Οι μετα-
βολές που παρατηρήθηκαν
στα ποσοστά ανεργίας από
1988 έως το 1991 στο βαθμό

αποκαλυπτική έρευνα.

που προσδιορίζουν κάποια
τάση μας προειδοποιούν για
μια ανεργία που θα εκτινα-
χθεί σε δυσθεώρητα ύψη.
Ηδη πρέπει να υπολογί-
ζουμε ότι η γυναίκα ανερ-
γία θα πρέπει να έχει ξεπερ-
σει το 20%. Φυσικά μιλάμε
για την ανεργία που προσδιο-
ρίζεται με βάση τα δεδομένα
των μεθόδων που χρησιμο-
ποιεί η Εθνική Στατιστική
Υπηρεσία και που κατά γενι-
κή παραδοχή δεν εντάσσουν
στους ανέργους, ανθρώπους
που θα ήθελαν να εργαστούν

της Ηπείρου επιδεινώνεται
συνεχώς.

Από το 1988 έως το 1991
το εργατικό δυναμικό της
Ηπείρου (άνεργοι και απα-
σχολούμενοι) μειώθηκε από
121 χιλιάδες περίπου στις
107 χιλιάδες περίπου.

Σε ποσοστά μειώθηκε από
51,2% (επί του δυναμικού ερ-
γάσιμης ηλικίας) σε 44,9%).

Ηδη το ποσοστό του ερ-
γατικού δυναμικού της Ηπεί-
ρου είναι κατά 3,3 ποσοστιαί-
ες μονάδες κάτω από το μέ-
σο ποσοστό της χώρας. Η

ση, κόμματα και άλλοι φορείς
έχουν βάλει σε πρώτη προτε-
ραότητα (στις διακηρύξεις
τουλάχιστον) το γενικότερο
αναπτυξιακό πρόβλημα της
Ηπείρου. Παρατηρείται όμως
ένας μονόπλευρος προσανα-
τολισμός στη διεκδίκηση κα-
τασκευής έργων υποδομής
και από τις συζητήσεις απο-
σιάζει η διεκδίκηση άμεσων
συγκεκριμένων μέτρων για
την ανακούφιση οξυμένων
κοινωνικών προβλημάτων ό-
πως είναι η ανεργία και ιδιαι-
τερα η ανεργία στις γυναι-
κες.

αλλά η γενικότερη κατάστα-
ση στην απασχόληση τους α-
ποθαρρύνει στην αναζήτηση
εργασίας.

μείωση του εργατικού δυνα-
μικού στις γυναίκες είναι α-
κόμη μεγαλύτερη (από
36,6% μειώθηκε στο 29,5%).

Ελπίζουμε το δημοσίευμα
της εφημερίδας μας να συμ-
βάλει σε έναν πιο πολυπλευ-
ρο προσανατολισμό των προ-
σπάθειών για την αντιμετώπι-
ση των προβλημάτων της
Ηπείρου.

**ΑΝΑΓΚΗ ΑΜΕΣΩΝ
ΜΕΤΡΩΝ**

Είναι γεγονός ότι στην
Ηπειρο, Τοπική Αυτοδιοίκη-

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΙΛΟΣ

ΠΕΤΡΙΔΗΣ

**Παντα το πρωτο όνομα στο ανδρικό και
γυναικείο παπούτσι
Ποιότητα και γούστο
15 χρόνια κοντά σας
Καπλάνη 4 Γιάννενα τηλ. 23748**

Για το πρόσωπο...
Για το σώμα...
Για τα πόδια σας...

**ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ
ΚΥΡΙΑΖΗ**
το όνομά αρκεί

Λόρδου Βύρωνος 21 Ιωάννινα

γυναίκες σελίδες

Ιδιοκτησία ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Εκδότρια - Διευθύντρια ΕΥΑΝΘΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
Συνεργάτρια Εκδόσης ΛΟΡΕΤΤΑ ΡΑΤΣΙΚΑ

Συνεργάτριες - Συνεργάτες
ΕΛΕΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΣΟΥΚΑ
ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ, ΖΗΚΙΔΟΥ ΚΑΛΛΙΡΟΗ
ΖΗΣΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ-ΚΥΡΙΑΖΗ
ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ, ΠΑΝΝΑ ΚΟΥΛΑ
ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ, ΒΑΣΩ ΜΕΙΝΤΗ,
ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ, ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ
ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ, ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΠΠΑ,
ΑΛΙΚΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, ΕΛΕΝΗ ΡΟΚΟΥ
ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

Ζωγραφική σύνθεση τίτλου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΑΤΣΙΚΑΣ

Γενική επιμέλεια ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΦΙΛΟΣ
Επιμέλεια Φωτογραφίας ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση «γυναίκες σελίδες»
Εκτύπωση: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ, Ε.Π.Ε
Πέριμα Ιωαννίνων - Τηλ.: 81.750 - 81.751
Έδρα ΡΙΖΑΡΗ 27 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45221 ΤΗΛ. 38.663

Ετήσια συνδρομή: ιδιωτών δραχ. 4.000
οργανισμών, εταιριών δραχ. 8.000
* Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συ-
ντακτών τους.

ΜΗΤΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Η διπλή κοινωνική παρουσίαση και αποδοχή των γυναικών αποτέλεσε (κι ως ένα σημείο εξακολουθεί ν' αποτελεί) κοινό διαπολιτισμικό χαρακτηριστικό: Οι γυναίκες υπήρξαν, ανάλογα με τις διαθέσεις των ανδρών κατασκευαστών του πολιτισμού, είτε οι φορείς του κακού και της αμαρτίας οι αυτοургоί των συμφορών της κοινωνίας (δηλ. των ανδρών), μιανές και σκοτεινές είτε ζωοδότρες, ιερές και απαράβιαστες, αγνές και προ πάντων ιδιότητες, ασεξουαλικές και κρυμμένες. Το κορμί τους, πεδίο άσκησης σχέσεων εξουσίας και υποτέλειας ήταν πάντοτε το ίδιο βρώμικο όσο κι αγιασμένο - ανάλογα με τις συνθήκες - κι η μήτρα τους πηγή ζωής για την ανθρωπότητα αλλά και πηγή δεινών και διαχρονικών δεσμών για το φύλο τους. Η αναπαραγωγή του είδους,

Η "φυσικότητα" του γυναικείου χαρακτήρα τη μητρότητα, η άρνηση του κοινωνικού της περιεχομένου, κράτηση τη μισή ανθρωπότητα έξω από τις αποφάσεις που την αφορούν, φυλακίζοντας την μέσα στο ίδιο της το σώμα.

ήταν η παγίδα στην οποία βρέθηκαν οι γυναίκες πιασμένες από την χαρμυλή ακόμα της ανθρωπίνης κοινωνίας, παγίδα που ο ασφυκτικός της χαρακτήρας μεταβάλονταν ανάλογα με το κοινωνικοπολιτισμικό καθεστώς, χαλαρώνοντας (κάποτε μάλιστα εξαιρετικά) ή σφίγγοντας (συνήθως μέχρι ασφυξίας) ή διαμορφώνοντας τον τρόπο ζωής τους. Η βιολογική ικανότητα της αναπαραγωγής, η γέννα δηλ. επιβλήθηκε ως μοναδικός γυναικείος προορισμός. Κάθε άλλη δυνατότητα παρέμβασης στην πολιτιστική εξέλιξη τους αφαιρέθηκε, όπως τους αφαιρέθηκε και η ολότητα της έννοιας άνθρωπος που τελικά ταυτίστηκε με τους άντρες.

Κάθε άρνηση αυτού του προορισμού σήμαινε πάντοτε κοινωνική αποξένωση ή απόρριψη. Ακόμη και στην περί-

Γράφει
η ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΣΟΥΚΑ

πτωση μη εκπλήρωσης του προορισμού για λόγους ανεξάρτητους από τη θέληση της γυναίκας. "Στείρα", "άκληρη" κ.λ.π. σήμαινε την οριστική καταδική αφού στείρες και άκληρες είναι μόνο οι γυναίκες και δεν γνωρίζουμε αντίστοιχους προσδιορισμούς για τους άντρες ως τους τελευταίους αιώνες. Η "φυσικότητα" του γυναικείου χαρακτήρα της μητρότητας, η άρνηση του κοινωνικού της περιεχομένου, κράτηση τη μισή ανθρωπότητα έξω από τις αποφάσεις που την αφορούσαν, φυλακίζοντας την μέσα στο ίδιο της το σώμα. Ταυτόχρονα δημιούργησε το σχήμα ("δημόσιο" = αντρικό) - ("ιδιωτικό" = γυναικείο) και απέκλεισε τους άντρες απ' τη

Η φύση, λοιπόν είν' αυτή που έχει καταδικάσει τις γυναίκες σ' αιώνια κατωτερότητα κι οι γυναίκες οφείλουν εξ' αιτίας της μήτρας τους να παραμένουν δέσμιες της αναπαραγωγικής τους λειτουργίας. Ποιός μπορεί να τα βάλει με τη φύση; Έτσι καταλήγουμε αβίαστα στο συμπέρασμα κλειδί της πατριαρχικής ιδεολογίας: Οι αναπαραγωγικές δυνατότητες των γυναικών τις προσδιορίζουν ως όντα των οποίων μόνο η σεξουαλικότητα και η αναπαραγωγή διαρθρώνει τη ύπαρξή τους. Κι εδώ υπάρχει η διαφορά ουσίας με τους άντρες οι οποίοι αντίθετα είναι κοινωνικά "πρόσωπα" με πολλαπλούς και περίπλοκους σκοπούς και προσδιορισμούς.

Με δύο λόγια, ο τρόπος παρουσίαισης της μητρότητας και η κοινωνική αποδοχή της περνάει απ' τη φιλτραρισμένη συλλογική ή ατομική αντρική συνείδηση.

Οι γυναίκες συμφωνούν με το πλήθος των ιδεολογημάτων που περιβάλλουν την μητρότητα, ιδεολογήματα που έχουν παραχθεί από τους άντρες αν και τη μεταβίβαση τους από γενιά σε γενιά την έχουν αναλάβει οι ίδιες και μάλιστα μ' ιδιαίτερη επιτυχία. Σύμφωνα μ' αυτά οι γυναίκες ολοκληρώνονται μόνο αποκτώντας παιδιά, ανατρέφοντάς τα, κ.λ.π. Η αντίληψη ικανοποιήσεών τους πρέπει να προέρχεται απ' αυτά και μόνο. Οι ανάγκες των γυναικών πρέπει να ταυτίζονται απόλυτα με των παιδιών. Η συνύπαρξη κι ο περιορισμός (μητέρων και παιδιών) στον ιδιωτικό χώρο είναι αυτονόητες κλπ, κλπ.

Απ' όλα αυτά τα ιδεολογήματα γίνεται προφανές η μόνιμη διαρκής μητρική παρουσία στον ιδιωτικό χώρο και τα παιδιά ενώ η πατρική εμφανίζεται φευγαλέα καθώς είναι "περιφερειακή" κι απόμακρη. Προφανώς όμως γίνεται και η διαδικασία εσωτερικεύσης αφορείωσης και ταύτισης εν

τέλει της αντρικής θέλησης εκ μέρους των γυναικών που όμως περνάει απαρατήρητη απ' τις / τους ανυποψίαστες / ους.

Η σχέση των γυναικών με τις αναπαραγωγικές τους δυνατότητες καθώς και με τα παιδιά τους βρίσκεται υπό αντρικό έλεγχο, γεγονός ανυπόφορο, που διαιωνίζεται ιστορικά και πολιτισμικά σ' όλα τα γνωστά ως σήμερα κοινωνικά συστήματα αποτελώντας ένα από τα βάθρα τους. Θα περίμενε κανείς, πως, καθώς η φεμινιστική (και όχι μόνο) επιστήμη αλλά και η ίδια η καθημερινότητα καταρρίπτοντας αυτού του είδους τις αντιλήψεις και τα ιδεολογήματα που τις συνοδεύουν, αυτές θα υποχωρούσαν τουλάχιστον στις κοινωνικές απαιτήσεις (μητέρων και παιδιών) στον ιδιωτικό χώρο είναι αυτονόητες κλπ, κλπ.

Απ' όλα αυτά τα ιδεολογήματα γίνεται προφανές η μόνιμη διαρκής μητρική παρουσία στον ιδιωτικό χώρο και τα παιδιά ενώ η πατρική εμφανίζεται φευγαλέα καθώς είναι "περιφερειακή" κι απόμακρη. Προφανώς όμως γίνεται και η διαδικασία εσωτερικεύσης αφορείωσης και ταύτισης εν

μύθοι της γυναίκας - μάνας του πολεμιστή - άντρα αποτελεί βασικό μέρος της κυρίαρχης ιδεολογίας όλων των αντιμαχόμενων πλευρών αλλά και πιθανά το μοναδικό ως τώρα σημείο σύγκλισης τους -, την επανεμφάνιση του ναζισμού και την επανάκτηση τμήματος του χαμένου εδάφους από την εκκλησία κύρια φορέα αυτών των αντιλήψεων που τελευταία ενισχύθηκαν σημαντικά προς αυτόν τον τομέα και από την νέα Ιταλική ηγεσία (Υπουργείο Καθολικής οικογένειας).

Στη χώρα μας οι αντιλήψεις αυτές κωδικοποιήθηκαν και διατυπώθηκαν με τον πιο επισημο και έγκυρο τρόπο απ' την ίδια την Ελληνική Βουλή σε κοινή μάλιστα συμφωνία όλων των κομμάτων - στο πρόγραμμά της για το δημοκρατικό πρόβλημα το 1993.

*Η ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΣΟΥΚΑ είναι πολιτικός επιστήμων, σύμβουλος ισότητας στο Υπουργείο Εμπορίου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΜΙΚΡΗ ΜΑΣ ΠΟΛΗ

Αναζητείται «Κ. Τάκης» με άσπρη BMW

Αναζητείται κάποιος κύριος «Τάκης» αγνώστων λοιπών στοιχείων, που διατηρεί Καλλιτεχνικό Γραφείο στην Ομόνοια.

Το όνομα του ή μάλλον το καλλιτεχνικό του ψευδώνυμο, φιγουράρει σε όλες τις εφημερίδες της Ρουμανίας: Ζητούνται κοπέλες, χορεύτριες και μη, για εργασία στην Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία, Ισπανία.- Πληροφορίες κ. Τάκη, τηλ..... ΑΘΗΝΑ.

Με αυτή την αγγελία στο χέρι και με το νούμερο τηλεφώνου του «Κ.Τάκη» εκατοντάδες νέες κοπέλες, από τις ανατολικές χώρες αναζητούν καλλίτερες συνθήκες ζωής στην Ελλάδα.

Η εδώ πραγματικότητα όμως είναι εντελώς διαφορετική από αυτή που υπόσχεται η αγγελία, γιατί προφανώς αυτή η εργασία που υπαινίσσεται δεν μπορεί να γίνει αμέσως κατανοητή σε κάποια που δεν γνωρίζει το τι σημαίνει χορεύτρια σε νυχτερινό κέντρο, πολύ δε περισσότερο όταν δεν θέλει να καταλάβει γιατί όλη η οικογένειά της ζητείται πάνω της για τα χρήμα-

καθόλου χρήματα χωρίς νομική υποστήριξη, κάθησαν στο εδώλιο του κατηγορουμένου, απολογήθηκαν για την εξαθλίωση που δεν ευθύνονται, για την καταράκωση της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα που επήλθε με την κατάρρευση των πολιτικών καθεστώτων στις χώρες τους. Για μια ακόμη φορά κλήθηκαν οι γυναίκες να πληρώσουν για ότι δεν ευθύνονται. Παραπέμφθηκαν μαζί τους και οι υπεύθυνοι του νυχτερινού κέντρου οι οποίοι όμως ευθύνονται διαχωρίσαν τη θέση τους και παραστάθηκαν με πληρεξούσιο δικηγόρο, ο οποίος δήλωσε ότι δεν παρίσταται για τις κατηγορούμενες εκτός μιάς, η οποία είχε διαβατήριο και προφανώς υπήρχε όφελος υπεράσπισης της.

Για όλες τις υπόλοιπες κατηγορούμενες ηλικίας από 18 ετών έως 35, δεν υπήρχε υπεράσπιση, προς τι άλλωστε αφού η απέλαση ήταν δεδομένη. Απλά και μόνον ένας διερμηνέας, ο οποίος μετέφραζε όσα ερωτούνταν και κατατίθονταν.

Προφανώς οι κατηγορού-

Με απορία ρώτησε ο κ. Εισαγγελέας πως είναι δυνατόν να εμπιστευθείτε 700.000 δρχ. και τόσα χαρτιά χωρίς να γνωρίζετε κανένα άλλο στοιχείο του. Η απάντηση αφέληξ και απλοϊκή άφησε εμβρόντητο το ακροατήριο. Μα αφού μου άφησε τις κοπέλες ενέχυρο!!!

τα που μόνο αυτή μπορεί να κερδίσει εργαζόμενη με οποιοδήποτε τρόπο στην Ελλάδα.

Με αυτή την αγγελία στα χέρια ήρθαν στην Ελλάδα και μάλιστα στα Γιάννενα 7 κοπέλες και άρχισαν να εργάζονται στο Bar PLAY - BOY. Συνελήφθησαν από τα Αστυνομικά όργανα στις 1.30' τις 27-4-1994 και παραπέμφθηκαν στο αυτόφωρο Τριμελές Πλημμελειοδικείο με τις κατηγορίες: παράνομη είσοδος στη χώρα (λαθρομετανάστριες), απασχόληση χωρίς άδεια εργασίας και εργασία χωρίς βιβλίο υγείας. Μαζί τους παραπέμφθηκαν και οι υπεύθυνοι του νυχτερινού κέντρου... μαζί με τις παραπάνω κατηγορίες και επιπλέον και για οπλοκατοχή.

Αγνωστες μεταξύ αγνώστων, χωρίς γλώσσα, χωρίς

μενες μη γνωρίζοντας τη γλώσσα αλλά και την ποινική διαδικασία, υπέθεσαν ότι οι εργοδότες τους δια του δικηγόρου τους θα υπερασπιζόταν και τις ίδιες. Δεν γνώριζαν πλέον ότι κανένα όφελος δεν είχαν να τις υπερασπιστούν αντιθέτως είχαν συμφέρον να απελαθούν χωρίς να υποχρεωθούν να πληρώσουν την ποινή τους. Έτσι και αλλιώς και πάλι κάποιες άλλες κοπέλες με μια αγγελία του «Κ. Τάκη» σύντομα θα τις αντικαταστάσουν.

Σε κάποια στάση της δικής κάποιος τρίτος πληροφορήσε, μέσω του διερμηνέα, τις κατηγορούμενες ότι δεν είχαν υπεράσπιση και ότι οι εργοδότες τις άφησαν στην τύχη τους και τις έπιασε πανικός.

Κατέθεσαν λοιπόν ότι την

τα παραλείπόμενα ερός αυτόφωρου στα Γιάννενα

δουλειά την βρήκαν μέσω μιας αγγελίας που υπήρχε σε πολλές εφημερίδες της Ρουμανίας και όχι μόνο στο Βουκουρεστί αλλά και στο Ιάσιο και σε άλλες πόλεις. Ζητούνταν κοπέλες για εργασία στην Ελλάδα και αλλού, πληροφορίες σε κάποιον «Κ.Τάκη» στην Αθήνα. Κατά τις καταθέσεις τους πλήρωσαν για να έλθουν στην Ελλάδα 15.000 δρχ. η κάθε μία, όλα τους δε τα χαρτιά (διαβατήρια και λοιπά) τα είχε ο περιβόητος κ. Τάκης αγνώστων λοιπών στοιχείων.

Στο εν λόγω νυχτερινό κέντρο δούλευαν κάπου 10 μέρες με ημερομίσθιο 5.000δρχ. και 100 δρχ. το ποτό. Ωστόσο από την ακροαματική διαδικασία προέκυψε ότι καμία έως εκείνη την στιγμή δεν είχε πληρωθεί. Εναγωνίως ρωτούσαν τους αστυνομικούς αν θα πάρουν τα προσωπικά τους είδη και αν θα τους δώσουν τα χρήματα που τους χρωστούσαν οι εργοδότες τους. (Τέτοια ώρα τέτοια λόγια... Ποιός θα υποχρέωνε τους εργοδότες να τους καταβάλουν, ότι τους χρωστούσαν και που τέτοια ευαισθησία στη στιγμή που οι ίδιοι έπρεπε να πληρώσουν την ποινή τους).

Κάποια κοπέλλα κατέθεσε μάλιστα ότι αντί για χρήματα αυτό το διάστημα της έδωσαν

κάποια ρούχα για τη δουλειά και καλλυντικά!!!

Ο υπεύθυνος του κέντρου δήλωσε ότι στον «Κ. Τάκη» πλήρωσε για την κάθε κοπέλα 100.000 δρχ. ήτοι 700.000 δρχ. συνολικά, αυτός δε είχε αναλάβει να βγάλει τα απαραίτητα χαρτιά για την νόμιμη παραμονή τους. Σε ερώτηση του κ. Εισαγγελέα αν γνωρίζει τα περαιτέρω στοιχεία του «Κ. Τάκη» απάντησε ότι το μόνο που ξέρει είναι ότι έχει μια άσπρη BMW. Με απορία ρώτησε ο κ. Εισαγγελέας πως είναι δυνατόν να εμπιστευθείτε 700.000 δρχ. και τόσα χαρτιά χωρίς να γνωρίζετε κανένα άλλο στοιχείο του. Η απάντηση αφέληξ και απλοϊκή άφησε εμβρόντητο το ακροατήριο. Μα αφού μου άφησε τις κοπέλες ενέχυρο!!!

Πωλούνται αξίες, ιδανικά, ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, ανάγκη, ανθρωπίνη δυστυχία... Ο άνθρωπος σε όλη του την προσπάθεια εξομοιώνεται με κάθε υλικό αγαθό μεταβιβάσιμο και ανταλλάξιμο, δίνεται για παρακαταθήκη ή ενέχυρο.... Όλα αυτά γίνονται πιο απλά όταν το πωλούμενο αγαθό αφορά την γυναίκα υπόσταση, όταν αυτό που πωλείται και...μεταβιβάζεται είναι ό,τι μόνο μια γυναίκα μπορεί να δώσει...Ο εξευτελισμός της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας σε

όλη του την έκταση.

Η μία από τις κατηγορούμενες, ηλικίας 35 ετών, χήρα με δύο παιδιά, εκτός της ακροαματικής διαδικασίας δήλωσε ότι στη Ρουμανία δεν υπάρχει δουλειά, το μεροκάματο είναι ανύπαρκτο, κανένας εργοστάσιο δεν δουλεύει. Ο καλλίτερος μισθός είναι 120 δολάρια, δηλαδή 30.000 δρχ. που δεν φθάνει για τίποτε, ούτε καν για ψωμί. Δουλειά δεν υπάρχει ούτε για τους άντρες πολύ δε περισσότερο για τις γυναίκες. Συχνά οι ίδιοι οι άντρες συνοδεύουν τις γυναίκες τους στα σύνορα για να έρθουν στην Ελλάδα για να δουλέψουν. Με κλάματα και λυγμούς δήλωσε: «δεν γνωρίζα ότι έπρεπε να είχα και άλλα χαρτιά ούτε ήξερα ότι η κατάσταση ήταν αυτή που είδαμε εδώ. Άλλη δουλειά μας υποσχέθηκαν».

Είναι σίγουρο ότι για μια μεγάλη μερίδα γυναικών που βρίσκουν εργασία μέσω τέτοιων αγγελιών δεν γίνεται αμέσως κατανοητό τι ακριβώς εργασία υπάρχει. Όταν το ανακαλύπτουν είναι πλέον πολύ αργά γιατί βρίσκονται ήδη στο δρόμο προς την απέλαση.

ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

ΕΠΙΠΛΟ
ΠΑΝΤΑΖΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΕΛΕΟΥΣΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Τηλ 61474
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ Β.Ι.Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ Τηλ.57145
Στέφανος Α. Πανταζής & ΣΙΑ Ο.Ε

Σαλόνια
Κρεβατοκάμαρες
Τραπεζαρίες
Σύνθετα
Παιδικά
Μικροέπιπλα
Κουρτινόξυλα

ΤΟΞΩΤΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΩΤΤΑΣ
8ο χιλ. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 93739 FAX 93561

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ Ν. ΤΟΛΑΓΙΟΥ
εναρξη θερινών μαθημάτων
20 Ιουνίου
οι εγγραφές αρχίζουν
ΖΥΓΟΜΑΛΛΗ 24
ΤΗΛ. 28372-77666
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΜΑΚΗΣ ΜΥΛΩΝΙΔΗΣ
Προϊστάμενος Πωλήσεων
28ης Οκτωβρίου 25 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
τηλ. 31700 FAX 37630

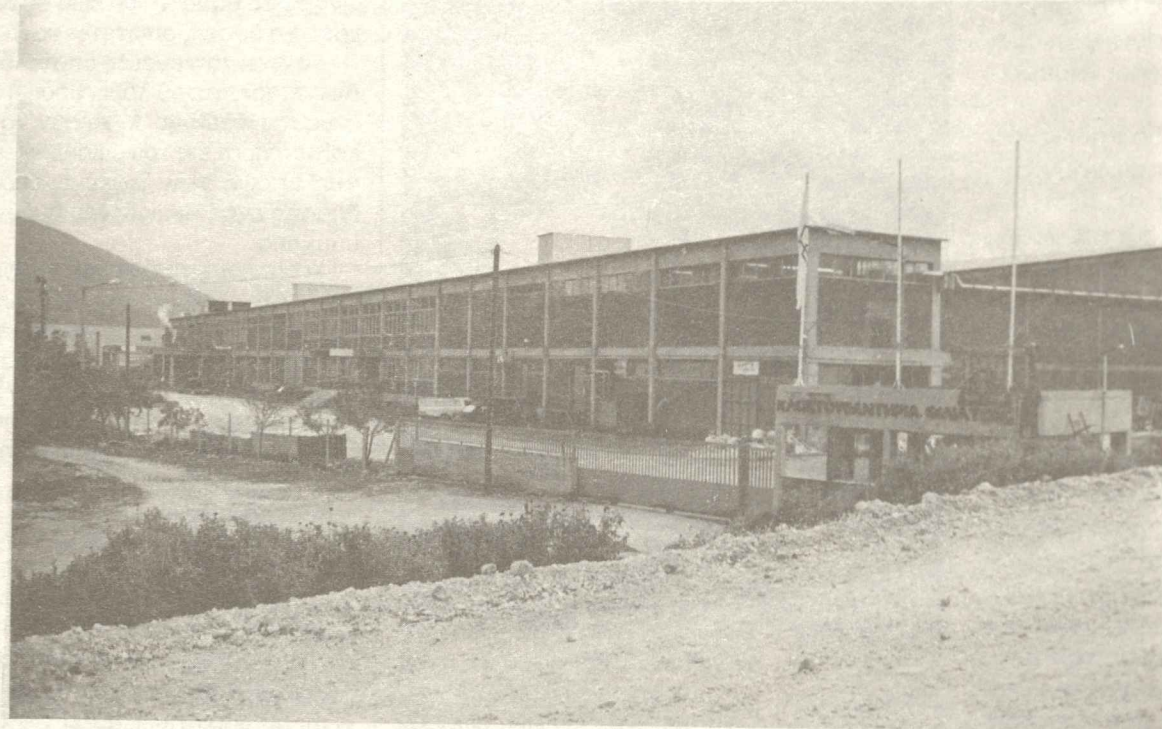
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΦΙΛΙΑΤΩΝ

Για τις γυναίκες η νύχτα είναι θάνατος

Οι Φιλιάτες ή το Φιλιάτι, όπως το λένε οι ντόπιοι, είναι μια κομμάτι στην βορειοδυτική πλευρά της Ηπείρου καμιά 80αριά χιλιόμετρα απ' τα Γιάννενα, μια ανάσα απ' τα Ελληνοαλβανικά σύνορα. Στις παρυφές του, δεσπόζει ο μουντός όγκος του μεγαλύτερου εργοστασίου της Ηπείρου, τα «Κλωστοϋφαντήρια Φιλιατών». Εργαζόμενοι 350. Γυναίκες περίπου 100. Απ' αυτούς 35 ζευγάρια. Είναι αλήθεια ευτύχημα για τους κατοίκους της περιοχής η ύπαρξη του μια και 350 νοικοκυριά λίγο πολύ στηρίζονται σ' αυτή τη παραγωγική μονάδα, σε μια περιοχή της Ελλάδας, όπου καπνός από βιομηχανικό φουγάρο δεν συναντιέται εύκολα. Θέλαμε πολύ μια κουβέντα με τις εργάτριες του εργοστασίου και την επιδιώξαμε. Ξέραμε ότι δουλεύουν δύσκολο οκτώωρο, ότι καταπίνουν βαμβάκι με την οκά, ότι ξεκουφαινόνται απ' τα ανεβασμένα ντεσιμπέλ των μηχανών, ότι δουλεύουν νυχτερινή βάρδια 10-6 αν και μικρομάννες. Παρ' όλα αυτά άλλο πράμα να κουβε-

«Σμίγουμε με τον άντρα μου 1-2 λεπτά, την ώρα που χτυπούμε κάρτα, ο ένας για ν' αρχίσει θάρδια κι' ο άλλος για να την τελειώσει. Σ' αυτά τα 1-2 λεπτά αυτός που έρχεται απ' το σπίτι «δίνει αναφορά» για τα παιδιά. Αυτό πέντε μέρες την εβδομάδα» Μιλάει μια εργάτρια των κλωστοϋφανών, μικρομάννα με δύο παιδιά, που κι' ο άντρας της δουλεύει στο εργοστάσιο. «Δεν δοκιμάζεται η σχέση σας;» τη ρωτάμε. «Πέντε μέρες την εβδομάδα είναι λες και δεν υπάρχουν ο ένας για τον άλλον. Η νύχτα (εννοεί την νυχτερινή βάρδια) μας χωρίζει τρομερά. Βλέπεις δουλεύουμε δυο εβδομάδες τον μήνα νύχτα. Μια εκείνος μια εγώ. Ούτε προβλήματα να λύσουμε, ούτε σαν οικογένεια να βρισκόμαστε, ούτε σαν ζευγάρι να βρεθούμε. Μεγάλος αγώνας με μικρό αντίκρουσμα».

«Δηλαδή δεν αγαπάτε τη δουλειά σας;» τις ρωτάμε. Η απάντηση άμεση. «Παλιότερα πήγαινα τραγουδώντας» λέει η Κατερίνα. Τώρα μου φαίνεται κουραστική πολύ και με τα παιδιά. Γιατί βγαίνουμε απ' τη βάρδια στο εργοστάσιο κι' ερχόμαστε στο σπίτι σε μια χειρότερη. «Θα προτιμούσα να μη δουλεύεις;» τολμούμε την ερώτηση. «Οχι» μας απαντάει αβίαστα. «Δεν θα μπορούσα άλλωστε γιατί θέλουμε να ζήσουμε. Αλλά σκληρή η δουλειά και δεν αντέχω το «βγάλε περισσότερα», «γιατί έκατσε 15 λεπτά και όχι δέκα» ή «δεν προσέχεις και κόβεται το νήμα». Γιατί παίρνουν απ' τα χέρια μου τουλάχιστον 800 κιλά νήμα το βωρο. Δεν είμαι άνθρωπος να πω δε με νοιάζει αν βγάλω και 400 και 500 κιλά.» «Υπάρχει αυταρχισμός;» ρωτάμε. «Μεγάλος. Δεν ξέρεις

από που να φυλαχτείς. Ζούμε με το φόβο της απόλυσης. Ηδη έχουν γίνει πολλές απολύσεις. Απέλυσαν αλλά μας φορτώνουν την ίδια παραγωγή και περισσότερη. Τώρα δουλεύω δυο μηχανές. Ορθα μπροστά στη μηχανή και σαν το αλόγο. Ακριβώς έτσι. Κόπηκε η μηχανή να την ενώσεις, να τη φορτώσεις, να τη ξεφορτώσεις. Να προλάβεις να βγάλεις την παραγωγή, τα κιλά» «Δύσκολο οκτώωρο» πετιέται μια κοπελιά. «Η ζέστη χτες στο χώρο δουλειάς ήταν 32 βαθμοί. Κι είναι Μάης ακόμα. Η υγρασία υψηλή. Πνίγεσαι. Σκόνη και βαμβάκι σύννεφο. Δεν απορροφάται από πουθενά, όλο επάνω μας. Τη μάσκα δεν μπορούμε να τη κρατήσουμε. Και τα ντεσιμπέλ των μηχανών μας σπάνε τα τύμπανα. 80 ντεσιμπέλ είναι το μάξιμουμ, λένε οι κανόνες. Σε 90 μετρημένα ζούμε κάθε μέρα 8 ώρες ε-

μείς». Αλλά τι να κάνεις. Τι να κάνεις και το Σωματείο. Ο εργοδότης μας είναι κράτος εν κράτει. Μέχρι χθές πρόεδρος των βιομηχανών. Κι έτσι κάθονται σαν η κότα κάτω απ' το γεράκι. Είναι βλέπεις τα μικρά και πρέπει να μεγαλώσουν». «Ποια είναι η χειρότερη σας βάρδια;» τις ρωτάμε. «Το απόγευμα και η νύχτα», απαντούν. «Η νυχτερινή βάρδια για μας τις γυναίκες είναι θάνατος». Μας λέει η Κατερίνα. «Βγάζεις θάρδια με δυο τρεις ώρες ύπνο. τα παιδιά να φωνάζουν μαμά και μαμά, να γίνεται χαμός. Ερχομαι το πρωί στο σπίτι πετσοκομμένη από νύχτα, κάθονται να ξυπνήσω το μικρό να πάει σχολείο. Όσο να φύγει εκείνο ξυπνάει το άλλο. και συνεχίζω τη θάρδια στο σπίτι. Ενα άλλο γεμάτο ωράριο. Να μαγειρέψω, να πλύνω, να σιδερώσω, να νταντέψω, να φωνάσω, να δω τις κοινωνικές μας υποχρεώσεις. Όλα σε μέ-

να. Κακα τα φέμματα. Ο άντρας μου όταν είναι νυχτερινός έρχεται και κοιμάται γιατί εγώ είμαι απογευματινή και είμαι στο σπίτι».

Τις ρωτήσαμε αν τουλάχιστον πληρώνονται ιδιαίτερα για τη δουλειά της νύχτας. Μας είπαν ότι παίρνουν ένα 25% επί πλέον για το βωρο 12-6. Μας είπαν ότι τα 120χιλ. που παίρνουν είναι λίγα για τη δουλειά που κάνουν. Μας είπαν ότι δεν ξέρουν τι θα πεί ψυχολογία, γιατί πρώτα-πρώτα δεν έχουν χρόνο, αλλά και αν βρούν που ν' αφήσουν τα παιδιά.

Ποτάμι ασίστασ το κουβέντα των γυναικών. Μ' όλη τη ζωντάνια την παραστατικότητα, που έχει η κουβέντα των ανθρώπων που έζησαν ή ζουν στην ύπαιθρο. Των ανθρώπων που καθημερινά δοκιμάζονται.

PENA DIAMANTH
BANA NTAIKOY

Z O I S

ΚΤΥΝΕΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ ΜΕ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Εισαγωγές
ειδών υγιεινής - πλακιδίων
Κ. ΖΩΗΣ & ΥΙΟΙ Ο.Ε.Ε.
Μακρυγιάννη 22
τηλ. 31488 - 32780
FAX 32416
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

νυχτερινή

βάρδια

«Ο αποκλεισμός των γυναικών από τη νυχτερινή εργασία, σε περίοδο μάλιστα ανεργίας, σημαίνει ότι αποκλείονται γενικά από τη εργασία, και οπωσδήποτε από τις υψηλές αμοιβές και προνομιώδεις που συνδέονται με τη νυχτερινή εργασία» υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εγκληνών την Ελλάδα γιατί διαπράττει κόμη νόμο απαγορευτικό για την νυχτερινή εργασία των γυναικών.

Φυσικά είναι γνωστό, ότι στην Ελλάδα παρ' όλη τη νυχτερινή εργασία των γυναικών απαγορεύεται, ζει η βασισμένη. Η μαρτυρία των εργατριών στο εργοστάσιο Φιλιατών λέει ότι όταν προσέλαθαν πριν 10 χρόνια, υπέγραψαν ότι δουλεύουν και τη νύχτα. Εκθισμός δηλαδή, ότι δουλεύεις και νύχτα ή δουλεύεις καθόλου, είναι παλιός. Όπως θα μπορούσε να πει κανείς ότι ένας νόμος που δεν εφαρμόζεται, υπάρχει δεν υπάρχει, δεν έχει τόση σημασία. Η νυχτερινή εργασία είναι σκληρή θάρβαρα για άντρες και γυναίκες. Η αλήθεια είναι ότι η. Και χρειάζεται ξεχωριστή προστασία με νομοθετικά μέτρα. Χρειάζεται μέτρα για ασφαλεία, για ανάλογη με τη σκληρότητα της εργασίας και προνομιώδεις για εξασφάλιση μεταφορικών μέσων κ.λ.π. Όμως είδαμε για τις γυναίκες, σε μια νύχτα όπου ο καταμερισμός των ρόλων τις φορτώνει πλήρως και τριπλή θάρβαρα με φροντίδα του σπιτιού των παιδιών, η νυχτερινή θάρβαρα είναι εξόντωση, αυτό δεν μπορεί να είναι η γυναίκα αποτελεσματική και επιλογής αελεύθερης

Θα μου πείτε μπορεί να να το εξασφαλίσει η νομοθεσία; Όταν το ποσοστό των γυναικών ανεργίας στην Ηπειρο φτάνει το 16,4%, νύχτα δουλεύεις, αλλά σε παρείς για μια θέση. Πόσα αυτά πιστεύω ότι ο απεργιακός νόμος πρέπει διατηρηθεί. Όσο τουλάχιστον η γυναίκα θα καλεί να παίζει όλους τους ρόλους.

Όπως πιστεύω ότι η προστασία από τη νυχτερινή εργασία είναι υπόθεση των γυναικών των εργαζομένων των γυναικών που πρέπει αγωνιστούν για την κατάκτηση της.

εργαζόμενη γυναίκα

ΚΟΜΜΩΤΡΙΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Τριακόσια κομμωτήρια, είκοσι κουρείς, τριακόσιες κομμωτρίες "φασόν" στο σπίτι. Το ραντεβού μας μαζί τους αρχίζει τα πρώτα χρόνια της ζωής μας και ανανεώνεται σε τακτικά χρονικά διαστήματα μέχρι τα θαθεία γεράματα. Ένα πολύ παλιό επάγγελμα στην σφαίρα της παροχής υπηρεσιών που αναπτύσσεται παράλληλα με την ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου και φαίνεται ότι σήμερα γίνεται όλο και περισσότερο υπόθεση των γυναικών αν κρίνει κανείς απ' το νομό μας όπου οι γυναίκες ξεπερνούν τις εξακόσιες ενώ οι άνδρες μόλις φτάνουν τους πενήντα.

Περιμένοντας να ρθει η σειρά μας και ρίχνοντας κλεφτές μιαιτίες στο ρολόι γιατί η ώρα περνάει, χαζεύουμε τα επιδεξία χέρια που με το ψαλίδι και την χτένα, το πιστολάκι και την βούρτσα μεταμορφώνουν τα απεριποίητα κεφάλια σε ει-κόνες έτοιμες για περιοδικό μόδας. Η ατμόσφαιρα του κομμωτηρίου με τις έντονες μυρουδιές, τα δυνατό φώτα τις αντανακλάσεις στους καθρέφτες, τις συζητήσεις μας συνεχίζονται. Πιάνουμε κάποιες κουβέντες για τις μπουκλες κι ύστερα για τα παιδιά ή κάποια προσωπικά προβλήματα ή για τα τελευταία νέα στην πόλη ή ίσως για τα δημοτικά και τα πολιτικά πράγματα. Είναι κάποιες στιγμές χαλάρωσης, κάποιες στιγμές αφιερωμένες στον εαυτό μας, στην ανάγκη μας να είμαστε ευπαρουσίαστες, περιποιημένες.

Το ήρεμο πρόσωπο που παρακολουθούμε σκυμένο πάνω από τα κεφάλια γυναικών, παι- με με την ταμία Σταυρούλα Τόκη και την Τασία Μεντή μέλος του διοικητικού συμβουλίου.

Καμιά κομμωτρία δεν έφτιαξε δίλα.

Στον σύλλογο μας σήμερα, έχουμε περίπου 150 μέλη. Στον Νομό Ιωαννίνων υπάρχουν περίπου τριακόσια κομμωτήρια και είκοσι κουρείς. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει σε σχέση με παλαιότερα μας είπε η κ. Μεντή. Τα παραδοσιακά κουρεία εξαφανίζονται και όλο και περισσότεροι άνδρες κουρεύονται στο κομμωτήριο. Σήμερα υπάρχουν στον κλάδο μας εκτός απ' τους κουρείς είκοσι περίπου κομμωτές. Οι κομμωτρίες που δουλεύουν στα κομμωτήρια ή στα σπίτια ξεπερνούν τις 700. Δουλεύουμε βασικά ξεχωριστά γιατί αν κάνουμε ομορ- ρυθμες εταιρείες όπως θα 'ταν καλύτερα θα ανέβαινε η φορο-

λογία μας από 14% σε 35%. Ετσι σε κάθε στενό ξεφυτρώνει κι ένα νέο κομμωτήριο. Τα χαμηλά ημερομίσθια και η ελλειψής ασφάλιση αναγκάζει τις μαθητευόμενες κομμωτρίες να ανοίξουν μετά από λίγο δικά τους μαγαζιά. Ο ανταγωνισμός και η απελευθέρωση του ωραρίου οδηγεί σε όλο και περισσότερες ώρες δουλειάς ανεξάρτητα από το αν υπάρχει υποαπασχόληση. Τα έξοδα για την ασφάλεια, το νοίκι (80 - 120 χιλ) το μισθό υπαλλήλου τα πανάκριβα προϊόντα οδηγούν σε ελάττωση των κα-

θαρών κερδών ενώ ο τζίρος γενικά δεν έχει ελλατωθεί χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η γενικότερη οικονομική κρίση της αγοράς, δεν αγγίζει και τα κομμωτήρια. Κάποτε το κράτος έδινε δάνεια με χαμηλότακα επιτόκια για νέα κομμωτήρια. Από 1/7/94 αυτά καταργούνται σύμφωνα με οδηγία της ΕΟΚ. Αυτό οδηγεί τα νέα κομμωτήρια να δουλεύουν στο σπίτι προκειμένου να εξασφαλίσουν ένα εισόδημα. Και παρόλο που είναι κατανοητές οι ανάγκες δημιουργούν ένα πολύ μεγάλο ανταγωνισμό στα κομμωτήρια.

Το νέο φορολογικό νομοσχέδιο για μαγαζί 50 τ.μ. μας φορολογεί για εισόδημα καθαρό 3.840.000 που σημαίνει 10 εκατομμύρια τζίρο τον χρόνο. Πολύ λίγα είναι τα κομμωτήρια που έχουν τόσα κέρδη. Θα αναγκαστούμε πολλά κομμωτήρια να κλείσουμε και να δουλεύουμε στο σπίτι.

Συνήθως δουλεύουμε τις ίδιες ώρες με την αγορά. Μόνο που εμείς δεν αφήνουμε στην μέση την περμανάντ. Έτσι μπορεί να μην πάμε σπίτι το μεσημέρι. Τις γιορτές είμαστε στο κομμωτήριο μέχρι και 16 ώρες. Συνήθως υπάρχει ένας σύζυγος και μία μάνα που μεγαλώνουν τα παιδιά μας. Εμείς δεν προλαβαίνουμε κάποιες μέρες ούτε να τα δούμε.

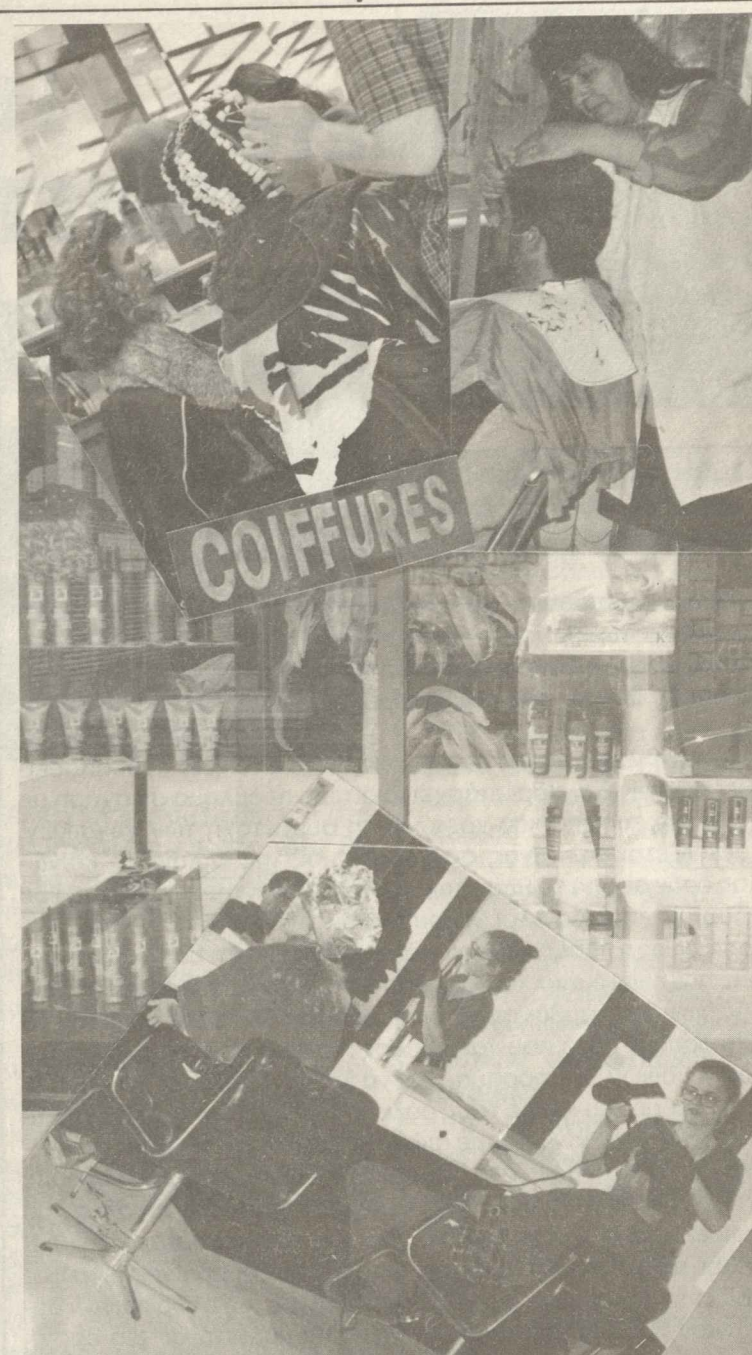
Πόσα χρόνια αντέχουμε αυτούς τους ρυθμούς, Δεκαπέντε, είκοσι χρόνια. Σίγουρα όχι μέχρι τα 65 που βγαίνουμε στην σύνταξη. τα υπόλοιπα χρόνια υπολείπονται. Συνήθως με τους κισούς μας, τα προβλήματα στους καρπούς μας, τις δερματίτιδες μας ή τα αναπνευστικά μας προβλήματα.

Δεν κλαίγομαστε. Απλά σας λέμε τα προβλήματα μας σαν γυναίκες και σαν εργαζόμενες. Αυτά που προσπαθούμε να λύσουμε για να μην ακολουθήσουν τα κομμωτήρια την τύχη των κουρείων που δυστυχώς σήμερα αποτελούν γραφικά κομμάτια μιας άλλης εποχής καθώς κλείνουν ένα ένα. Και σε λίγο φοβόμαστε δε θα υπάρχει ίσως κανένα από τελευταία 18-20 που έχουν απομείνει.

ξηγούμε στις γυναίκες πως να φροντίζουν τα μαλιά τους.

Στη δουλειά μας πρέπει να μαςτε επαγγελματίες μ' όλη την έννοια της λέξης. Δεν δικαιολογείται ερασιτεχνισμός. Χρησιμοποιούμε προϊόντα που μπορούν να είναι επικίνδυνα για τις γυναίκες και για μας. Χρειάζεται εμπειρία και ενημέρωση. Στο εξωτερικό για να γίνεις κομμωτρία πρέπει να τελειώσεις σχολή τριετούς φοίτησης. Στην Ελλάδα σήμερα μετά από πολλές προσπάθειες της ομοσπονδίας και των συλλόγων μας αρχίζουν να λειτούργουν οι σχολές του ΟΑΕΔ που είναι μεν τριετούς φοίτησης, δεν έχουν όμως πάντα το κατάλληλο διδακτικό προσωπικό. Υπάρχουν πολλές ιδιωτικές σχολές συνήθως εξαμηνιαίας φοίτησης που όμως δεν μπορούν, κατά την γνώμη μας, να εκπαιδεύσουν σε τόσο σύντομο διάστημα τις νέες κομμωτρίες.

Το αίτημά μας για νομική κατοχύρωση του επαγγέλματος ίσχυσε στα Γιάννενα για 3 μήνες το '93. Τότε για να ανοίξει ένα νέο κομμωτήριο έπρεπε να υπάρχει πενταετής προπαιδεία και να δίνεται άδεια από επιτροπή της Νομαρχίας στην οποία συμμετείχε εκπρόσωπος του συλλόγου μας, γιατρός και φαρμακοποιός. Πριν αλλά και τώρα αν ανοίξει κάποια ένα κομμωτήριο αρκεί να πάρει την άδεια από την αστυνομία που χρειάζεται όλα τα καταστήματα και να δηλώσει κομμωτρία. Έτσι βγαίνουν τα μαλλιά καμμένα απ' τις περμανάντ. Η προστα-

σία του καταναλωτικού κοινού είναι υποχρέωση της πολιτείας όπως είναι δική μας υποχρέωση η συνεχής προσπάθεια για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών

Συνήθως δουλεύουμε τις ίδιες ώρες με την αγορά. Μόνο που εμείς δεν αφήνουμε στην μέση την περμανάντ. Έτσι μπορεί να μην πάμε σπίτι το μεσημέρι. Τις γιορτές είμαστε στο κομμωτήριο μέχρι και 16 ώρες. Συνήθως υπάρχει ένας σύζυγος και μία μάνα που μεγαλώνουν τα παιδιά μας. Εμείς δεν προλαβαίνουμε κάποιες μέρες ούτε να τα δούμε.

Πόσα χρόνια αντέχουμε αυτούς τους ρυθμούς, Δεκαπέντε, είκοσι χρόνια. Σίγουρα όχι μέχρι τα 65 που βγαίνουμε στην σύνταξη. τα υπόλοιπα χρόνια υπολείπονται. Συνήθως με τους κισούς μας, τα προβλήματα στους καρπούς μας, τις δερματίτιδες μας ή τα αναπνευστικά μας προβλήματα.

Δεν κλαίγομαστε. Απλά σας λέμε τα προβλήματα μας σαν γυναίκες και σαν εργαζόμενες. Αυτά που προσπαθούμε να λύσουμε για να μην ακολουθήσουν τα κομμωτήρια την τύχη των κουρείων που δυστυχώς σήμερα αποτελούν γραφικά κομμάτια μιας άλλης εποχής καθώς κλείνουν ένα ένα. Και σε λίγο φοβόμαστε δε θα υπάρχει ίσως κανένα από τελευταία 18-20 που έχουν απομείνει.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

γράφει
η ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ

Εδώ και 6 περίπου χρόνια γίνεται έντονη συζήτηση για τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική, τη θέση που κατέχουν στα κόμματα, καθώς και στην ιεραρχία της κυβέρνησης, της δημόσιας διοίκησης, της οικονομίας και γενικά της δημόσιας ζωής.

Επανηλλεμένα και με συγκεκριμένα στοιχεία έχει αποδειχθεί ότι στην Ελλάδα υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες για τη συμμετοχή των γυναικών. Εμφανίζεται δηλ. ένας συντηρητισμός της ελληνικής κοινωνίας όσον αφορά τη θέση των γυναικών, συντηρητισμός που σε φραστικό επίπεδο όλοι θέλουν να βγάλουν από πάνω τους έχοντας όμως τη πράξη κάθε φορά να αποδεικνύει ότι οι αρμόδιοι φορείς που είναι ικανοί να επηρεάσουν αλλαγές στη σύνθεση των κέντρων που λαμβάνονται οι αποφάσεις δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν αυτό που κατά βάθος πιστεύουν: ότι η συμμετοχή των γυναικών θα μπορούσε και να λείπει. Ο κόσμος θα συνέχιζε το δρόμο του και με τους ρόλους των ανδρών και των γυναικών όπως τους γνωρίσαμε αιώνες τώρα: οι γυναίκες στον ιδιωτικό βίο και οι άνδρες στο δημόσιο. Πολύ συχνά διαπιστώνουμε ότι και οι θετικές γνώμες για τη συμμετοχή ενός αιτήματος που θεωρείται δίκαιο από την πλευρά των γυναικών παρά την έκφραση μιας συνειδητής θέσης ότι αυτό που συμβαίνει τώρα ψαλιδίζει τη δημοκρατία και τις δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού των σημερινών κοινωνιών, κα μάλιστα σε μια εποχή που ο κόσμος και τα προβλήματα του χρειάζονται τη μεγαλύτερη δυνατή συσπέρση.

Όμως όλα αυτά είναι διαπιστώσεις. Δεν μηδενίζουμε τα βήματα που έχουν γίνει και για το χαρακτηρισμό του αιτήματος μας ως δικαίου. Ωστόσο είναι καιρός να δούμε κατάματα ότι η υπόθεση της μεγαλύτερης παρουσίας των γυναικών στο Δημόσιο Βίο πρέπει να φύγει από τα κόμματα και να περιέλθει στα χέρια των ιδίων των γυναικών που με ντε φάκτο τρόπο θα κατακτήσουν τις θέσεις που δικαιωματικά τους ανήκουν.

Τα κόμματα είχαν όλο το χρόνο στη διάθεσή τους για να αποδείξουν ότι μπορούσε το καθένα: την κατανόησή του, το ριζοσπαστισμό του, την προοδευτικότητά του, την επαναστατικότητά του. Αντί γι' αυτό όμως το αίτημα για την αύξηση των γυναικών στα ΚΑΑ, για τα κεντρικά όργανα των κομμάτων και τις εκλογικές θέσεις των ψηφοδελτίων αντιμετωπίστηκε -στην πράξη- από όλους και όλες, με το ίδιο συγκαταβατικό χαμόγελο. Οι αρχηγοί των κομμάτων -και τα τελευταία χρόνια είχαμε και άνδρες και γυναίκες στις θέσεις αυτές, δέσμοι και δέσμιες των ατελείωτων συμφωνιών με ομάδες, πρόσφατα κληρήθηκαν ουσιαστικά να προχωρήσουν σε μια τομή εξυπηλάνησης της πολιτικής αφού και η δική τους θέση εξαρτάται από τις ίδιες συμφωνίες.

Όμως και οι γυναίκες που για μεγάλο χρονικό διάστημα παλέψαμε μέσα από τα κόμματα για την υπόθεση αυτή, είμαστε υποχρεωμένες να εκτιμήσουμε ότι πολλές φορές μας κόλλησαν στον τοίχο με το καθόλου ευκαταφρόνητο επιχείρημα της αξιοκρατίας. Επίσης πολλές φορές σταθήκαμε μάρτυρες ανάδειξης γυναικών που είχαν σαφώς εχθρική αντίληψη προς τις αρχές του φεμινιστικού κινήματος και έρχονταν την άλλη στιγμή ότι ο λόγος της ανάδειξης τους δεν ήταν άλλος από την ποσόστωση που τόσο πολύ στα χρόνια πολέμουσαν. Υπάρχει όμως τρόπος που μπορεί και αξιοκρατικός να είναι αλλά και να πετυχαίνει να αναδεικνύονται γυναίκες με απόψεις που θα βοηθούν την υπόθεση και όχι απλά μια προσωπική φιλοδοξία. Και ο τρόπος αυτός δεν είναι άλλος από την πολιτική χειραφέτηση του γυναικείου φύλου: δηλαδή την αυτόνομη συμμετοχή γυναικών ψηφοδελτίων στις εκλογές.

Δεν πρόκειται για γυναικείο κόμμα, αλλά για μια αποτελεσματική παρέμβαση στον εκλογικό νόμο με τα ίδια αποτελέσματα σε να θεσπίζονταν η ποσόστωση και σε αυτό το επίπεδο. Θα πρέπει να περιμένουμε όμως 1000 χρόνια για να γίνει από την πολιτεία κάτι τέτοιο. Γι' αυτό ας προχωρήσουμε μόνες μας, συμπαρσάστες θα βρούμε και μάλιστα πολλούς ανάμεσα στους προοδευτικούς ανθρώπους άνδρες και γυναίκες.

*Η ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ είναι επιχειρηματίας.

ΕΥΡΩΕΚΚΛΟΓΕΣ ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ

γράφει
η ΡΕΝΑ ΛΑΜΨΑ

Τη στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο μας χωρίζει λιγότερο από ένας μήνας από τις ευρωεκλογές και τα ελληνικά κόμματα δεν έχουν ακόμη ανακοινώσει τη λίστα των υποψηφίων ούτε έχουν αρχίσει συστηματική εκστρατεία πληροφόρησης. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη. Πριν από ένα μήνα, οι Πορτογάλοι ήξεραν τους συνδυασμούς και τα ονόματα των υ-

που κατοχυρώνει τα δικαιώματα των πολιτών. Είναι λοιπόν πασιφανές ότι έχει μεγάλη σημασία ποια θα είναι τα άτομα που θα μας εκπροσωπήσουν και αν θα είναι σε θέση να αγωνιστούν για μας.

Τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο το ανησυχητικό "δημοκρατικό έλλειμμα" που έχει διαπιστωθεί διευρύνεται ακόμη περισσότερο με την συνεχιζόμενη μη κρή παρουσία γυναικών στα

1936: οι Γαλλίδες στον αγώνα για δικαίωμα ψήφου.
1994: οι Ευρωπαίες για ισότιμη συμμετοχή στην πολιτική

ποψηφίων.

Στην Ελλάδα, η πληροφόρηση που δίνεται από τον Τύπο και τα υπόλοιπα ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης, δίνει στους πολίτες περισσότερο την εντύπωση ότι πρόκειται για αγώνα επικράτησης και υπεροχής των πολιτικών κομμάτων παρά για εκλογές που ουσιαστικά μπορεί και να κρίνουν το μέλλον της Ενωμένης Ευρώπης.

Μετά την συνθήκη του Μάαστριχτ στόχος είναι να αναβαθμιστεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις αποφάσεις για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης - πόσο μεγάλη θα είναι, αν θα γίνει ομοσπονδιακή, αν θα ψηφιστεί ένα Ευρωπαϊκό Σύνταγμα

κέντρα των αποφάσεων. Σε μια αληθινή αντιπροσωπευτική δημοκρατία δεν μπορεί να μην υπάρχει ισόρροπη συμμετοχή του 51% του πληθυσμού.

Πως είναι δυνατό να προχωρήσουμε στη δημιουργία μιας δημοκρατικής Ευρώπης χωρίς να λάβουμε υπόψη τα αιτήματα, τα προβλήματα και τις σκέψεις όλων των Ευρωπαίων πολιτών;

Παρόλο που τα γυναικεία τμήματα των κομμάτων συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή εκστρατεία για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών-γυναικών, τα γραφόμενα στον Τύπο δείχνουν ότι πρόκειται να περιληφθούν, ανάλογα με τη δύναμη των κομμάτων, δύο,

τρείς ή και καμία γυναίκα στην εκλογική θέση. Το δεύτερο πρόβλημα που έρχεται εύθρο μείωση - για άνδρες και γυναίκες - είναι τα κριτήρια και ο σκοπιμότητες που βαρύνουν για την επιλογή των υποψηφίων.

Μακάρι η δημοσίευση της τελικής λίστας κάθε κόμματος να διαφύσει τις φημολιγίες για την όχι ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών, να εκλογίσει βέλβαιο θέση. Για τις τελευταίες θέσεις είναι βέβαιο ότι οι λίστες θα διακρίνονται από πολλά γυναικεία ονόματα.

Αλλά η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών δεν είναι μόνο απαίτηση της δημοκρατίας. Τα πολύπλοκα προβλήματα της εποχής μας δεν επιτρέπουν σπατάλη ταλέντων και πρέπει να τα αναζητήσουμε όπου κι αν βρίσκονται, σε άνδρες και γυναίκες. Η απουσία της γυναικείας κοσμοπορίας δεν είναι μόνο μια απώλεια αυτή καθεαυτή, αλλά και στήριξη μιας νέας προοπτικής για τη δημιουργία δημοκρατικών θεσμών και μιας πολιτικής κατάλληλης για τη σημερινή κοινωνία.

Το εύρος των θεμάτων που έχει ασχολήσει η επιτροπή των Δικαιωμάτων της Γυναίκας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δείχνει την ευαισθησία των γυναικών όλων των κομμάτων για τη δημιουργία κοινωνικής Ευρώπης.

Παρόλη την απογοήτευση που διαβλέπει κανείς στο πρόσωπο των γυναικών οργάνων των γυναικών από τα πολιτικά κόμματα, αλλά και στις γυναίκες των κομμάτων, που ότι η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα αποφάσεων πρόκειται να γίνουν μέχρι το τέλος του αιώνα. Μπορεί να φαίνεται σήμερα ουτοπία, αλλά είναι μια μακροπρόθεσμη ανάγκη της ανθρωπότητας.

Η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να θεωρηθεί ως γεγονός της Νεοεποχής. Ποιος θα πίστευε πριν μερικά χρόνια ακόμη ότι θα κινιζόταν μαύρος Πρόεδρος της Ευρώπης; Η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να θεωρηθεί ως γεγονός της Νεοεποχής. Ποιος θα πίστευε πριν μερικά χρόνια ακόμη ότι θα κινιζόταν μαύρος Πρόεδρος της Ευρώπης; Η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να θεωρηθεί ως γεγονός της Νεοεποχής. Ποιος θα πίστευε πριν μερικά χρόνια ακόμη ότι θα κινιζόταν μαύρος Πρόεδρος της Ευρώπης;

Η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να θεωρηθεί ως γεγονός της Νεοεποχής. Ποιος θα πίστευε πριν μερικά χρόνια ακόμη ότι θα κινιζόταν μαύρος Πρόεδρος της Ευρώπης; Η δημοκρατία της Ευρώπης πρέπει να θεωρηθεί ως γεγονός της Νεοεποχής. Ποιος θα πίστευε πριν μερικά χρόνια ακόμη ότι θα κινιζόταν μαύρος Πρόεδρος της Ευρώπης;

*Η ΡΕΝΑ ΛΑΜΨΑ είναι πρόεδρος του Ευρωπαϊκού μπιου Γυναικών

ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Γράφει η
ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ

Η διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης αποτελεί ασφαλώς μία σύγχρονη πολιτική. Ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της ραγδαίας διεθνοποίησης και αλληλεξάρτησης του σύγχρονου κόσμου. Είναι μια προσηυμένη μορφή διακρατικής συνεργασίας των χωρών και ως τέτοια είναι άξια της πιο μεγάλης προσοχής.

Είναι ικανοποιητική η πορεία προς την ενοποίηση; Ποια είναι εκείνα τα στοιχεία, χωρίς τα οποία όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα θα αποδειχθεί λανθούσα;

Η Ευρώπη γενικά - και με τη μορφή των 12 και των 16 πολύ περισσότερο -, εμπερικλείει μέσα της τις προϋποθέσεις για την απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων των λαών της, στην οικονομία και τον πολιτισμό, στην παραγωγή και την τέχνη, στους δημοκρατικούς θεσμούς και στα ατομικά δικαιώματα. Το ερώτημα είναι: Θα σημάνει η ευρωπαϊκή οικοδόμηση τη μεγάλη ώρα της πιο πλατειάς συμμετοχής των πολιτών, των κοινωνικών οργανώσεων και των κινημάτων; Θα μετασχηματιστούν ε-νεργητικά και ισότιμα οι μεγάλες και μικρές χώρες, οι πλούσιες και οι φτωχότερες, οι άνδρες και οι γυναίκες, οι ντόπιοι και οι μετανάστες, οι εθνικές και κοινωνικές πλειοψηφίες και μειονότητες; Θα είναι δηλαδή μια Ευρώπη δημοκρατική, πολυπολιτισμική και συγχρόνως ενιαία, διεθνική και εθνική; Θα αποτελέσει η Ενοποίηση ποιοτικό άλμα στην ευημερία και τα δικαιώματα των πολιτών ή θα συμβάλει σε νέες διαίρεσεις;

Θα έχουμε ποιοτική εμβάθυνση της οικονομικής και πολιτικής δημοκρατίας ή διεύρυνση των σημερινών ανισοτήτων; Η απάντηση πρέπει να αναζητηθεί στο επίπεδο της πολιτικής δηλ. των προγραμμάτων και συσχετισμών. Το όλο πρόβλημα συμπυκνώνεται σήμερα στο σημείο με ποια φιλοσοφία και πολιτική, με ποια γνώμη προσεγγίζουμε την ενότητα της Ευρώπης. **Ασφαλώς, τα συμφέροντα των γυναικών εκφράζονται περισσότερο μέσα από κείνες τις πολιτικές που έχουν στο κέντρο τους τον άνθρωπο, που επιδιώκουν την ειρήνη, τη δημοκρατία, την ισότητα ευκαιριών για όλους και όλες, την κοινωνική προστασία.** Γιατί αυτές οι πολιτικές, στο βαθμό που περιορίζουν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, αίρουν σημαντικά εμπόδια από το δρόμο των διεκδικητικών αγώνων των γυναικών.

Το Ευρωπαϊκό πείραμα είναι πολύ μεγάλη υπόθεση για να αφεθεί στα χέρια των πολιτικών εκπροσώπων των δυνάμεων εκείνων που θεωρούν το υπερκέρδος εις βάρος του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, που σωρεύουν άπειρα οφέλη δημιουργώντας νησιδες οικονομικά και κοινωνικά αποκλεισμένων πολιτών, που αναγορεύουν σε πολιτική την κοινωνική αναλγησία, που ευνοούν τις κοινωνίες των δύο τρίτων.

Από **δημοκρατίας** άρξασθαι, λοιπόν. Όμως η δημοκρατία δεν είναι άφυλη έννοια. Σε αυτήν εκφράζονται και τα συμφέροντα του γυναικείου κοινωνικού φύλου. Η ίση συμμετοχή και των δύο φύλων στην οικοδόμηση της Ευρώπης είναι κριτήριο ουσιαστικής σύγκλισης, είναι η **κοινωνική Ευρώπη**, η Ευρώπη των δικαιωμάτων των πολιτών και της ισχυρής κοινωνικής προστασίας.

Το Μάαστριχ "παρέλειψε" αυτήν την Ευρώπη. Τη στρίμωξε το Πρωτόκολλο των 11. Έρχεται τώρα το Πράσινο Βιβλίο για την

η Ευρώπη αντί για ποίημα δημιουργίας μπορεί να γίνει δύσμορφο τέρας ανισορροπίας..

κοινωνική πολιτική για να διαπιστώσει σωστά, ότι το οικονομικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να γίνεται αυτοσκοπός, να αποκοβείται από την κοινωνική του αναφορά. Έρχεται δηλαδή να διορθώσει το Μάαστριχτ. Κρατούμε αυτή τη θέση ως αφετηρία της αντίληψης που πρέπει να διαποτίζει τις πολιτικές και στρατηγικές για την κοινωνική ευρώπη, ως ένα "διαβατήριό" για την επίτευξη της υποχρεωτικότητας και δεσμευτικότητας, που πρέπει να χαρακτηρίζει τις πρόνοιες (προβλέψεις - θέσεις) της Κοινωνικής Χάρτας.

Από την πλευρά των γυναικών χαρακτηρίζουμε προοδευτικά τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής και τις στρατηγικές εκείνες που δεν υποβαθμίζουν τον παραδοσιακό ρόλο της γυναίκας, δεν διατηρούν τον κατά φύλο διαχωρισμό της εργασίας, αλλά διεκδικούν συνολικά την οικογένεια και το ζευγάρι στη δημόσια και ιδιωτική δραστηριότητα, στη βάση της ισότητας και ισορροπίας. Ο σκοπός δεν είναι η επιστροφή στο παραδοσιακό

2 ΟΡΟΥΜ των μη κυβερνητικών γυναικών οργανώσεων της ευρωπαϊκής ένωσης στο Τολέδο.

κράτος πρόνοιας, αλλά η μετεξέλιξη και μετουσίωση του στις σημερινές συνθήκες της μεταβιομηχανικής εποχής. Δεν θέλουμε ένα κράτος φιλανθρωπίας και ισχνών επιδομάτων, που δημιουργούν παθητική εξάρτηση και εξίσωση στη φτώχεια. Θέλουμε κράτος που να διαπνέεται από τις αρχές της αλληλεγγύης, όπου η αλληλεγγύη νοείται ως όργανο ανακατανομής των πόρων και παροχής ευκαιριών στους πολίτες, ώστε να εκπαιδεύονται και να δρουν.

Η φιλοσοφία του Μάαστριχ που στηρίζεται κυρίως στην οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση, στους δημοσιονομικούς δείκτες, είναι μονόπλευρη και ανεπαρκής. Τα στοιχεία αυτή χωρίς τη δημοκρατική πολιτική συγκρότηση και την κοινωνική συνοχή είναι ευαίσθητα σε καταστροφή και δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την πραγματική ενότητα.

Ενα άλλο στοιχείο που συμβάλλει τα μέγιστα στην πραγματική συνοχή είναι η **ασφάλεια** της Ευρώπης. Η ασφάλεια στη σημερινή εποχή δεν εξασφαλίζεται μόνο με την αμυντική επάρκεια. Η οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη, η διεύρυνση της δημοκρατίας, η κοινωνική δικαιοσύνη, τα δικαιώματα όλων των πολιτών ανεξαρτήτως χρώματος, φύλου, θρησκείας κ.λ.π. είναι παράγοντες ασφαλείας.

Ενα άλλο στοιχείο που συμβάλλει τα μέγιστα στην πραγματική συνοχή είναι η **ασφάλεια** της Ευρώπης. Η ασφάλεια στη σημερινή εποχή δεν εξασφαλίζεται μόνο με την αμυντική επάρκεια. Η οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη, η διεύρυνση της δημοκρατίας, η κοινωνική δικαιοσύνη, τα δικαιώματα όλων των πολιτών ανεξαρτήτως χρώματος, φύλου, θρησκείας κ.λ.π. είναι παράγοντες ασφαλείας.

Ο περιορισμός και η σταδιακή συρρίκνωση του NATO, μέχρι την κατάργησή του, θα συνέβαλε στη μείωση των στρατιωτικών επιπέδων στην Ευρώπη (250.000 αμερικανικά στρατεύματα σταθμεύουν στην καρδιά της Ευρώπης υπό την αιγίδα του NATO. Το NATO διευρύνει τη δράση του σε εκτός των ορίων ευθύνης του περιοχές και αναπτύσσεται προς Ανατολάς μέσω της περιβόητης φόρμουλας "συνεργασία για την ειρήνη"). Ποιός είναι ο ρόλος του NATO, ποια η ανάγκη ύπαρξής του, όταν το αντίπαλο δέος, το Σύμφωνο της Βαρσοβίας δεν υπάρχει πιά;

Η συνθήκη του Μάαστριχ αναγορεύει, δυστυχώς, την Ευρωπαϊκή Ένωση ως το "ευρωπαϊκό σκέλος" του NATO, διαιωνίζοντας τον σφάλιτο χώρο μεταξύ άμυνας της Ευρώπης και Ηνωμένων Πολιτειών - NATO. Αυτό το σημείο πρέπει να αλλάξει ριζικά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αυτοτελώς θα μπορούσε να εξελιχθεί στον αμυντικό βραχίονα της Ενωμένης Ευρώπης. Αυτό είναι η ελάχιστη απαίτηση. Η διαδικασία αποστρατιωτικοποίησης της Ευρώπης, άλλωστε, θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της δημοκρατικής συνεργασίας των κρατών της, θα ευνοήσει την αποδέσμευση των πόρων της για την ανάπτυξη - απασχόληση, που αποτελεί σήμερα οξύτατο πρόβλημα.

Η μείωση των σταθμικών εξοπλισμών πρέπει να συμβαδίζει με τη βελτίωση των σχέσεων της Ενωμένης Ευρώπης με την άλλη Ευρώπη, με την προώθηση της διαδικασίας της πανευρωπαϊκής ασφαλείας. (Είναι αυτόνομο, ότι η ασφάλεια της Ενωμένης Ευρώπης είναι στενά συνυφασμένη με την ασφάλεια όλης της Ευρώπης). Στην κατεύθυνση αυτή καταλυτικό ρόλο μπορεί να παίξει η ΔΑΣΕ (Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη) και η αναβάθμιση της σε περιφερειακό οργανισμό ασφαλείας υπό την αιγίδα ενός εκδημοκρατισμένου ΟΗΕ.

Ασφαλώς, πολλά μπορεί να πει κανείς για τα χαρακτηριστικά μιας Ενωμένης Ευρώπης των λαών και των πολιτών, της εθνικής οικονομικής και πολιτιστικής συνεργασίας. Ας αρκестούμε σε αυτά τα λίγα μόνον, ουσιαστικά δε, χωρίς τα οποία η Ευρώπη αντί για ποίημα δημιουργίας μπορεί να γίνει δύσμορφο τέρας ανισορροπίας. Στην τελευταία περίπτωση θα κινδύνευαν να ανατραπούν και αυτά που αποτελούν το "κοινό κερκτικό", η δημοκρατική δηλαδή και πολιτιστική παράδοση, η κοσμοπολία και το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο! Δεί. δη μεγάλης και εμπνευσμένης πολιτικής!

*Η ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ είναι φιλόλογος.

Τα Κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποίησαν ένα προπαρασκευαστικό Συνέδριο της 4ης Διεθνούς Διάσκεψης του ΟΗΕ για τις Γυναίκες (Πεκίνο-1995) στο Τολέδο της Ισπανίας, από 14-16 Απριλίου 1994. Στα πλαίσια του συνεδρίου αυτού, το Ευρωπαϊκό Λόγπυ Γυναικών (Ε.Λ.Γ.) οργανώσε το αντίστοιχο ΦΟΡΟΥΜ των μη-κυβερνητικών γυναικών οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θέματα που απασχόλησαν το ΦΟΡΟΥΜ ήταν:

1. Ο οικονομικός και κοινωνικός αποκλεισμός των γυναικών.
2. Η άνιση συμμετοχή των γυναικών στα Κ.Λ.Α. (Κέντρα Λήψης Αποφάσεων).
3. Η βία κατά των γυναικών.
4. Οι γυναίκες στην ανάπτυξη.

Το Ελληνικό τμήμα του Ε.Λ.Γ. εκπροσωπήθηκε στο ΦΟΡΟΥΜ από τις κυρίες Καίτη Παπαρρήγα-Κωσταβάρα και Φίλιτσα Παγουροπούλου. Πήραν επίσης μέρος η κ. Ρένα Λάμψα, Αντιπρόεδρος του Ε.Λ.Γ. και η αντιδήμαρχος κυρία Σοφία Γεωργαννά, εκ μέρους του Δήμου Αθηναίων. Η ελληνική συμμετοχή υπήρξε ουσιαστική, και είναι χαρακτηριστικό ότι η κ. Ρένα Λάμψα προήδρευσε στο στρογγυλό τραπέζι για το δεύτερο θέμα ενώ η κ. Κωσταβάρα συνέταξε και παρουσίασε τα συμπεράσματα του στρογγυλού τραπεζιού για το τρίτο θέμα, στο κλείσιμο της Συνάντησης.

Εκ μέρους των ελληνικών γυναικών οργανώσεων που μετέχουν στο Ε.Λ.Γ., είχε προηγηθεί σημαντική προεργασία που κατέληξε, στις 2 Απριλίου, σε μίαν Ημερίδα προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων, ανοιχτή σε όλες τις οργανώσεις και ομάδες γυναικών της χώρας. Στην Ημερίδα αυτή συζητήθηκαν τρία θέματα που επιλέχθηκαν ως σημαντικού ενδιαφέροντος για τη σημερινή ελληνίδα. Τα δύο αντίστοιχα ακριβώς στα θέματα 2 και 3 του ΦΟΡΟΥΜ (άνιση συμμετοχή των γυναικών στα Κ.Λ.Α. και η βία κατά των γυναικών) ενώ το τρίτο αφορούσε στις επιπτώσεις των πολέμων συρράξεων στις γυναίκες.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ

γράφει
η ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ

Εδώ και 6 περίπου χρόνια γίνεται έντονη συζήτηση για τη συμμετοχή των γυναικών στην πολιτική, τη θέση που κατέχουν στα κόμματα, καθώς και στην ιεραρχία της κυβέρνησης, της δημόσιας διοίκησης, της οικονομίας και γενικά της δημόσιας ζωής.

Επανηλλειμένα και με συγκεκριμένα στοιχεία έχει αποδειχθεί ότι στην Ελλάδα υπάρχει ιδιαίτερο πρόβλημα σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χρες για τη συμμετοχή των γυναικών. Εμφανίζεται δηλ. ένας συντηρητισμός της ελληνικής κοινωνίας όσον αφορά τη θέση των γυναικών, συντηρητισμός που σε φραστικό επίπεδο όλοι θέλουν να βγάλουν από πάνω τους έρχεται όμως η πράξη κάθε φορά να αποδείξει ότι οι αρμόδιοι φορείς που είναι ικανοί να επηρεάσουν αλλαγές στη σύνθεση των κέντρων που λαμβάνονται οι αποφάσεις δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν αυτό που κατά βάθος πιστεύουν: ότι η συμμετοχή των γυναικών θα μπορούσε και να λείπει. Ο κόσμος θα συνέχιζε το δρόμο του και με τους ρόλους των ανδρών και των γυναικών όπως τους γνωρίσαμε αιώνες τώρα: οι γυναίκες στον ιδιωτικό βίο και οι άνδρες στο δημόσιο. Πολύ συχνά διαπιστώνουμε ότι και οι θετικές γνώμες για τη συμμετοχή ενός αϊτήματος που θεωρείται δίκαιο από την πλευρά των γυναικών παρά την έκφραση μιας συνειδητής θέσης ότι αυτό που συμβαίνει τώρα ψαλιδίζει τη δημοκρατία και τις δυνατότητες του ανθρώπινου δυναμικού των σημερινών κοινωνιών, κα μάλιστα σε μια εποχή που ο κόσμος και τα προβλήματα του χρειάζονται τη μεγαλύτερη δυνατή συστράτευση.

Όμως όλα αυτά είναι διαπιστώσεις. Δεν μηδενίζουμε τα βήματα που έχουν γίνει και για το χαρακτηρισμό του αιτήματος μας ως δικαίου. Ωστόσο είναι καιρός να δούμε κατάματα ότι η υποθέση της μεγαλύτερης παρουσίας των γυναικών στο Δημόσιο βίο πρέπει να φύγει από τα κόμματα και να περιέλθει πίσω στα χέρια των ίδιων των γυναικών που με ντε φάκτο τρόπο θα κατακτήσουν τις θέσεις που δικαιωματικά τους ανήκουν.

Τα κόμματα είχαν όλο το χρόνο στη διάθεσή τους για να αποδείξουν ότι μπορούσε το καθένα: την κατανόηση του, το ριζοσπαστισμό του, την προοδευτικότητα του, την επαναστατικότητα του. Αντί γ' αυτό όμως το αίτημα για την αύξηση των γυναικών στα ΚΑΑ, για τα κεντρικά όργανα των κομμάτων και τις εκλογικές θέσεις των ψηφοδελτίων αντιμετωπίστηκε -στην πράξη- από όλους και όλες, με το ίδιο συγκαταβατικό χιμόγελο. Οι αρχηγοί των κομμάτων -και τα τελευταία χρόνια είχαμε και άνδρες και γυναίκες στις θέσεις αυτές, δέσμοι και δεσμιές των ατελειών και αδιόφανων συμφωνιών με ομάδες, πρόσωπα κλπ αρνήθηκαν ουσιαστικά να προχωρήσουν σε μια τομή εξυγίανσης της πολιτικής αφού και η δική τους θέση εξαρτάται από τις ίδιες συμφωνίες.

Όμως και οι γυναίκες που για μεγάλο χρονικό διάστημα παλέψαμε μέσα από τα κόμματα για την υπόθεση αυτή, είμαστε υποχρεωμένες να εκτιμήσουμε ότι πολλές φορές μας κόλλησαν στον τοίχο με το καθόλου ευκαταφρόνητο επιχείρημα της αξιοκρατίας. Επίσης πολλές φορές σταθήκαμε μάρτυρες ανάδειξης γυναικών που είχαν σαφώς εχθρική αντίληψη προς τις αρχές του φεμινιστικού κινήματος και έδειχναν την άλλη στιγμή ότι ο λόγος της ανάδειξης τους δεν ήταν άλλος από την ποσόστωση που τόσο πολύ στα χρόνια πολέμουσαν. Υπάρχει όμως τρόπος που μπορεί και αξιοκρατικός να είναι αλλά και να πετυχαίνει να αναδεικνύονται γυναίκες με απόψεις που θα βοηθούσαν την υπόθεση και όχι απλά μια προσωπική φιλοδοξία. Και ο τρόπος αυτός δεν είναι άλλος από την πολιτική χειραφέτηση που γυναίκευ φύλου: δηλαδή την αυτόνομη συμμετοχή γυναικών ψηφοδελτίων στις εκλογές.

Δεν πρόκειται για γυναικείο κόμμα, αλλά για μια αποτελεσματική παρέμβαση στον εκλογικό νόμο με τα ίδια αποτελέσματα σε να θεωρούνταν η ποσόστωση και σε αυτό το επίπεδο, θα πρέπει να περιμένουμε όμως 1000 χρόνια για να γίνει από την πολιτική κάτι τέτοιο. Γι' αυτό ας προχωρήσουμε μόνες μας, συμπαράστατες θα βρούμε και μάλιστα πολλούς ανάμεσα στους προοδευτικούς ανθρώπους άνδρες και γυναίκες.

*Η ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ είναι επιχειρηματίας.

ΕΥΡΩΕΚΚΛΟΓΕΣ ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ

γράφει
η ΡΕΝΑ ΛΑΜΨΑ

Τη στιγμή που γράφεται αυτό το άρθρο μας χωρίζει λιγότερο από ένας μήνας από τις ευρωεκλογές και τα ελληνικά κόμματα δεν έχουν ακόμη ανακοινώσει τη λίστα των υποψηφίων ούτε έχουν αρχίσει συστηματική εκστρατεία πληροφόρησης. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη. Πριν από ένα μήνα, οι Πορτογάλοι ήξεραν τους συνδυασμούς και τα ονόματα των υ-

που κατοχυρώνει τα δικαιώματα των πολιτών. Είναι λοιπόν πασιφανές ότι έχει μεγάλη σημασία ποια θα είναι τα άτομα που θα μας εκπροσωπήσουν και αν θα είναι σε θέση να αγωνιστούν για μας.

Τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο το ανησυχητικό "δημοκρατικό έλλειμμα" που έχει διαπιστωθεί διευρύνεται ακόμη περισσότερο με την συνεχιζόμενη μικρή παρουσία γυναικών στα

1936: οι Γαλλίδες στον αγώνα για δικαίωμα ψήφου.

1994: οι Ευρωπαίες για ισότιμη συμμετοχή στην πολιτική

ποψηφίων.

Στην Ελλάδα, η πληροφόρηση που δίνεται από τον Τύπο και τα υπόλοιπα ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης, δίνει στους πολίτες περισσότερο την εντύπωση ότι πρόκειται για αγώνα επικράτησης και υπεροχής των πολιτικών κομμάτων παρά για εκλογές που ουσιαστικά μπορεί και να κρίνουν το μέλλον της Ενωμένης Ευρώπης.

Μετά την συνθήκη του Μάαστριχτ στόχος είναι να αναβαθμιστεί ο ρόλος του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου στις αποφάσεις για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης - πόσο μεγάλη θα είναι, αν θα γίνει ομοσπονδιακή, αν θα ψηφιστεί ένα Ευρωπαϊκό Σύνταγμα

κέντρα των αποφάσεων. Σε μια αληθινή αντιπροσωπευτική δημοκρατία δεν μπορεί να μην υπάρχει ισόρροπη συμμετοχή του 51% του πληθυσμού.

Πως είναι δυνατό να προχωρήσουμε στη δημιουργία μιας δημοκρατικής Ευρώπης χωρίς να λάβουμε υπόψη τα αισθήματα, τα προβλήματα και τις σκέψεις όλων των Ευρωπαίων πολιτών;

Παρόλο που τα γυναικεία τμήματα των κομμάτων συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή εκστρατεία για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών-γυναικών, τα γραφόμενα στον Τύπο δείχνουν ότι πρόκειται να περιληφθούν, ανάλογα με τη δύναμη των κομμάτων, δύο,

τρεις ή και καμία γυναίκα σε εκλογική θέση. Το δεύτερο ερώτημα που έρχεται ευθύς αμέσως - για άνδρες και γυναίκες - είναι τα κριτήρια και οι σκοπιμότητες που βαρύνουν για την επιλογή των υποψηφίων.

Μακάρι η δημοσίευση της τελικής λίστας κάθε κόμματος να διαψεύσει τις φημολογίες για την όχι ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών, σε εκλογική βέβαια θέση. Γιατί στις τελευταίες θέσεις είναι βέβαιο ότι οι λίστες θα διαβιβάζονται από πολλά γυναικεία ονόματα.

Αλλά η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών δεν είναι μόνο απαίτηση της δημοκρατίας. Τα πολυπλοκά προβλήματα της εποχής μας δεν επιτρέπουν σπατάλη ταλέντων και πρέπει να τα αναζητήσουμε όπου κι αν βρίσκονται, σε άνδρες και γυναίκες. Η απουσία της γυναικείας κουλτούρας δεν είναι μόνο μια απώλεια αυτή καθεαυτή, αλλά και στέρηση μιας νέας προσφοράς για τη δημιουργία δημοκρατικών θεσμών και μιας πολιτικής κατάλληλης για τη σημερινή κοινωνία.

Το εύρος των θεμάτων που έχει ασχοληθεί η επιτροπή των Δικαιωμάτων της Γυναίκας στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, δείχνει την ευαισθησία των γυναικών όλων των κομμάτων για τη δημιουργία μιας κοινωνικής Ευρώπης.

Παρόλη την απογοήτευση που διαβλέπει κανείς στο χώρο των γυναικείων οργανώσεων για την αντιμετώπιση των γυναικών από τα πολιτικά κόμματα, αλλά και στις γυναίκες των κομμάτων, νομίζω ότι η ισόρροπη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα αποφάσεων πρόκειται να γίνει γεγονός μέχρι το τέλος του αιώνα. Μπορεί να φαίνεται σήμερα ουτοπία, αλλά πρέπει να μας δίνουν θάρρος, τα γεγονότα της Νοτίου Αφρικής. Ποιος θα πίστευε πριν από τρία χρόνια ακόμη ότι θα ακριζόταν μαύρος Πρόεδρος;

Η δημοκρατία της ισότητας πρέπει να θεωρηθεί ως το μέλλον του δημοκρατικού πολιτισμού "όχι ως μια από τις μακρινές και προαιρετικές συνέπειές του, αλλά ως ένας όρος απαραίτητος για την ύπαρξη της δημοκρατίας", και να τοποθετηθεί ανάμεσα στους κανόνες των σύγχρονων ιδανικών.

*Η ΡΕΝΑ ΛΑΜΨΑ είναι αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Λόμπυ Γυναικών

ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Γράφει η
ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ

Η διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης αποτελεί ασφαλώς μία σύγχρονη πολιτική. Αναποκρίνεται στις απαιτήσεις της ραγδαίας διεθνοποίησης και αλληλεξάρτησης του σύγχρονου κόσμου. Είναι μια προωθημένη μορφή διακρατικής συνεργασίας των χωρών και ως τέτοια είναι αξία της πιο μεγάλης προσοχής.

Είναι ικανοποιητική η πορεία προς την ενοποίηση; Ποια είναι εκείνα τα στοιχεία, χωρίς τα οποία όλο το ευρωπαϊκό οικοδόμημα θα αποδειχθεί λίαν ευθραυστό;

Η Ευρώπη γενικά - και με τη μορφή των 12 και των 16 πολύ περισσότερο -, εμπειροκλείει μέσα της τις προϋποθέσεις για την απελευθέρωση των δημιουργικών δυνάμεων των λαών της, στην οικονομία και τον πολιτισμό, στην παραγωγή και την τέχνη, στους δημοκρατικούς θεσμούς και στα ατομικά δικαιώματα. Το ερώτημα είναι: Θα σημάνει η ευρωπαϊκή οικοδόμηση τη μεγάλη ώρα της πιο πλατειάς συμμετοχής των πολιτών, των κοινωνικών οργανώσεων και των κινημάτων; Θα μετράσουν ενεργητικά και ισότιμα οι μεγάλες και μικρές χώρες, οι πλούσιες και οι φτωχότερες, οι άνδρες και οι γυναίκες, οι ντόπιοι και οι μετανάστες, οι εθνικές και κοινωνικές πλειοψηφίες και μειονότητες; Θα είναι δηλαδή μια Ευρώπη δημοκρατική, πολυπολιτισμική και συγχρόνως ενιαία, διεθνική και εθνική; Θα αποτελέσει η Ενοποίηση ποιοτικό άλμα στην ευημερία και τα δικαιώματα των πολιτών ή θα συμβάλει σε νέες διαιρέσεις;

Θα έχουμε ποιοτική εμβάθυνση της οικονομικής και πολιτικής δημοκρατίας ή διεύρυνση των σημερινών ανισοτήτων; Η απάντηση πρέπει να αναζητηθεί στο επίπεδο της πολιτικής δηλ. των προγραμμάτων και συσχετισμών. Το όλο πρόβλημα συμπυκνώνεται σήμερα στο σημείο με ποια φιλοσοφία και πολιτική, με ποια γωνία προσεγγίζουμε την ενότητα της Ευρώπης. Ασαφώς, τα συμφέροντα των γυναικών εκφράζονται περισσότερο μέσα από κείνες τις πολιτικές που έχουν στο κέντρο τους τον άνθρωπο, που επιδιώκουν την ειρήνη, τη δημοκρατία, την ισότητα ευκαιριών για όλους και όλες, την κοινωνική προστασία. Γιατί αυτές οι πολιτικές, στο βαθμό που περιορίζουν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, αίρουν σημαντικά εμπόδια από το δρόμο των διεκδικητικών αγώνων των γυναικών.

Το Ευρωπαϊκό πείραμα είναι πολύ μεγάλη υπόθεση για να αφεθεί στα χέρια των πολιτικών εκπροσώπων των δυνάμεων εκείνων που θεωρούν το υπερκέρδος εις βάρος του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, που σωρεύουν άπειρα σφέλη δημιουργώντας νηίδες οικονομικές και κοινωνικές αποκλεισμένων πολιτών, που αναγορεύουν σε πολιτική την κοινωνική αναληγσία, που ενοούν τις κοινωνίες των δύο τρίτων.

Από δημοκρατίας άρξασθαι, λοιπόν. Όμως η δημοκρατία δεν είναι άφυλη έννοια. Σε αυτήν εκφράζονται και τα συμφέροντα του γυναικείου κοινωνικού φύλου. Η ίση συμμετοχή των δύο φύλων στην οικοδόμηση της Ευρώπης είναι κριτήριο ουσιαστικής συγκλίσεως, είναι η κοινωνική Ευρώπη, η Ευρώπη των δικαιωμάτων των πολιτικών και της ισχυρής κοινωνικής προστασίας.

Το Μάαστριχ "παρέλειψε" αυτήν την Ευρώπη. Τη στρίμωξε το Πρωτόκολλο των 11. Έρχεται τώρα το Πράσινο Βιβλίο για την **Ευρώπη αντί για ποίημα δημιουργίας μπορεί να γίνει δύσμορφο τέρας ανισορροπίας..**

κοινωνική πολιτική για να διαπιστώσει σωστά, ότι το οικονομικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να γίνεται αυτοσκοπός, να αποκοινοποιεί από την κοινωνική του αναφορά. Έρχεται δηλαδή η Ευρώπη να παίζει η ΔΑΣΕ (Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη συνεργασία στην Ευρώπη) και η αναβάθμιση της σε περιφερειακό οργανισμό ασφαλείας υπό την αιγίδα ενός εκδημοκρατισμένου ΟΗΕ.

Ασφαλώς, πολλά μπορεί να πε κανείς για τα χαρακτηριστικά μιας Ενωμένης Ευρώπης των λαών και των πολιτών, της ειρηνικής οικονομικής και πολιτιστικής συνεργασίας. Ας αρκестούμε σε αυτά τα λίγα μόν, ουσιαστικά δε, χωρίς τα οποία η Ευρώπη αντί για ποίημα δημιουργίας μπορεί να γίνει δύσμορφο τέρας ανισορροπίας. Στην τελευταία περίπτωση θα κινδύνευαν να ανατραπούν και αυτά που αποτελούν το "κοινό κεκτημένο", η δημοκρατική δηλαδή και πολιτιστική παράδοση, η κουλτούρα και το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο! Δεί δη μεγάλης και εμπνευσμένης πολιτικής!

Ο σκοπός δεν είναι η επιστροφή στο παραδοσιακό

κράτος πρόνοιας, αλλά η μετεξέλιξη και μετουσίωση του στις σημερινές συνθήκες της μεταβιομηχανικής εποχής. Δεν θέλουμε ένα κράτος φιλανθρωπίας και ισχνών επιδομάτων, που δημιουργούν παθητική εξάρτηση και εξίσωση στη φτώχεια. Θέλουμε κράτος που να διαπνέεται από τις αρχές της αλληλεγγύης, όπου η αλληλεγγύη νοείται ως όργανο ανακατανομής των πόρων και παροχής ευκαιριών στους πολίτες, ώστε να εκπαιδεύονται και να δρουν.

Η φιλοσοφία του Μάαστριχ που στηρίζεται κυρίως στην οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση, στους δημοσιονομικούς δείκτες, είναι μονόπλευρη και ανεπαρκής. Τα στοιχεία αυτά χωρίς τη δημοκρατική πολιτική συγκρότηση και την κοινωνική συνοχή είναι ευαίσθητα σε καταστροφή και δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την πραγματική ενότητα.

Ένα άλλο στοιχείο που συμβάλλει τα μέγιστα στην πραγματική συνοχή είναι η **ασφάλεια** της Ευρώπης. Η ασφάλεια στη σημερινή εποχή δεν εξασφαλίζεται μόνο με την αμυντική επάρκεια. Η οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη, η διεύρυνση της δημοκρατίας, η κοινωνική δικαιοσύνη, τα δικαιώματα όλων των πολιτών ανεξαρτήτως χρώματος, φύλου, θρησκείας κ.λπ. είναι παράγοντες ασφαλείας.

Ο περιορισμός και η σταδιακή συρρίκνωση του NATO, μέχρι την κατάργησή του, θα συνέβαλε στη μείωση των στρατιωτικών επιπέδων στην Ευρώπη (250.000 αμερικανικά στρατεύματα σταθμεύουν στην καρδιά της Ευρώπης υπό την αιγίδα του NATO. Το NATO διευρύνει τη δράση του σε εκτός των ορίων ευθύνης του περιοχές και αναπτύσσεται προς Ανατολάς μέσω της περιβόητης φόρμουλας "συνεργασία για την ειρήνη"). Ποιός είναι ο ρόλος του NATO, ποια η ανάγκη ύπαρξής του, όταν το αντίπαλο δέος, το Σύμφωνο της Βαρσοβίας δεν υπάρχει πια;

Η συνθήκη του Μάαστριχ αναγορεύει, δυστυχώς, την Δυτικο-Ευρωπαϊκή Ένωση αυτοτελώς θα μπορούσε να εξελιχθεί στον αμυντικό βραχίονα της Ενωμένης Ευρώπης. Αυτό είναι η ελαστική απαίτηση. Η διαδικασία αποστρατιωτικοποίησης της Ευρώπης, άλλωστε, θα συμβάλει στην ανάπτυξη της δημοκρατικής συνεργασίας των κρατών της, θα ενισχύσει την αποδραστική των πόρων της για την ανάπτυξη - απασχόληση, που αποτελεί σήμερα οξυγόνο πρόβλημα.

Η μείωση των στατιωτικών εξοπλισμών πρέπει να συμβαδίζει με τη βελτίωση των σχέσεων της Ενωμένης Ευρώπης με την άλλη Ευρώπη, με την προώθηση της διαδικασίας της πανευρωπαϊκής ασφαλείας. (Είναι αυτόνομο, ότι η ασφάλεια της Ενωμένης Ευρώπης είναι στενά συνυφασμένη με την ασφάλεια όλης της Ευρώπης). Στην κατεύθυνση αυτή καταλυτικό ρόλο μπορεί να παίξει η ΔΑΣΕ (Διάσκεψη για την Ασφάλεια και τη συνεργασία στην Ευρώπη) και η αναβάθμιση της σε περιφερειακό οργανισμό ασφαλείας υπό την αιγίδα ενός εκδημοκρατισμένου ΟΗΕ.

Ασφαλώς, πολλά μπορεί να πε κανείς για τα χαρακτηριστικά μιας Ενωμένης Ευρώπης των λαών και των πολιτών, της ειρηνικής οικονομικής και πολιτιστικής συνεργασίας. Ας αρκестούμε σε αυτά τα λίγα μόν, ουσιαστικά δε, χωρίς τα οποία η Ευρώπη αντί για ποίημα δημιουργίας μπορεί να γίνει δύσμορφο τέρας ανισορροπίας. Στην τελευταία περίπτωση θα κινδύνευαν να ανατραπούν και αυτά που αποτελούν το "κοινό κεκτημένο", η δημοκρατική δηλαδή και πολιτιστική παράδοση, η κουλτούρα και το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο! Δεί δη μεγάλης και εμπνευσμένης πολιτικής!

Ο σκοπός δεν είναι η επιστροφή στο παραδοσιακό

Ο ΟΡΟΥΜ των μη κυβερνητικών γυναικών οργανώσεων της ευρωπαϊκής ένωσης στο Τολέδο.

Τα Κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πραγματοποίησαν ένα προπαρασκευαστικό Συνέδριο της 4ης Διεθνούς Διάσκεψης του ΟΗΕ για τις Γυναίκες (Πεκίνο-1995) στο Τολέδο της Ισπανίας, από 14-16 Απριλίου 1994. Στα πλαίσια του συνεδρίου αυτού, το Ευρωπαϊκό Λόμπυ Γυναικών (Ε.Λ.Γ.) οργάνωσε το αντίστοιχο ΦΟΡΟΥΜ των μη-κυβερνητικών γυναικών οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα θέματα που απασχόλησαν το ΦΟΡΟΥΜ ήταν:

1. Ο οικονομικός και κοινωνικός αποκλεισμός των γυναικών.
2. Η άνιση συμμετοχή των γυναικών στα Κ.Α.Α. (Κέντρα Λήψης Αποφάσεων).
3. Η θία κατά των γυναικών.
4. Οι γυναίκες στην ανάπτυξη.

Το Ελληνικό τμήμα του Ε.Λ.Γ. εκπροσωπήθηκε στο ΦΟΡΟΥΜ από τις κυρίες Καίτη Παπαρρήγα-Κωσταβάρα και Φίλιτσα Παγουροπούλου. Πήραν επίσης μέρος η κ. Ρένα Λάμψα, Αντιπρόεδρος του Ε.Λ.Γ. και η αντιδήμαρχος κυρία Σοφία Γεωργαίου, εκ μέρους του Δήμου Αθηναίων. Η ελληνική συμμετοχή υπήρξε ουσιαστική, και είναι χαρακτηριστικό ότι η κ. Ρένα Λάμψα προήδρευσε στο στρογγυλό τραπέζι για το δεύτερο θέμα ενώ η κ. Κωσταβάρα συνέταξε και παρουσίασε τα συμπεράσματα του στρογγυλού τραπέζι για το τρίτο θέμα, στο πλαίσιο της Συνάντησης.

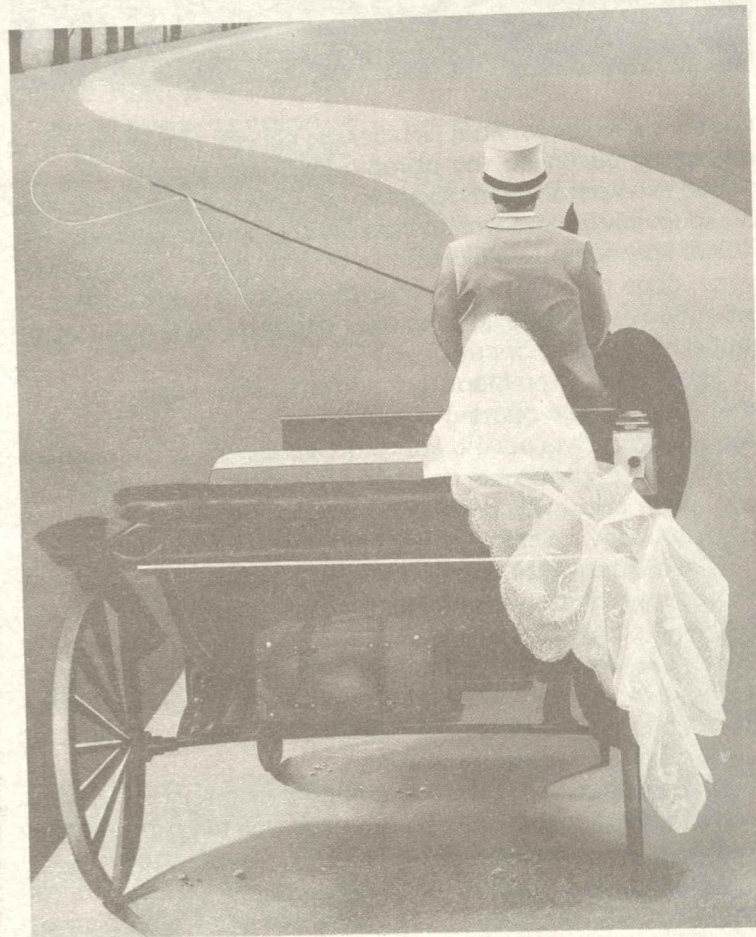
Εκ μέρους των ελληνικών γυναικών οργανώσεων που μετέχουν στο Ε.Λ.Γ., είχε προηγηθεί σημαντική προεργασία που κατέληξε, στις 2 Απριλίου, σε μίαν Ημερίδα προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων, ανοιχτή σε όλες τις οργανώσεις και ομάδες γυναικών της χώρας. Στην Ημερίδα αυτή συζητήθηκαν τρία θέματα που επιλέχθηκαν ως σημαντικού ενδιαφέροντος για τη σημερινή ελληνίδα: Τα δύο αντιστοιχούν ακριβώς στα θέματα 2 και 3 του ΦΟΡΟΥΜ (άνιση συμμετοχή των γυναικών στα Κ.Α.Α και η βία κατά των γυναικών) ενώ το τρίτο αφορούσε στις επιπτώσεις των πολεμικών συρράξεων στις γυναίκες.

*Η ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ είναι φιλόλογος.

έρευνα στο
N. Ιωαννίνων

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ

Η κοινωνία του αγνόησε;

από τον Αύγουστο του 1982 μέχρι σήμερα έγιναν συνολικά 5148 γάμοι εκ των οποίων μόνο 442 πολιτικοί (ποσοστό 8,5%) και 4.706 θρησκευτικοί (ποσοστό 91,5%). Το ποσοστό των πολιτικών γάμων στα Γιάννινα φαίνεται ότι κινείται στο μέσο όρο των πολιτικών γάμων που γίνονται στους μεγάλους δήμους της Ελλάδας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε

ότι το αντίστοιχο ποσοστό στο Δήμο Αθήνας είναι 7,5%, στο Δήμο Περιστερίου 13%, στους Δήμους Ν. Ιωνίας και Φιλαδέλφειας 10%, ενώ στην περιοχή των δήμων Καισαριανής, Βύρωνα και Υμηττού, έχουμε ένα εντυπωσιακό ποσοστό 27%.

Χαρακτηριστικά όμως είναι τα νούμερα στους υπόλοιπους Δήμους του Ν. Ιωαννίνων. Στη διάρκεια των 12 χρόνων έχουμε: Δήμος Δελβινακίου 1, πο-

λιτικοί γάμοι. Δήμος Μετσόβου 6 Δήμος Κόνιτσας 3.

Η επεξεργασία των στοιχείων που αφορούν τους πολιτικούς γάμους στην πόλη των Ιωαννίνων οδηγεί και σε ορισμένα άλλα ενδιαφέροντα συμπεράσματα.

Κατ' αρχή φαίνεται ότι η αναλογία πολιτικών θρησκευτικών γάμων διατηρείται σχετικά σταθερή στη διάρκεια των δώδεκα χρόνων. Μπορούμε να πούμε ότι η σταθερότητα αυτή θα συνεχιστεί και τα επόμενα χρόνια και ότι μεταβολές σημαντικές στην κατεύθυνση της αύξησης των πολιτικών γάμων θα πρέπει να τις συναρτήσουμε με μεγάλες γενικότερες κοινωνικοπολιτικές αλλαγές.

Ακόμα φαίνεται ότι από τους 442 πολιτικούς γάμους που έγιναν στο δήμο των Ιωαννίνων μόνο στους 100 περίπου μπορούμε να πούμε ότι τα ζευγάρια επέλεξαν από πεποίθηση τον πολιτικό γάμο.

Σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις παρατηρούμε αναγκαστική επιλογή για διαφόρους λόγους (διαφορά θρησκευμάτων στους δύο ή στον ένα, ανάγκη για γρήγορο γάμο προκειμένου να τακτοποιηθούν κοινωνικά προβλήματα - συνυπηρετήσεις δημοσίων υπαλλήλων, κληρονομικά κ.λ.π. - τρίτος γάμος κ.α.)

Υπολογίζεται ότι το ένα τρίτο των ζευγαριών που τέλεσαν πολιτικό γάμο στο Δήμο Ιωαννίνων, έκαναν μετά και θρησκευτικό γάμο.

Τελετουργία και παράδοση

«Μια τελετή που γίνεται σ' έναν απρόσωπο χώρο μιας δημόσιας υπηρεσίας δεν έχει καμιά σχέση με το μεγαλείο της στιγμής... η εκκλησία είναι χώρος επιθλητικός που ταιριάζει στο γάμο.»

Τα λόγια της Ελευθερίας μιας νέας γυναίκας που παντρεύτηκε το 1991, δείχνουν χαρακτηριστικά το ρόλο της παράδοσης στην επιλογή που κάνουν οι νέοι άνθρωποι και κυρίως οι νέες κοπέλλες.

Επιστημαίνουν όμως και την ανετοιμότητα η και την αδιαφορία των δέμων να δημιουργήσουν μια ατμόσφαιρα πολιτικού γάμου τέτοια που να ταιριάζει στην τελετή μιας ξεχωριστής στιγμής της ζωής των ανθρώπων.

Στα δημαρχεία δεν υπάρχουν ειδικές αίθουσες γάμων (όπως στο εξωτερικό) κατάλληλα διαμορφωμένες και συνήθως οι τελετές γίνονται μ' ένα τρόπο ξερό και άχαρο.

Αν κάνουμε μια απλή υπέθεση ότι όλοι οι γάμοι στα Γιάννινα θα ήταν πολιτικοί τότε θα είχαμε το χρόνο 40 περίπου γάμους (περισσότερους από έναν την ημέρα).

Φανταστείτε τι θα γινόνταν μια και οι γάμοι αυτοί θα πρέπει να γίνονταν σε μια άθουσα πολλαπλών χρήσεων (συνεδριάσεων δημοτικών συμβουλίων, συσκέψεων κ.λ.π.)

«Για τους άλλους παντρεύτηκε με θρησκευτικό γάμο. Οχι για μένα και τον άνδρα μου.»

Η Λένα μας δίνει μια άλλη διάσταση στην αιτιολογία που νέοι και νέες προτιμούν τη θρησκευτική γάμο.

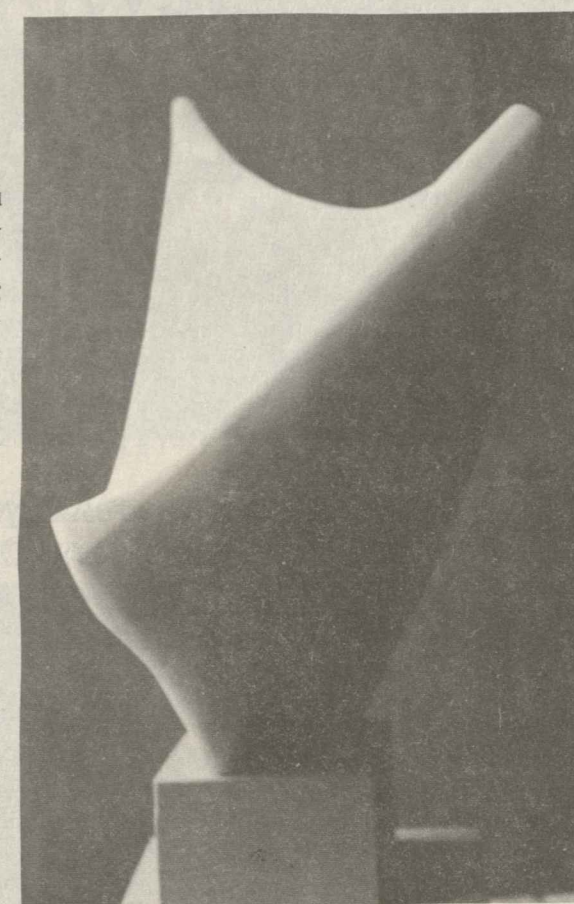
Οι γονείς και το στενό οικογενειακό περιβάλλον είναι περισσότερο προσκολλημένοι στην παράδοση και οι νέοι δεν έχουν διάθεση να αλλάξουν. Οι στιγμές σημαντικές σαν τον γάμο να συγκροτούνται με ζήτους ή να τους στενεύουν.

Όπως και να έχει το πρόβλημα, όποιες και αν είναι οι αιτίες για το γεγονός ότι η κοινωνία σε σημαντικό βαθμό αγνοεί τον πολιτικό γάμο, ένα μπορούμε να πούμε: πολιτικός γάμος δεν μπορεί να στεριώσει ως θεσμός, δεν δημιουργήσει δική του παράδοση.

πολιτισμός

γυναίκες
δημιουργοί

**ΝΙΤΣΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ -
ΣΥΝΙΚΗ**
(ΜΙΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ)

Γράφει ο
ΝΙΚΟΣ ΜΟΥΛΙΑΣ

Η κυρία Νίτσα Παπακώστα - Συνίκη από τα Γιάννινα είναι αθόρυβη και ταλαντούχα δημιουργός για τον εικαστικό μας χώρο. Σήμερα σερβίρεται η μακρόχρονη θητεία της στη μυσταγωγία της Τέχνης, στην οποία καταξιώθηκε ανάμεσα στους πιο γνωστούς και εμπνευσμένους εκφραστές της.

Εκίνησε πριν από χρόνια με τη ζωγραφική, διέσωσε αργότερα σπουδαία δείγματα αρχιτεκτονικής και παράδοσης με το πένταξ της και προχώρησε τελευταία στο σμίλημα της πέτρας.

Ετσι συνέβαλε στον εμπλουτισμό της εικαστικής μας παρακαταθήκης με πίνακες ζωγραφικής (λάδια - παστέλ - ακουαρέλλες), με εκδόσεις σημαντικές που διέσωσαν την αρχιτεκτονική μας κληρονομιά με ρυθμούς αντών από μοναστήρια και άλλα οικοδομήματα. Τώρα την είδαμε με μια σειρά γλυπτά από σπάνιες πέτρες σμιλεμένες με χάρη και ζεστασιά, έτοιμες να δεχθούν - και να αξίζουν το χόδι μας και τη στοργή μας. Η πέτρα περνώντας από τα χέρια της Νίτσας αναδεικνύεται σε φιγούρα που έχει ψυχή και ανόδο.

Πρόσφατα στον μικρό εκθεσιακό χώρο "ΒΛΕΜΜΑ" του Αντώνη Φαρίδη, η Ν. Π. παρουσίασε γλυπτά της, μέρος λέει η ίδια, από μια σειρά γλυπτών που μπορούν και... "εκτίθενται μόνο τους".

Είναι πράγματι τούτη τη φορά πέτρες γεννημένες στη γηραιά Β. Ηπειρο με εντυπωσιακούς χρωματισμούς. Φόρμες με φαντασία, απλότητα και πείρα που σε ταξιδεύουν. Σε ταξιδεύουν στο χρόνο, στο χώρο, στο όραμα, στο χτες και στο σήμερα, με συνέπεια και σιγουριά.

Η σχέση της καλλιτεχνίσσας με την πέτρα είναι "ερωτική". Τα πρώτα μαθήματα και η καθοδηγητική συνέχεια για το τόλμημα ανήκουν στον δάσκαλο Παύλο Βρέλλη.

Η έκθεση που παρουσιάστηκε στο ΒΛΕΜΜΑ (22/4 - 12/5/94) στάθηκε για μας μια ευχάριστη προσέγγιση σ' ένα δημιουργημένο πλαστικό από τη φυσική πέτρα σαν απαλό - ζωντανό είδωλο εξωτερικευμένης ευαισθησίας.

Παρακάτω μεταφέρω αρκετά από τα "Λίγα λόγια" της Νίτσας Παπακώστα που αποτελούν πιστεύω τον σηματοδότη της πορείας μας για την προσέγγιση του έργου της. Λέει η ίδια:

Πάμε σιγά...

Στην πόλη μας έχουμε την μεγάλη τύχη να εξακολουθούν να λειτουργούν 4 κινηματογράφοι. και λέω να εξακολουθούν, γιατί ακούμε πως αλλού τα πράγματα δεν είναι έτσι. Οι κινηματογραφικές αίθουσες κλείνουν, αλλάζουν χρήση, γίνονται Disco, ή οτιδήποτε άλλο.

Πιστεύω πως η κύρια αιτία αυτής της τύχης για την πόλη μας δεν είναι τόσο το κινηματογράφο φιλο κοινό των Γιαννιωτών που είναι - το λώ να πω πολύ μικρό για να στηρίξει την λειτουργία τους, όσο οι φοιτητές και φοιτήτριες που αποτελούν το αποκλειστικό κοινό συνήθως των βραδυνών παραστάσεων. Ενα σχολείο θά έβριζε το γεγονός ότι το κοινό αυτό στην πλειοψηφία του είναι γυναικείο πράγμα που πρέπει να ερμηνευτεί. Είναι τρόπος διασκέδασης που ταιριάζει στις γυναίκες; Είναι πιο κοντά στις ευαισθησίες τους; Είναι πιο ευαίσθητες στην τέχνη; Άλλες διεξοδοί (καφενείο κ.λ.π.) δεν υπάρχουν;

Παρ' όλο που ο αμερικανικός κινηματογράφος είναι σχεδόν απόλυτα κυρίαρχος, το αρι-

"... Άρχισα να σμιλεύω τις φόρμες μου σε συνδιασμό με τα χρώματα που ήθελα να αναδειχθούν μέσα απ' αυτές. Ήταν μια ωραία εμπειρία και ένα παιχνίδι ταξίδι στα μυστικά αυτής της συγκεκριμένης πέτρας. Η σχέση του δημιουργού με το υλικό του πιστεύω ότι είναι πάντα ερωτική. Πολύ περισσότερο αυτή φανερώνεται στον γλύπτη με την πέτρα, όπου η φυσική αντίσταση του υλικού αυτού δυναμώνει το δόσιμο του καλλιτέχνη. Η πνευματική απόλαυση είναι υψηλή και μεγάλη.

Σ' αυτές τις πέτρες δημιουργήσα συνθέσεις από αρκετά απλοποιημένες φόρμες. Δύο από τα έργα αποτελούνται από δύο ξεχωριστά κομμάτια το καθένα που κλειδώνουν μεταξύ τους. Σ' αυτά τα δύο περισσότερα, αλλά και στα υπόλοιπα έργα να καταδείξω την συνεχή αναζήτηση για ολοκλήρωση μέσα από τη δυαδική σχέση. Με την αφαίρεση του περίττου στα έργα αυτά επιδιώκω να φανεί περισσότερο η ευγένεια στην κίνηση, το αίσθημα και η αλήθεια που κρύβεται στο βάθος των πραγμάτων".

στούργημα κατά τη γνώμη μου αυτής της χρονιάς ήρθε από την Κίνα. Το "Αντίο Παλλακίδα μου".

Στόχος βέβαια αυτού του σημειώματος δεν είναι να κάνω κινηματογραφική κριτική. Άλλοι πιο ειδικοί τόχουν κάνει πριν από μένα. Απλώς επισημαίνω ότι μια πόλη σαν τα Γιάννινα έχει 4 κινηματογράφους και 2 θέατρα, να επαναλάβω έστω και κοινοτοπία πως η μεγάλη οθόνη σε σχέση με την μικρή έχει ασύγκριτη γοητεία, πως είναι σπουδαία διασκέδαση η κουβεντούλα γύρω από το έργο μετά και πως στην ανάγκη, αν κάποιο έργο δεν προλάβει να το δείτε, μην το χάσετε... δείτε το έστω στο video.

Το πιο ευχάριστο απ' όλα είναι ότι φέρνουν τα πιο σημαντικά έργα που προβάλλονται στην Αθήνα. Κι έτσι αυτόν τον χειμώνα είχαμε τη χαρά να δούμε μεγάλα έργα όπως τα Μαθήματα Πιδανού, τα Απομεινάρια μιας Μέρας, την Μπέτα Ταβία, Αντίο Παλλακίδα μου, τα Χρόνια της Αθωότητας.

Α.Π

PACO DE LUCIA

**Ο μακρύς μουσικός δρόμος
μιας ιδιοφυΐας.**

(Με αφορμή τη συναυλία της 1ης Ιουνίου στα Γιάννινα)

Το καλοκαίρι προοιωνίζεται ιδιαίτερα θερμό (από καλλιτεχνικής πλευράς) διότι με την έναρξη του μία σπουδαία συναυλία θα πραγματοποιηθεί στην πόλη μας. Ο Paco de Lucia και το Sexteto του υπόσχονται μια αξεχαστή βραδιά στο θέατρο της Ε.Η.Μ. (Φρόντζου) στις 1 Ιουνίου, ημέρα Τετάρτη και στις 9.30 μ.μ. Το όνομα του Ανδalousκάνου κιθαρίστη φλαμένκο είναι τόσο γνωστό, που δε νομίζω ότι χρειάζεται ιδιαίτερη παρουσίαση. Στη πολύχρονη καριέρα του πέρασε μέσα από πολλές ενδιάμεσες περιόδους, όπου η ανήσυχη, ερευνητική μουσική του ιδιοσυγκρασία τον έβαλε σε δρόμους που συχνά οδηγούσαν έξω από τον χώρο του παραδοσιακού φλαμένκο, με τους ήχους του οποίου γάλαυχεθηκε.

Η πορεία του, σαν λαϊκού καλλιτέχνη που καταξιώθηκε μέσα από την εξέλιξη της κιθάρας φλαμένκο - είδος δίσκουλου, μουσικά και τεχνικά - σημάδεψε τη γενικότερη εξέλιξη της μουσικής φλαμένκο.

Ο Paco de Lucia, ακριβώς όπως ο Ravi Shankar, ο Louis Armstrong ή ο Dizzy Gillespie, ανήκει στην κατηγορία των μουσικών που όχι μόνο αναπαράγεται από ακούσματα της λαϊκής παράδοσης, αλλά και που συμμετοχή του μουσικού είναι δεδομένη, με στόχο να χαρίσει ακόμα μεγαλύτερη αισθητική συγκίνηση.

Σ' ένα μεγάλο ποσοστό, αυτή είναι η βαθύτερη λειτουργία της ανατολικής μουσικής - αυτή η συλλογική μέθεξη, η "υπέρβαση", η θρησκευτική κατανύξη, μέσα από ένα αυστηρά καθορισμένο τελετουργικό.

Δεν είναι ίσως πολύ γνωστό, αλλά αυτή ακριβώς η ιεροτελεστία, αυτό το τελετουργικό, υπάρχει και λειτουργεί στο φλαμένκο, συνοδεύοντας το με τις ρίζες της ανατολικής παράδοσης: ο Paco de Lucia ξεκινά πάντα σ' αυτή τη βάση.

Γεννήθηκε στις 21/12/1947 στο Algecitar 12 χρόνων πήρε ένα ιδιαίτερο βραβείο από τους κριτές συνοδεύοντας τον αδελφό του Pepe στο διεθνή διαγωνισμό φλαμένκο στο Jerez de la Frontera, από εκεί και πέρα αρχίζει η ανοδική και μόνο πορεία, μέσα από το συγκρότημα φλαμένκο του Jose Greco περιοδεύοντας στη κεντρική και Βόρεια Αμερική. Συνεχίστηκε με την συνεργασία του με τον Cameron de la Isla και τις πρώτες του δισκογραφικές παρουσίες ("Los Chinitos de Algeciras και "Dos guitarras Flamencas") Με το "Fantasia Flamenca" του 1969 ο Paco de Lucia χώρισε για πάντα από την παραδοσιακή τέχνη του φλαμένκο, δημιουργώντας παραλλαγές, βασισμένες σε μια ρυθμική γραμμή.

Η δεκαετία του '70 ήταν πολύ σημαντική στην δισκογραφία του. "El duende Flamenco" το 1972, "Fuente y candal" - δίσκος του 1973 που μετείχε στην εξέλιξη της μουσικής Flamenco και που έγινε μεγάλη εμπορική επιτυχία - "Entre dos aguas" το 1975. Στο άλμπουμ αυτό ο Paco de Lucia διεθνοποιεί τις παραδοσιακές ρίζες της μουσικής του και προβάλλει σ' όλο τον κόσμο την τέχνη του φλαμένκο.

Το 1980, ήταν η χρονιά του "Castro marin" όπου συνεργάζεται με τους jazz κιθαρίστες John Mc Laughlin και Larry Coryell. Σ' αυτόν τον δίσκο προβάλλει έντονη η μουσική προσωπικότητά του - ένα εκρηκτικό απόθεμα από ήχους που βρίσκουν διέξοδο από το στόμα της κιθάρας του.

Με τον John Mc Laughlin - Aldi Meola πραγματοποιεί πού επιτυχημένες περιόδους και ηχογραφεί το "Passion, Grase an Fire". Συνεργάζεται επίσης με τον Carlos Santana και τον Chick Corea.

Το 1987 έχοντας ήδη δημιουργήσει το Sexteto του ηχογραφεί το "Sirodo" και το 1990 το "Zygyab", έργα που τον βρίσκουν σε μια κορύφωση της συνθετικής του πορείας - σε μια περίοδο καλλιτεχνικής ωριμότητας.

Το 1991 ερμηνεύει το "Concierto de Aranjuez" του Joaquín Rodrigo και την I. Albeniz, ερμηνεύει που απεσπασαν θύραματικές κριτικές. Το 1992 ο Juan Carlos (Βασιλιάς της Ισπανίας), του επιδίδει το χρυσό μετάλλιο για την προσφορά του στις καλές τέχνες.

Η επόμενη χρονιά χαρακτηρίζεται από την θριαμβευτική περιοδεία του ίδιου και του Sexteto του στις ΗΠΑ και εκδίδεται το "Live in America". Αρκετά από τα θέματα του "Live in America" θα παίξει και στη μεγάλη Γιαννιώτικη συναυλία που διοργανώνεται από την TRIAD EPΕ υπό την αιγίδα του Δήμου Ιωαννίνων, με την υποστήριξη του ΙΤΥ, του "μιντάτο" και της ΔΩΔΩΝΗΣ Α.Ε. (βλ. γαλ.)

Την γενική επιμέλεια έχει ο Θωμάς Ταμβάκος. Να αναφέρουμε εδώ τους μουσικούς του Sexteto: Ramon de Algeciras (κιθάρα), Pepe de Lucia (τραγουδί), Ruben Dantas (κρουστά), Carlos Benavent (μπάσο, κιθάρα), Jorge Pardo (σαξόφωνο, φλάουτο) και Joaquín Grilo (χορές).

Μια συναυλία λοιπόν με ένα διάσημο όνομα, από ένα δυναμικό καλλιτεχνικό γράφι που πρέπει να πετύχει από πλευράς προσέλευσης κόσμου για να μπορέσουμε επιτέλους να απολαβάνουμε στη πόλη μας ονόματα Παγκοσμίου βεληνεούς σ' όλα τα είδη μουσικής.

Θωμάς Ταμβάκος

*Ο Θωμάς Ταμβάκος είναι ηλεκτρονικός μηχανικός - Μουσικός Παραγωγός

Εισιτήρια στις τιμές των 4.000 και 3.000 δρχ. προπωλούνται στα καταστήματα: "KONAKI", "ALBA" (φωτ. καλυντή), "ROCK SHOP", "MUSIC SHOP GIORGIO" (δισκ.) στο bar MANTZATO και ΔΩΔΩΝΗ (Βιβλ. 28ης Οκτωβρίου)

Ανερόμυλος
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ
έκφρασης &
δημιουργικής
απασχολήσεως
του παιδιού
ΤΖΑΒΕΛΛΑ 4
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΤΗΛ (0651) 38912

για παιδιά 4-12 ετών
Παιδική λογοτεχνία, Ιστορία
τέχνης
Θεατρικοί αυτοσχεδιασμοί.
Μουσικοκινητική
Εκπαιδευτικά προγράμματα
σε εκθεσιακό χώρο.
Περιβαλλοντική αγωγή.
Κύκλοι σπουδής στη ζωγραφική.
Κατασκευές

**ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ**
ΕΙΡΗΝΗ Α. ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Επειδή πρέπει να είστε απαιτητικοί
στην ξενόγλωσση εκπαίδευση τη δι-
κή σας και των παιδιών σας
έναρξη θερινών μηνών
15 Ιουνίου και 1 Ιουλίου

28ης Οκτωβρίου 49 Γιάννινα
τηλ. 21695

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ολιγομελή τμήματα
υπεύθυνη διδασκαλία
Σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα
Θερινά τμήματα 20 Ιουνίου
Χριστοθέασιλη 8 τηλ. 29555
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**Η ΕΓΕ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ**

Την δεύτερη Κυριακή του Μάη γιορτάζεται κάθε χρόνο η ημέρα της μητέρας. Η γιορτή αυτή καθιερώθηκε με σκοπό να τιμήσει την μητέρα για την προσφορά της, την εποχή που το κατεστημένο πίστευε ότι η εργασία στη γυναίκα επηρέαζε αρνητικά τον αριθμό των γεννήσεων και ότι εργάζονταν σε αντίθεση με την φυσική αποστολή της.

Το οικονομικό συμφέρον του κατεστημένου ενώ τιμούσε την μητέρα μία ημέρα του χρόνου τις υπόλοιπες ευνοούσε την απομόνωση της μέσας στο σπίτι αλλά και την αλλοτρίωση του πατέρα μέσα στην εργασία έτσι ώστε η γυναίκα να είναι μόνο "Δέσποινα του οίκου" και υπεύθυνη για την ανατροφή των παιδιών και ο άνδρας υποχρεωμένος να καταναλώνει όλες του τις δυνάμεις στο επαγγελματικό του πεδίο και να αναγκάζεται να εναποθέτει όλα τα γονικά καθήκοντα μέρα και νύχτα στους ώμους της γυναίκας. Μ' αυτό τον τρόπο η ανατροφή των παιδιών γινόταν όλο και πιο γυναικεία υπόθεση. Οι επαφές πατέρα και παιτέρα ήταν ευκαιριακές και φευγαλέες. Δυστυχώς για τον πατέρα οι διαδικασίες της ωρίμανσης του παιδιού συντελούντο τις ώρες που εκείνος απουσίαζε.

Η ροή του ποταμού της κοινωνικής εξέλιξης αλλά και μια ποικιλία αλλαγών που σχετίζονται με την τεχνολογία, την οικονομία και τις ιδεολογικές τάσεις της κοινωνίας μας, προοδίδισαν με ένα νέο τρόπο την έννοια του πατέρα και πέτυχαν την αλλαγή της νοοτροπίας στην αποδοχή των νέων προτύπων των δύο φύλλων.

Η γονική αδεία πατρότητας κερδίζει με γοργό ρυθμό έδαφος στη Σουηδία και ΗΠΑ αλλά και με αργό ρυθμό και στην πατρίδα μας.

Στις οικογένειες όπου οι μητέρες έχουν επάγγελμα πλήρους απασχόλησης θα πρέπει και οι δύο γονείς να μοιράζονται μεταξύ τους σε ίσα μερίδια τους ρόλους. Ο πατέρας σήμερα περνάει περισσότερη ώρα στο σπίτι απ' ό,τι περνούσε ο πατέρας της προηγούμενης γενιάς. Οι γονείς σήμερα θεωρούν τις βιολογικές τους διαφορές σαν δεδομένο, κατά τα άλλα όμως αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλο σαν αλληλοεπάρκεια όντα.

Σχεδόν έπαψε να υπάρχει η πατρική εξουσία και άρχισε η οικογένεια να γίνεται μία συνένωση προσώπων βασισμένη στην αμοιβαioτητα, στη συνεργασία και στον αλληλοσεβασμό.

Τα παιδιά που τα φροντίζουν και οι δύο γονείς μεγαλώνουν κατά κανόνα χωρίς ψυχολογικά προβλήματα και μπαίνουν από νωρίς στη δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων, βιώνουν όμως και τους εξχωριστικούς τρόπους συμπεριφοράς των γονέων που είναι απαραίτητη για τη σωστή ανατροφή τους.

Η σωματική και δυναμική προσέγγιση του πατέρα ήρθε σαν συμπλήρωμα και αντιπαρατάχθηκε στο λεκτικό γαλήνιο μητρικό τρόπο με τον οποίο η μητέρα πληραίαζε το παιδί. Η παρουσία του πατέρα εμποδίζει τα παιδιά να στραφούν στην μονοπωλιακή επίδραση και εξάρτηση από τη μητέρα τους που μερικές φορές μπορεί να είναι νύσπη.

Οι αγώνες των γυναικείων οργανώσεων με πρωτοπόρο την ΕΓΕ κατάρτησαν μητέρες και πατέρες να εγκαταλείψουν τους παραδοσιακούς ρόλους και η ανατροφή των παιδιών και από τους δύο γονείς δεν αποτελεί πια ουντοπία.

Θα πρέπει όμως να τονίσουμε. Αν και σήμερα κατά παράδοση εικόνα του πατέρα έπαψε να τον θέλει κλεισμένο στο ρόλο "κολώνας του σπιτιού και κουβαλήτη" και συμμετέχει ενεργά στην ανατροφή των παιδιών, μερικοί δε πατέρες ανατρέφουν και μόνοι τους τα παιδιά τους. Η διαθεσιμότητα προσφοράς φροντίδας της μάνας στα παιδιά δεν μειώθηκε ούτε στο ελάχιστο.

Για την πλειοψηφία των Ελλήνων η μάνα είναι εκείνη που εργάζεται ή μη αφιερώνει τις περισσότερες ώρες της ζωής της στα παιδιά της.

Ακόμα και σήμερα για πολλές γυναίκες οι πνευματικές ανησυχίες και οι λειτουργίες που αποτελούν βασικό στοιχείο της ολοκλήρωσης και της ευτυχίας παραμένουν ανεγγίχτες λόγω μητρότητας.

Σημασία έχει ότι έχει γίνει μία αφετηρία για αλλαγή στους παραδοσιακούς ρόλους της μητέρας και του πατέρα τώρα ακριβώς που περνάμε το σκαλοπάτι μιας νέας εποχής, μια και η εποχή μας χρειάζεται γυναίκες που χρησιμοποιούν την νοημοσύνη τους και άνδρες που εκδηλώνουν τα συναισθήματα τους.

Για να αυξηθούν τα πρότυπα αυτών των γονέων θα πρέπει να περάσουν μέσα από την παιδεία, την εκπαίδευση, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να γίνουν βίωμα σε όλους τους νέους και νέες.

Για όλα αυτά που αναφέραμε παραπάνω επειδή δηλαδή και οι δύο γονείς αναλαμβάνουν από κοινού τις καθημερινές ευθύνες τις οικογενειακής ζωής με πνεύμα συνεργασίας και συντροφικότητας, εμείς οι γυναίκες της ΕΓΕ τιμούμε αυτή την ημέρα και για τους δύο.

**ανακοίνωση του συλλόγου
γυναικών ν. Ιωαννίνων (ΟΓΕ)****1η Μάη 1994
γυναίκες αντισταθείτε**

εμείς οι γυναίκες του συλλόγου γυναικών ν. Ιωαννίνων περισσότερο παρά ποτέ δυνατές, ενωμένες, με το πείσμα αυτού που προσπαθούν να του πάρουν ότι με αγώνες και αίμα έχει κατακτήσει, είμαστε έτοιμες να παλαίψουμε με όλα μας τα μέσα για να μην επιτρέψουμε να μας οδηγήσουν στο περιθώριο της ζωής!

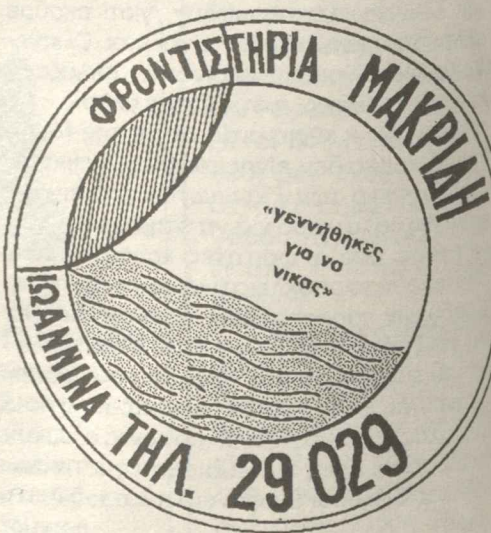
εμείς οι γυναίκες των Γιαννίνων μαζί με εκατομμύρια άλλες γυναίκες στον κόσμο συνεχίζουμε να παλεύουμε καθημερινά για την ειρήνη, την δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και φιλία ανάμεσα στους λαούς, για έναν κόσμο καλύτερο, ομορφότερο έναν κόσμο αντάξιο των παιδιών μας που τα προορίζουμε να γίνουν άνθρωποι ωραίοι, ευγενικοί.

αυτή την πρωτομαγιά που οι οικονομικά και πολιτικά ισχυροί της γης δεν χορταίνουν από το αιματοκύλισμα της διαμελισμένης πρώην Γιουγκοσλαβίας και δρομολογούν κι άλλα σενάρια με άμεσο κίνδυνο εμπλοκής της χώρας μας εμείς οι γυναίκες του συλλόγου γυναικών ν. Γιαννίνων καλούμε όλες τις γυναίκες σε συλλογική δράση, ενότητα και αγώνα!

ακόμα ο σύλλογος γυναικών ν. Γιαννίνων με την ευκαιρία της ημεράς της μητέρας χαιρετίζει με ένα κόκκινο τριαντάφυλλο γυναίκες αλληλεγγύης όλες τις μητέρες της Γης και ιδιαίτερα τις Σέρβες, Βόσνιες, Κροάτισσες μανάδες που αγωνίζονται να προφυλάξουν τα παιδιά τους από τα εγκλήματα της «νέας τάξης πραγμάτων».

**Λύκειο Ελληνίδων Ιωαννίνων
Εκδηλώσεις για την ημέρα της μητέρας**

Το Λύκειο Ελληνίδων Ιωαννίνων οργανώνει για την ημέρα της μητέρας, 8 Μαΐου 1994 εκκλησιασμό με αρτοκλασία, ανοιχτή αιμοληψία σε συνεργασία με την φοιτητική ομάδα εθελοντικής Αιμοδοσίας του Πανεπιστημίου και εκδήλωση στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου με ομιλία και πρόγραμμα μπαλέτου.

**Air condition
Θέρμανση - Ψύξη****ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ****Κλιματίστε το χώρο σας με τις
μεγαλύτερες φίρμες****HITACHI -
FUJITSU GENERAL
GOODMAN****Γρίβα 5 τηλ 77967
ΙΩΑΝΝΙΝΑ****οι εταίρες οι παλλακίδες και...οι γυναίκες
η αλήθεια
για τον Χρυσό αιώνα του Περικλή****"ας μεν γαρ εταίρας ηδονής ένεκα έχομεν, τας δε παλλακίδας της καθ' ημέραν θεραπείας του σώματος, τας δε γυναίκας του παιδοποιείσθαι γνησίως και την ένδον φύλακα πίστην έχουν"**

Αν η Ιστορία γραφόταν και από γυναίκες...

Αν η Πολιτεία δεν νομοθετούσε ερήμην των γυναικών...

Αν οι γυναίκες συμμετείχαν στην παραγωγική διαδικασία...

Αν οι γυναίκες συμμετείχαν ισότιμα στο "Κοινωνικό γίγνεσθαι",

Τότε η πορεία της ανθρωπότητας θα ήταν διαφορετική. Επειδή τίποτε από τα παραπάνω δεν συνέβηκε, δεν διανοήθηκε ποτέ κανένας να μη χαρακτηρίσει την 5η προχριστιανική εκατονταετία της αθήνας "Χρυσό Αιώνα".

Ο αιώνας αυτός υπήρξε χρυσός μόνο για τους άντρες: πατέρες, συζύγους αδελφούς, γιους, σίγουρα όχι όμως για τις γυναίκες.

Τις αγνόησε παντελώς και όχι μόνον: Τις καταδίκασε στην αφάνεια με τον πλέον αντιδημοκρατικό τρόπο, που σήμερα αν συνέβαινε θα το θεωρούσαμε το λιγότερο "ρατσισμό", παραβίαση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. (Είναι άσχετο βέβαια το γεγονός ότι σήμερα εφευρέθηκαν νέες μορφές πιο εκλεπτισμένες πιο ύπουλες, αλλά και για αυτές θα γράφει η Ιστορία κάποτε).

Αναφερόμενοι στην εποχή αυτή, όπου άκμασε η Δημοκρατία, αγνοούμε η ηθελήμενα παρακάμπτουμε και δεν σιγματίζουμε το μεμπτό της στοιχείο, που αφορά την κατώτατη θέση που επεφύλασσε στις γυναίκες.

Το πεδίο δράσης των γυναικών είχε οριοθετηθεί στα όσα έκλεινε η πόρτα του οίκου τους. Ο Σόλωνας (640-560 ΠΧ) είχε δημιουργήσει ένα τέτοιο νομοθετικό καθεστώς που τις κατέτασσε στη χειριστη μοίρα. Κατά τον Πλούταρχο η στάση αυτή του Σόλωνα δεν ήταν τυχαία αλλά σφαιρική στις δικές του τάσεις παιδαγωγικές. Ετσι νομοθέτησε σύμφωνα με τις δικές του τάσεις και των περισσότερων ομοφύλων του χωρίς να τις γυναίκες σε κατηγορίες ανάλογα με την γενετήσια προσφορά τους: παλλακίδες, εταίρες, πόρνες.

Ήταν αδιανόητο η γυναίκα να βγει έξω από το σπίτι, η εξοδός της είχε πάντα συγκεκριμένο σκοπό, γινόταν δε πάντα με τη συνοδεία υπηρέτη ευνούχου ή απκλειστικά για τους δούλους.

Η γυναίκα που έβγαине από το σπίτι έ-

πρεπε να έχει τέτοια ηλικία ώστε οι άντρες που την κοιτούσαν να μην αναρωτιώνταν ποιος είναι ο σύζυγός της αλλά

ποιανού μητέρα ήταν!!! Και όλα αυτά παρά το γεγονός ότι ήταν μόνιμα ντυμένες καλυμένες με το κρηδεμένο (διάφανο ύφασμα που άφηνε έξω μόνο τα μάτια), το δε κεφάλι τους ήταν καλυμένο με μίτρα (κεφαλομάντηλο). Μια νόμιμη δικαιόλο-

γία για την εξοδό της ήταν η παρακολούθηση παράστασης τραγωδίας, ποτέ δε κωμωδίας γιατί θεωρούνταν λόγω του λεξιλογίου της καθαρά διασκέδαση των ανδρών.

Ο Σόλωνας θεσμοθέτησε διάταξη σύμφωνα με την οποία η γυναίκα που ήθελε να βγει έξω από τα τείχη της πόλης δεν μπορούσε να έχει πάνω από τρία κομμάτια ρουχισμό, ή περισσότερα τρόφιμα από την αξία ενός οβολού ή περισσότερο νερό από ένα κανάτι ύψους ενός αγκώνα (ενός πήχεος).

Ήταν αδιανόητο να πλησιάζει κάποια γυναίκα τα παράθυρα, έπρεπε να κάθεται μακριά από το παράθυρο ώστε να μην την βλέπει κανείς. Όταν δε οι γυναίκες τόλμησαν, από τον πόνο και το θάνατο, να βγουν στην αυλή τους για να ρωτήσουν τους επιζώντες μετά τη μάχη της Χαιρώνειας για τους δικούς τους, κατηγορήθηκαν σκληρά και θεωρήθηκε μεγάλο ατόπημα.

Οι "Γυναικονόμοι", θεσμοθετήθηκαν ως υπεύθυνα όργανα για την τήρηση των νόμων εκ μέρους των γυναικών.

Στους κλασσικούς χρόνους η γυναίκα αγνοείται εντελώς, καμία νομική υπόσταση δεν έχει όπως οι ξένοι, οι μέτοικοι, οι δούλοι, τα παιδιά. Στον Οικονομικό του Ξενοφώντα η γυναίκα εξομοιώνεται με τους δούλους, τα πρόβατα και τα αλογα!!! Η κόρη έχει κύριο τον πατέρα της, η παντρεμένη τον άντρα της, η χήρα πάλι τον πατέρα της, ο οποίος μάλιστα μπορεί να την παντρεύει ακόμη και με διαθήκη, εκτός αν ο σύζυγός της πεθαίνει νώντας όρισε το πρόσωπο που θα τον αντικαταστήσει. Την περιφρόνηση τους προς τις γυναίκες την έδειχναν ακόμη και με το λεξιλόγιό τους: για παράδειγμα για όλες τις γυναίκες άσχετα με το ποια ήθελαν να αποκαλέσουν (σύζυγο, μητέρα, ηλικιωμένη, παλλακίδα) χρησιμοποιούσαν την λέξη "γυνή".

Τα Γυμναστήρια εφευρέθηκαν από τους άνδρες όχι μόνο για να γυμνάζονται τα σώματα αλλά για να έχουν την δυνατότητα οι μεγαλύτεροι άνδρες να επιλέγουν τους ερωτικούς τους συντρόφους στους χώρους αυτούς, αφού είναι γνωστό ότι στην αρχαιότητα ήταν έθιμο η παιδεραστία. Ένας τρόπος δε για να είναι σίγουροι πως οι έφηβοι δεν θα έλκοντο από τις γυναίκες, όπως η φύση καλούσε, ήταν να κλείσουν τις γυναίκες στους γυναικονίτες και να απαλλαγούν μια και καλή από αυτές. Τα νομοθετήματα που έγιναν από άντρες ήρθαν για να ενισχύσουν αυτό το πλαίσιο.

A.Φ

**Παιδιά
και
τηλεόραση**

Μια ομάδα γιατρών του κέντρου υγείας Αλεξάνδρειας του Γενικού Νοσοκομείου Βέροιας πραγματοποίησε τον περασμένο χρόνο έρευνα σχετικά με τα παιδιά και την τηλεόραση. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε 1.448 μαθητές, 745 αγόρια και 703 κορίτσια, των δημοτικών σχολείων της περιοχής. Τις απαντήσεις συμπλήρωσαν ανώνυμα οι γονείς των παιδιών. Ενδιαφέρον έχουν τα αποτελέσματα της έρευνας:

Τα παιδιά γονιών που ανήκουν σε υψηλές εισοδηματικές τάξεις, τα παιδιά γονιών επιστημόνων, βλέπουν λιγότερες ώρες την ημέρα τηλεόραση από τα παιδιά γονιών εργατών ή γενικά γονιών με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα παιδιά με γονείς επιστήμονες βλέπουν 1,6 ώρες την ημέρα τηλεόραση ενώ τα παιδιά εργατών βλέπουν 2,05 ώρες.

Τα αγόρια βλέπουν περισσότερο τηλεόραση από τα κορίτσια. Τα αγόρια βλέπουν 2 ώρες την ημέρα ενώ τα κορίτσια 1,78 ώρες.

Τέλος τα μικρότερα παιδιά βλέπουν τηλεόραση λιγότερο από τα μεγαλύτερα. Πιο ειδικά τα παιδιά με μέσο όρο ηλικίας τα επτά χρόνια βλέπουν τηλεόραση 1,85 ώρες ενώ τα παιδιά με μέσο όρο ηλικίας τα 12 χρόνια βλέπουν τηλεόραση 2,25 ώρες.

Η έρευνα επιβεβαιώνει αυτό που λίγο πολύ όλοι ξέρουμε. Οτι δηλαδή υπάρχουν κι άλλοι τρόποι διασκέδασης, εκπαίδευσης και απασχόλησης του παιδιού εκτός απ' την Τ.Β. Μόνο που προτιμούνται η ενημέρωση, μορφωτικό επίπεδο κ.λπ. Αυτά δηλαδή που δεν διαθέτουν οι γονείς των χαμηλότερων κοινωνικά τάξεων, αυτά στα οποία αρνείται η πολιτεία να συνδράμει. Τι κόστος να σημειαν άραγε για τον προϋπολογισμό του κράτους αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης σχολές ή συμβουλευτικοί σταθμοί γονέων, χώροι ψυχαγωγίας παιδιών, πλατείες και πάρκα για τα παιχνίδια τους;

Σακκας
Ανανεωμένο και Επώνυμο
γυναικείο ένδυμα
ΚΑΠΛΑΝΗ 15 τηλ. 34442

**Air condition
Θέρμανση - Ψύξη**
ΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ
Κλιματίστε το χώρο σας με τις
μεγαλύτερες φίρμες
**HITACHI -
FUJITSU GENERAL
GOODMAN**
Γρίβα 5 τηλ 77967
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΑΚΡΙΔΗ
"ΓΕΝΝΗΘΗΚΕΣ
ΓΙΑ ΝΑ
ΝΙΚΗΣ"
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 29 029

**ΔΩΡΑ - ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
ΤΡΑΜΠΑΛΙΝΟ
ΖΗΣΗΣ ΔΗΜΟΥ**
Τα ωραιότερα παιχνίδια του κόσμου
ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 40 (ΠΛ. ΠΑΡΓΗΣ)
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 70408

**SCUOLA ITALIANA
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**
Υπεύθ. Σπουδών **ΛΙΑΝΑ ΤΖΙΟΒΑ**
ΕΙΔΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
χειμερινά και καλοκαιρινά εντατικά τμήματα
πληροφορίες-εγγραφές
για καλοκαιρινά τμήματα 11π.μ.-13π.μ.
Ν. Ζέρβα & Σαλαμίνα 1 τηλ. 77188
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΔΡΑΣΕΙΣ...ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Ισες ευκαιρίες στην εκπαίδευση

Στις 7-9 Απριλίου έγινε στην Αθήνα συνέδριο με θέμα «Ισες ευκαιρίες στην εκπαίδευση», με την ευθύνη του Υπουργείου προεδρίας και της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, σε συνεργασία με το Υπουργείο παιδείας και την Επιτροπή Ευρωπαϊκής ένωσης.

Στο συνέδριο επισημάνθηκε από την κ. Δηλιγιάννη-Κουμπιτζή «ότι και τα νέα αναγνωστικά βιβλία εξακολουθούν να αναπαράγουν την ιδεολογία της ανδρικής ηγεμονίας. Παρά τις καλές τους προθέσεις οι αρμόδιοι για την εκπαιδευτική πολιτική δεν μπόρεσαν να συνειδητοποιήσουν ότι η προσέγγιση του προβλήματος των σχέσεων των φύλων συνιστά μια συγκεκριμένη ιδεολογία και ότι τα αναγνωστικά αυτά θα ήταν διαφορετικά αν η προσπάθεια τους να απαλείψουν το σεξισμό δεν εξαρτιόταν μόνο από καλές προθέσεις, αλλά συμβαδίζε με μια βαθύτερη, γενικότερη στάση στο θέμα της ανισότητας των φύλων».

Το 61% των κοριτσιών που φοιτούν στην τρίτη γυμνασίου αποφασίζουν να ακολουθήσουν το Γενικό λύκειο. Το 12% το Πολυτεχνικό, το 15% το Επαγγελματικό και μόνο το 6% το Τεχνικό. Αυτό είναι το συμπέρασμα Πανελλαδικής έρευνας που έγινε πρόσφατα και ανακοινώθηκε στο παραπάνω συνέδριο. Ελληνες και ξένοι σιμλητές διαπίστωσαν πως τα κορίτσια στην Ελλάδα κατέχουν τη μικρότερη παρουσία στο χώρο της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διακομματική κοινοβουλευτική επιτροπή

Συγκροτήθηκε πρόσφατα η πρώτη διακομματική κοινοβουλευτική επιτροπή για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία. Αποτελείται από 23 μέλη και Πρόεδρος της εκλέχτηκε η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Νόρα Κατσέλη, αντιπρόεδρος η βουλευτής της Ν.Δ. κ. Ελσα Παπαδημητρίου και γραμματέας η γενική Γραμματέας του ΚΚΕ κ. Αλέκα Παπαρήγα. Η επιτροπή θα μελετήσει και θα υποβάλει προτάσεις. Ένα από τα πρώτα θέματα που έχει να αντιμετωπίσει είναι και αυτό της ασφαλιστικής ισότητας ανδρών και γυναικών.

Γυναίκες το 20% στα κομματικά όργανα της Ν.Δ.

Η σημαντικότερη αλλαγή σε ότι αφορά το καταστατικό του κόμματος της Ν.Δ. στο πρόσφατο συνέδριο της ήταν η θεσμοθέτηση ποσοστωσης για τη συμμετοχή γυναικών στις διοικήσεις όλων των κομματικών οργάνων. Στο σχετικό άρθρο 5 παρ. 3 προστέθηκε η πρόβλεψη της ποσοστωσης για «ποσοστό τουλάχιστον 20% επί του συνόλου».

Προτάσεις Νέας Δημοκρατίας

Σειρά από προτάσεις κατέθεσε η Γραμματεία Γυναικών της Ν.Δ. Δημοκρατίας με αφορμή το διάλογο για τη πράσινη βίβλο και στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας και την ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών στη κοινωνία. Προτείνει μεταξύ άλλων, μέτρα όπως: διασφάλιση του κατώτατου εισοδήματος, γονική άδεια που καλύπτεται από ασφάλιση και ένα μέρος του μισθού, προώθηση ελαστικών μορφών απασχόλησης, μετάθεση του ορίου ηλικίας στις προσλήψεις από το 35ο στο 40ό έτος.

η επιτυχία σας είναι και δική μας επιτυχία

Επιτυγχόντες Lower 93 - 94

Γκιαντάσος Ιωάννης
Στέφανος Ευφροσύνη
Ζήσης Κωνσταντίνος
Σπύργος Γεώργιος
Ζάνης Κωνσταντίνος
Γκολογιάννης Σοφία
Τσιρώνης Χρήστος
Καλός Γεωργία
Τριανταφυλλίδου Βασιλική
Καραμάνος Ιωάννης
Σαμαράς Νίκος
Σπυριδίου Ιωάννης
Ζάννης Νίκος
Μπάσος Αναστάσιος
Φούκης Εφραίμ
Μητσοτάκης Ανδρέας
Γκιαντάσος Σοφία

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Μιχαήλ Αγγέλου & Χ. Τρικούπη 27
τηλ. 71487

κόμματα και...γυναίκες

Λευκή και πράσινη Βίβλος

Η ευρωκοινοβουλευτική ομάδα του ΚΚΕ οργάνωσε πρόσφατα ημερίδα με θέμα: «Λευκή βίβλος και «πράσινη βίβλος». Ποιές οι επιπτώσεις για τις γυναίκες».

Ανοίγοντας την εκδήλωση ο ευρωβουλευτής του ΚΚΕ Ευφραιμίδης, τόνισε ότι τα προβλήματα των γυναικών δεν μπορούν να λυθούν ξεκομμένα από τα προβλήματα όλων των εργαζομένων και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να πιέσει το γυναικείο κίνημα.

Η υπεύθυνη του τμήματος Ισότητας και χειραφέτησης των Γυναικών της Κ.Ε. του ΚΚΕ Μαρία Λαμπρινού μετά των άλλων είπε ότι πρόκειται για ένα σύγχρονο δουλεμπόριο, όπου τα πάντα θα καθορίζονται από τον εργοδότη, βάσει των ατομικών συμβάσεων. Τα πρώτα θύματα αυτών των ρυθμίσεων θα είναι οι γυναίκες, που αποτελούν το πλέον ανειδίκευτο και εφεδρικό δυναμικό σε μια Ευρωπαϊκή ένωση που ήδη είναι οι φτωχότερες από τους φτωχούς. Ο πραγματικός στόχος δημιουργίας της «Λευκής Βίβλου» - τόνισε - είναι η πίεση της παγκόσμιας πρωτοκαθεδρίας μεταξύ Κοινότητας και βορείου Αμερικής, η μεγιστοποίηση των κερδών της επιχειρήσεων και η δημιουργία μιας μεγάλης μόνιμης φτηνής και ελαστικής εργατικής δύναμης. Κατανοούμε όλοι πως εκβιαστικά θα λειτουργήσουν αυτές οι ρυθμίσεις ιδιαίτερα για τις γυναίκες και πόσο θα μεγαλώσει η ήδη αυξημένη ανεργία. Μόνο μέσα στο 92-93 χάθηκαν 4εκατ. θέσεις εργασίας στην ΕΟΚ. Σήμερα στη χώρα μας οι γυναίκες αποτελούν το 61,5% των ανέργων και το 74% των ανέργων μακριά από την εργασία. Στη συνέχεια η κ. Λαμπρινού είπε «ότι η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, οι νέες τεχνολογίες δίνουν δυνατότητες μείωσης του εργάσιμου χρόνου, χωρίς αντίστοιχη μείωση μισθών, φτηνά προϊόντα για τους εργαζομένους».

Για το πράσινο βιβλίο η κ. Μ. Λαμπρινού είπε: «Καλούμαστε να συμμετέχουμε σε ένα διάλογο για την «Πράσινη βίβλο» που το πλαίσιο του είναι δεσμευτικά οριοθετημένο στην «Λευκή». Με άλλα λόγια καλούμαστε να επιλέξουμε το δόσ του σχοινιού που θα χρησιμοποιήσουμε για να μας κρατήσουν».

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας Τίτικα Πανταζή, μιλώντας στη συνέχεια επισήμανε ότι οι ευελεγκτές μορφές εργασίας αποτελούν κίνδυνο για τις γυναίκες και υποστήριξε ότι «οι γυναίκες να καταδικάζουμε την πράσινη βίβλο ως περιβόητο να δούμε τι χρήση θα κάνουν των προτάσεων αυτών των προτάσεων που έρχονται από όλα τα κόμματα-μέλη, σ' αυτό αφορά την ανεργία, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία».

Η κ. Εφρ Καλλιγά εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών επισήμανε μεταξύ άλλων ότι η πορεία προς την οικονομική σύγκλιση δε συμβαδίζει με την προσπάθεια κοινωνικής συνοχής και παράλληλα πως στόχος του Λόμπι είναι η μη μειωθεί η ανεργία.

Η βουλευτής της Ν.Δ. και πρώην ευρωβουλευτής Μαργαρίτα Γιαννάκου-Κουτσόκου υποστήριξε από την πλευρά της ότι η οικονομική ύφεση, η έλλειψη νέων παραγωγικών επενδύσεων, η εισβολή της νέας τεχνολογίας, στην οποία δεν είναι εκπαιδευμένοι πολλοί άνθρωποι και ακόμα λιγότερο είναι οι γυναίκες δημιουργούν νέες απαιτήσεις. Παραβρέθηκαν επίσης και μίλησαν εκπρόσωποι του ΚΚ Γαλλίας και Πορτογαλίας, η πρόεδρος του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας και εκπρόσωποι γυναικείων οργανώσεων.

προσπαθεια ξεναγησης στο Ποζαρεβατς της Σερβίας!

Δελφία γιατί έχουν τους ίδιους εχθρούς, έχουν τους ίδιους φόβους, έχουν την ίδια θρησκεία, έχουν μαζί τους να πολεμήσουν, να χορεύουν, να αντιστεκονται με τον ίδιο τρόπο, στον ίδιο ομορφό ρυθμό των ομορφών λαϊκών οργάνων τους που εκπεμπουν τους ίδιους λυρικούς ήχους που μέσα τους ακούγεται το βλαστού του ποταμού, το λαλήμα του ποταμού, το μουγκλητικό της αγγελαδας, το χλωμιντρίο του αλογου, όπου μέσα τους ακούγεται ακόμα το παραπάνω του μοσμου, η α-τελος παντων φιλεναδες μου, εμεις πηγαμε εκει, σε μια ομορφη μικρη πολη, ΠΟΖΑΡΕΒΑΤΣ το λενε, σημαίνει πολη της φωτιας σ' αναμνηση απο μια μεγαλη φωτια που το ειχε καταστρεφει ολοσχερωσ και που την ειχαν βαλει οι Τουρκοι παιζοντας τα ιδια περιπου παιγνδια ζοντας τα ιδια περιπου παιγνδια εδω κι' εναν αιωνα πρωιτερα!

πλημενες μου φιλες, ολες θα πενετε ν' ακουσετε για σκηνες ερωτων, θλιψης και δεν ξερω τι λο που θα μπορουσε να σημειαι οτιμνηση απο μια περιοχη που αυτη στιγμη είναι θυμα μιας φοβερης τραουκοφονησης και ενός τροπου αποκαλεισμου που οι συνεπει του ακομα δεν είναι τοσο ορατες!

αυτς οχι φιλεναδες μου, ερχομαι να οναν τοπο όπου ολα είναι ομορφα, ησυχια, κulan ολα στην καθημερινη μας με μια τραγικη αξιοπρεπια, με μια γαληνη που το μονο που χεται να την ταρξει είναι τα πολλα αγγελτηρια θανατου νεων παιων στις κολονες και στις βιτρινες των σχετικων καταστηματαυ!

εν ξερω αν αυτο που γραφω αυτη στιγμη μπορεί να ταρξει την η-διάρκειας. Στη συνέχεια η κ. Λαμπρινού είπε «ότι η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, οι νέες τεχνολογίες δίνουν δυνατότητες μείωσης του εργάσιμου χρόνου, χωρίς αντίστοιχη μείωση μισθών, φτηνά προϊόντα για τους εργαζομένους».

Για το πράσινο βιβλίο η κ. Μ. Λαμπρινού είπε: «Καλούμαστε να συμμετέχουμε σε ένα διάλογο για την «Πράσινη βίβλο» που το πλαίσιο του είναι δεσμευτικά οριοθετημένο στην «Λευκή». Με άλλα λόγια καλούμαστε να επιλέξουμε το δόσ του σχοινιού που θα χρησιμοποιήσουμε για να μας κρατήσουν».

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας Τίτικα Πανταζή, μιλώντας στη συνέχεια επισήμανε ότι οι ευελεγκτές μορφές εργασίας αποτελούν κίνδυνο για τις γυναίκες και υποστήριξε ότι «οι γυναίκες να καταδικάζουμε την πράσινη βίβλο ως περιβόητο να δούμε τι χρήση θα κάνουν των προτάσεων αυτών των προτάσεων που έρχονται από όλα τα κόμματα-μέλη, σ' αυτό αφορά την ανεργία, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία».

Η κ. Εφρ Καλλιγά εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών επισήμανε μεταξύ άλλων ότι η πορεία προς την οικονομική σύγκλιση δε συμβαδίζει με την προσπάθεια κοινωνικής συνοχής και παράλληλα πως στόχος του Λόμπι είναι η μη μειωθεί η ανεργία.

Η βουλευτής της Ν.Δ. και πρώην ευρωβουλευτής Μαργαρίτα Γιαννάκου-Κουτσόκου υποστήριξε από την πλευρά της ότι η οικονομική ύφεση, η έλλειψη νέων παραγωγικών επενδύσεων, η εισβολή της νέας τεχνολογίας, στην οποία δεν είναι εκπαιδευμένοι πολλοί άνθρωποι και ακόμα λιγότερο είναι οι γυναίκες δημιουργούν νέες απαιτήσεις. Παραβρέθηκαν επίσης και μίλησαν εκπρόσωποι του ΚΚ Γαλλίας και Πορτογαλίας, η πρόεδρος του Συνδέσμου για τα δικαιώματα της γυναίκας και εκπρόσωποι γυναικείων οργανώσεων.

Δελφία γιατί έχουν τους ίδιους εχθρούς, έχουν τους ίδιους φόβους, έχουν την ίδια θρησκεία, έχουν μαζί τους να πολεμήσουν, να χορεύουν, να αντιστεκονται με τον ίδιο τρόπο, στον ίδιο ομορφό ρυθμό των ομορφών λαϊκών οργάνων τους που εκπεμπουν τους ίδιους λυρικούς ήχους που μέσα τους ακούγεται το βλαστού του ποταμού, το λαλήμα του ποταμού, το μουγκλητικό της αγγελαδας, το χλωμιντρίο του αλογου, όπου μέσα τους ακούγεται ακόμα το παραπάνω του μοσμου, η α-τελος παντων φιλεναδες μου, εμεις πηγαμε εκει, σε μια ομορφη μικρη πολη, ΠΟΖΑΡΕΒΑΤΣ το λενε, σημαίνει πολη της φωτιας σ' αναμνηση απο μια μεγαλη φωτια που το ειχε καταστρεφει ολοσχερωσ και που την ειχαν βαλει οι Τουρκοι παιζοντας τα ιδια περιπου παιγνδια ζοντας τα ιδια περιπου παιγνδια εδω κι' εναν αιωνα πρωιτερα!

πλημενες μου φιλες, ολες θα πενετε ν' ακουσετε για σκηνες ερωτων, θλιψης και δεν ξερω τι λο που θα μπορουσε να σημειαι οτιμνηση απο μια περιοχη που αυτη στιγμη είναι θυμα μιας φοβερης τραουκοφονησης και ενός τροπου αποκαλεισμου που οι συνεπει του ακομα δεν είναι τοσο ορατες!

αυτς οχι φιλεναδες μου, ερχομαι να οναν τοπο όπου ολα είναι ομορφα, ησυχια, κulan ολα στην καθημερινη μας με μια τραγικη αξιοπρεπια, με μια γαληνη που το μονο που χεται να την ταρξει είναι τα πολλα αγγελτηρια θανατου νεων παιων στις κολονες και στις βιτρινες των σχετικων καταστηματαυ!

εν ξερω αν αυτο που γραφω αυτη στιγμη μπορεί να ταρξει την η-διάρκειας. Στη συνέχεια η κ. Λαμπρινού είπε «ότι η ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων, οι νέες τεχνολογίες δίνουν δυνατότητες μείωσης του εργάσιμου χρόνου, χωρίς αντίστοιχη μείωση μισθών, φτηνά προϊόντα για τους εργαζομένους».

Για το πράσινο βιβλίο η κ. Μ. Λαμπρινού είπε: «Καλούμαστε να συμμετέχουμε σε ένα διάλογο για την «Πράσινη βίβλο» που το πλαίσιο του είναι δεσμευτικά οριοθετημένο στην «Λευκή». Με άλλα λόγια καλούμαστε να επιλέξουμε το δόσ του σχοινιού που θα χρησιμοποιήσουμε για να μας κρατήσουν».

Η Γενική Γραμματέας Ισότητας Τίτικα Πανταζή, μιλώντας στη συνέχεια επισήμανε ότι οι ευελεγκτές μορφές εργασίας αποτελούν κίνδυνο για τις γυναίκες και υποστήριξε ότι «οι γυναίκες να καταδικάζουμε την πράσινη βίβλο ως περιβόητο να δούμε τι χρήση θα κάνουν των προτάσεων αυτών των προτάσεων που έρχονται από όλα τα κόμματα-μέλη, σ' αυτό αφορά την ανεργία, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία».

μεσα απο τις λιγες γραμμες όπου με πολλη τιμη μου παραχωρηθηκαν, προσπαθησα λοιπον πραγματικα να σας δωσω ενα χρονικο αυτης της ε-πισκεψης μου στο μικρο αυτο κομ-ματι της Σερβιας όπου πηγα σαν εκ-προσωπος του Συλλογου Γυναικων Ν. Ιωναννινω!

φοβαμαι οτι δεν καταφερα να σας ξεναγησω οπως θα επρεπε, εμαι ο-μως σιγουρη οτι αν σκυφετε με τρυ-φεροτητα, αν σκυψετε με την αγω-νια των μοναδων, των γυναικων, που μονον εμεις ξερωμε οτι νοιω-θουμε καθε στιγμη, καθε λεπτο με-σα στα φυλοκαρδια μας για το αυριο των παιδιων μας, για το αυριο όλων των παιδιων του κοσμου, θα μπορε-στε να δειτε οτι ειδα κι' εγω!

ειδα λοιπον μια υπεροχη Σερβια ο-ρ-γανωμενη απ' ακρη σ' ακρη, πεντακα-θαρη, λουλουδιασμενη, σιωπηλη, θλιμενη και συμμα λυρικη, ηρεμη και μαζι ανταριασμενη, ειδα μια Σερβια σαν μια γυναικα ολορη, θυ-μωμενη και μαζι γαληνη!

και γυρω της τριγυρω της ειδα τα παι-δια της να παιζουν το παιχιδι του θανατου με γελιο και με τρα-γουδι και με το κουραγιο που εχουν μονον αυτοι που πολεμανε μεσα στην αυλη τους και που δεν φοβου-νται κανεναν εχθρο γιατι σ' αλη-θεια οπως ειπε κι ο Μιλοσεβιτς "ποι-ος μπορεί να νικηθει οταν πολεμαει μεσα στην πατριδα του για την πα-τριδα του!" κι παν πολυ ομορφα να σε δεχεται και να καθεται να πινει ρακι μαζι σου ο Προεδρος της Σερ-βιας και να σου λεει οτι τα ξερει τα Γιαννινα κι ειναι αυτος πολυ περη-φανος που εμεις εμιασταν εκει!

και βεβαια ειδαμε και γυναικες, πολ-λες γυναικες που δουλευαν στα ε-ργοστασια ολες ομορφες, ολες ε-κατατες, γνωρισαμε την Υπουργο Υγειας που μας μιλησε και ρωταγε αν μπορεί κανεις να εξηγησει στο παιδακι που δεν μπορεί να εγχειρι-σται στην καρδια γιατι δεν υπαρ-χουν τα στοιχειωδη φαρμακα, ειδα-με γυναικες δημοσιογραφινες πε-ρηφανες γιατι ειχαμε να βρουν και την πιο απειροελαχιστη κρι-ζα στην κουλτουρα την Ελληνικη και την Σερβικη, γυναικες να δου-λευουν στο Μουσείο και στην Πινα-κοθηκη όπου τα εργα της μεγαλης Σερβιας ζωγραφου Μιλενα Παυλο-βιτς σε αναστασουν, γυναικες εκ-δοτριες εφημεριδων που μεσα απο την εφημεριδα τους διατρωναν οτι αν η Σερβια αυτη την στιγμη υ-παρχει ομορφα, το χρωσταει στους Ελληνες, κι εχουν παιδια με Ελληνι-κα ονοματα και παιδια με ονοματα απο την Ελληνικη μυθολογια!

ειχα ακομα την ευτυχια να γνωρι-στω με μια γυναικα γιατρια που δι-νει ολο της το ειναι για τα ακρωτη-ριασμενα παιδια και νεους που φτανουν στο Νοσοκομειο του Πο-ζαρεβατς και που πταν αβασταχτα θλιμμενη γιατι δεν εχουν επιδε-μοιους να δεσουν τις πλατουλες τους και πονανε πολυ και δεν υπηρ-χε περιθωριο να στενοχωρεθει γιατι τα σετονια στο κρεβατι σου στο ξενοδοχειο ηταν κοντα, ουτε γιατι το λινο γολαζιο τραπεζομα-νηλο πεντακαθαρο και φρεσκοσι-δερωμενο ηταν με τρυφες, γιατι αν θελεις επρεπε κι αυτο να σκιεται να δοθει στη γλυκια γιατρεσσα "τη Ζι-τσα" για να φτιαξει ζωνες να τυλιξει τα παιδια, τα χερια, τα καρμια απο τα παιδια που ερχονταν πενταρ-φανα και διαμελιωμενα στο νοσοκο-μειο για να προσπαθησεις να περι-σσειεις οτι μπορεις απ' αυτη τη γε-νια που τα επομενα πενηντα χρονια θα περπαται σε δεκανικια!

κι οταν ακομα μια αλλη γυναικα "η Γισαμιν" ειδε τα χαρτωνα και τις κηρομπογιες που τις εδωσα για να τα παιει στους παιδικους σταθμους ανασωησε απο συγκινηση γιατι δεν εχουν μολυβια, δεν εχουν μπλοκ, δεν εχουν τετραδια!

απο την Μαρουσκα τη Χατζηγιαννη

Οι δύο πρώτοι ήταν γείτονές μου. Την αγνή υπόθεση να δραπέτευσα από το παράθυρο του μπάνιου. Πήγα στο χωριό της κοινιάδας μου που είχα αφήσει την δεκάχρονη κόρη μου. Πο-τε δεν είπα τι συνέβη...

Οι μαζικοί και δημόσιοι βιασμοί, συχνά μπροστά στα μέλη της οικογένειας: συζύγοι, γονείς, παιδιά, είναι ένα συνήθισμένο φαινόμενο.

Ο βιασμός χρησιμοποιείται σαν όπλο πολέμου, για να ταπεινώσει και να καταστρέψει τις οικογένειες. Αυτοπτες μάρ-τυρες αναφέρουν ακόμη και περιπτώσεις γυναικών που κρα-τούνται και βιάζονται επανειλημμένα βεχρά να μείνουν έ-γκυες. Απελευθερώνονται μόνον όταν είναι πολύ άργα για έ-κτρωση. Συνήθως ο βιασμός γίνεται μεθόδους εθνικής "καθα-ρής".

Στο νοσοκομείο SvetiDuh, στο Ζάγκρεμπ, ο αριθμός των γεννήσεων έχει αυξηθεί σε ποσοστό 50%. Καμία τους δεν θέ-λει να μιλήσει. Είναι πιο εύκολο να μιλήσουν για τα βασανι-σθήρια από ότι για το βιασμό. Και αυτό γιατί πάνω από το φυ-σικό και ψυχολογικό τραύμα, υπερχειλίζουν έντονα αισθήμα-τα ενοχής.

Το παραπάνω κείμενο είναι περιλήψη άρθρου του Cranjin - Deloche, που κατατέθηκε στην ημερίδα που οργάνωσε το ελληνικό τμήμα του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών για την προετοιμασία της συμμετοχής του στο Τολέδο στο προπαρασκευαστικό συνέδριο της 4ης Διεθνούς Διάσκεψης του ΟΗΕ για τις γυναίκες.

Οικοί Κοφικών Nicolas

ο πρώτος οίκος
νυφικών
στα ΓΙΑΝΝΕΝΑ

νυφικά - βαπτιστικά
λαμπάδες - μπομπονιέρες

Κεντρική πλατεία
& Γούναρη 2
(2ος όροφος)
τηλ. κατα/φος 77.977
οικίας 43.493

ΜΟΣΚΕΤΟ

BAR
RESTAURANT

Γεύσεις που αγγίζουν

τ' όνειρο...

Δομοπόλη 15-17

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 40397

Τώρα οι γεύσεις μας
και στο σπίτι σας
μ' ένα τηλεφώνημα

Οι ερευνητές καταθέτουν ότι κάπου 20.000 γυναίκες έ-χουν βιαστεί στις άγριες συγκρούσεις στη Βοσνία-Ερζεγοβι-νή. Παραμένουν σιωπηλές, απόμακρες ανίκανες να μοιρα-σουν την ταπείνωση τους. Αποδίδουν όταν το καταρθώνουν ρυθμ γυννησων.

Ο Βαλντίζα, ένας νέος άνδρας, δεν μπορεί να ξεχάσει τη βα-ρβαρότητα του πολέμου: "Όταν φτάσαμε στον καταυλισμό μου. Μερικές από αυτές ήταν πολύ νέες. Αυτό κράτησε για μήνες υποχρεωμένους να κάθονται και να παρακολουθώ σιω-πώ τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου. Προσπαθήσα να υπερασπι-σώσα να σκοτώσουν εμένα, αλλά αυτοί απλά με χτύπησαν α-λαμβανώντας. Κάθε νύχτα οι βιασμοί και οι βασανισμοί επα-νέστησαν 18 Γενάρη, η Bydowski κλήθηκε από ένα γυναικολό-γο για να εξετάσει μια νεορή γυναικα βυθισμένη σε κατάθλι-ψη. Μόλις είχε γεννήσει ένα παιδί που αποφάσισε να το εγκα-ταστήσει. "Ήρθαν στο χωριό μας τον περασμένο Απρίλη, τις 25. Μια μέρα με κάλεσαν στο Δημαρχείο, για να πληρώ-σω μερικούς λογαριασμούς. Καθώς περπατούσα έξω από το γραφείο, ένας αντάρτης κάλυψε το στόμα μου με μια κουβέρ-ρα".

Όταν η Nesimka έφτασε στο Νοσοκομείο Petrova ήταν εί-κοσι οκτώ εβδομάδων έγκυος. Ήθελε έκτρωση, αλλά ήταν πολύ άργα. Στην ψυχίατρο Jarmila Skrijarik κατέθεσε: "Όταν κατέλαβαν την πόλη μου με κλειδωσαν σε ένα σπι-τι με άλλες γυναίκες. Βιάστηκα από καμία δωδεκάδα άντρες.

Ο ΒΙΑΣΜΟΣ ΩΣ ΟΠΛΟ ΠΟΛΕΜΟΥ

τα και με βίασε. Προσπάθησα να του αντισταθώ, να μουλιάσω. Αρχισα να σφυρηλάω. Ήμουν 19 ετών και καρπάρεινα. Ύστερα έ-νας άλλος αντάρτης ρώτησε τον βασανιστή μου αν ήμουν "καλή", αυτός απάντησε "ναι". Βιάστηκα για δεύτερη φο-ρά. Όταν τελικά με άφησαν να φύγω, έτρεξα όλο το δρόμο μέχρι το σπίτι, αλλά δεν είπα τίποτε στην μητέρα μου και στα αδελφά μου. Τα κράτησα όλα μέσα μου. Λίγο καιρό αργότε-ρα, συνέλαβαν κάθε άντρα του χωριού και εκτέλεσαν περίπου πενήντα. Εκάψαν μερικά σπίτια και μας κλείδωσαν σε όσα πε-ρίσσεψαν. Τότε κατέλαβα ότι ήμουν έγκυος. Ήθελα να κάνω έκτρωση. Μετά από τέσσερις μήνες τελικά μας άφησαν να φύγουμε, αφού υπογράψαμε μια δήλωση ότι παραστήμα όλα μας τα αγαθά και την περιουσία".

Όταν η Nesimka έφτασε στο Νοσοκομείο Petrova ήταν εί-κοσι οκτώ εβδομάδων έγκυος. Ήθελε έκτρωση, αλλά ήταν πολύ άργα. Στην ψυχίατρο Jarmila Skrijarik κατέθεσε: "Όταν κατέλαβαν την πόλη μου με κλειδωσαν σε ένα σπι-τι με άλλες γυναίκες. Βιάστηκα από καμία δωδεκάδα άντρες.

συμβουλές
από τη
Διατροφολόγο
μας

Η ΣΩΣΤΗ ΔΙΑΙΤΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑ ΤΑ 35

Το ανθρώπινο σώμα είναι ένας μηχανισμός καταπληκτικά ευπροσάρμοστος. Όσο λιγότερο των τροφοδοτούμε τόσο περισσότερο λίπος αποθηκεύει. Με το πέρασμα των χρόνων ο μεταβολισμός μας ελαττώνεται και τα επίπεδα δραστηριότητας συνήθως περιορίζονται. Ο ιδανικός τρόπος για υγιείς και μόνιμο χαρτισμό βάρους δεν είναι η μείωση της τροφής αλλά η μείωση της ποσότητας του λίπους που έχουμε, βελτιώνοντας ταυτόχρονα και την ταχύτητα του μεταβολισμού (σε συνδυασμό σωστής διατροφής και άσκησης).

Δεν υπάρχει υποκατάστατο που να μπορεί να αντισταθμίσει μια ισορροπημένη διατροφή. Ούτε χάπια, σκόνη, υγρά ή φάρμακα, τα οποία έχουν αμφίβολα, και επιβλαβή αποτελέσματα τις περισσότερες φορές.

Η ισορροπημένη διατροφή πρέπει να περιέχει τις θερμίδες που οι μεταβολικές μας λειτουργίες απαιτούν, σε ποσοστό 60-65% Υδατάνθρακες, 20-25% Πρωτεΐνη και 15% Λιπαρά. Τα γεύματα θα πρέπει να είναι διαχωρισμένα σε πολλά μικρά γεύματα κατά την διάρκεια της ημέρας.

Είναι σημαντικό να τρώμε σε τακτά χρονικά διαστήματα μικρά γεύματα, για να επιταχύνετε τον μεταβολισμό σας. Τέσσερα-πέντε μικρά γεύματα την ημέρα είναι ιδανικά για την επιτάχυνση του μεταβολισμού μας, μιας και το σώμα και οι θερμίδες γρηγορότερα όταν είναι προγραμματισμένο και ξέρει ότι θα εφοδιαστεί σύντομα. Αντίθετα όταν τρώμε 1-2 φορές το σώμα αποθηκεύει όσο περισσότερο λίπος μπορεί.

Το σκεπτικό είναι: "Τρώτε πριν πενιάσετε και σταματήστε πριν χορτάσετε". Μόνο έτσι ο οργανισμός σας θα λειτουργήσει σωστά.

Καρολίνα Καπόγλου

*Η ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ είναι διευθύντρια του Κέντρου Διατροφικής Υποστήριξης και Μεταβολικού Ελέγχου.

Για να σας δώσουμε υπεύθυνες απαντήσεις στο πρόβλημά σας, στείλετε στην εφημερίδα για την Διατροφολόγο, το πρόβλημά σας, την ηλικία, βάρος, επάγγελμα, ύψος, τροφικές προτιμήσεις ή απέχθειες, τύπος γευμάτων.

Τα φυτό μας

ΓΙΟΥΚΑ (yucca elephantipes Οικ. liliaceae)

Γενικά
Κατάγεται από την Κεντρική Αμερική. Πρόκειται για ένα εντυπωσιακό (δενδρώδους μορφής) φυτό εσωτερικών χώρων. Είναι διαθεσίμο σε ύψος από 15 εκ μέχρι 1,5 μέτρα. Αρκετά ανθεκτικό στις συνθήκες των εσωτερικών χώρων.

Πολλαπλασιασμός.
Πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα. Οι κορμοί κόβονται στο επιθυμητό μήκος και τοποθετούνται σε θερμοκήπιο με κατάλληλες συνθήκες θερμοκρασίας, υγρασίας κ.λ.π. όπου γίνεται η ριζοβολία και η ανάπτυξη 2-3 σφαιρικών στην κορυφή του κορμού, οι οποίοι δίνουν ισάριθμα πυκνές ροζέτες φύλλων.

Απαιτήσεις σε περιβάλλον
Φως: Μέτριος μέχρι πλήρης διάχυτος φωτισμός. Όχι κατευθείαν έκθεση του φυτού στον ήλιο.

Θερμοκρασία Συνήθισμένη 15-18° C. Αντέχει μέχρι 5° C.

Σχετική υγρασία: Μέτρια μέχρι υψηλή (60-80%).
Εδαφικό μίγμα: (Για φυτά που απαιτούν μίγμα με καλή στράγγιση.)

α) τύρφη 1 μέρος
φυλλόχωμα 1 μέρος
β) τύρφη 1 μέρος
φυλλόχωμα 1 μέρος
περλίτης ή άμμος 1 μέρος
γ) τύρφη 1 μέρος
περλίτης ή άμμος 2 μέρη
(Αν χρησιμοποιηθεί κοπριά, πρέπει να είναι καλοχωνεμένη και θεωρείται κατάλληλο υλικό).

Καλλιεργητικές φροντίδες
Πότισμα: Συχνό, με λίγη ποσότητα νερού την περίοδο άνοιξης-φθινοπώρου και αραιότερο το χειμώνα.
Λίπανση: Μια φορά το μήνα από άνοιξη μέχρι φθινόπωρο, με πλήρη λιπάσματα (πλήρη λιπάσματα όσα έχουν τα τρία κύρια λιπαντικά στοιχεία: Αζώτο, Ν - φώσφορο Ρ ή Ρ₂O₅ και Κάλιο Κ ή Κ₂O).

Αλλαγή γλάστρας: Κάθε 2-3 χρόνια.
Λοιπές φροντίδες: Συχνό καθαρίσμα των φύλλων. Συχνό καθαίρεμα του φυτού.

αυτά.....και άλλα

η συνταγή μας

Τσηζκέικ

Υλικά

- 1 ερμόλ
- 1 ζαχαρούχο γάλα
- 1 πακέτο τυρί Φιλαδέλφεια
- 1/2 κουτί του ερμόλ ζάχαρι άχνη
- 1/2 κουτί του ερμόλ χυμό λεμονιού
- 1 μεγάλη κουταλιά σούπας στραγγιστό γιαούρτι
- 1 βάζο μαρμελάδα μαύρο κεράσι ή βύσινο
- 2 κουταλιές σούπας γάλα εβαπορέ
- 2 πακέτα μπισκότα πτι-μπερ Παπαδοπούλου
- 1 prima soft ή βιτάμ soft

Εκτέλεση

Τρίβουμε τα μπισκότα τελείως και τ' ανακατεύουμε με το soft που το έχουμε αφήσει εκτός ψυγείου. Ζυμώνουμε λά ως ότου να σφίξει. Στρώνουμε το μίγμα σε φόρμα πυρέξ ή ταψιά (γίνεται σαν τάρτα). Το πατάμε πολύ και σφιχτά.

Χτυπάμε το ερμόλ με το ζαχαρούχο γάλα και προσθέτουμε το φιλαδέλφεια, την άχνη, το γιαούρτι, το λεμόνι και το εβαπορέ. Ρίχνουμε την κρέμα στην τάρτα και το βάζουμε στο ψυγείο. Μόλις σφίξει η κρέμα, στρώνουμε τη μαρμελάδα από πάνω, την οποία έχουμε χτυπήσει με πιρούνι για ν' αραιώσει κάπως.

Φυτικά καλλυντικά
Πρωτότυπα δώρα
Μιχ. Αγγέλου 17 - Ιωάννινα
τηλ. 37.012

Bio - Kosmetik Salon
αισθητική - μακιγιάζ
καλλυντικά
Ανώδυνη ριζική αποτρίχωση
αδυνάτισμα

Δήμητρα Αναγνωστοπούλου
αισθητικός
πλατεία Ν. Μπότσαρη - Ιωάννινα
τηλ. 0651-31067

ROZALI
Εσώρουχα Ποιοτελείας
Γυναικεία - Ανδρικά

Κ. Φρόντζου 9

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

για τα παιδιά μας

Πως να επικοινωνούμε με τα παιδιά μας

της ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ - ΚΥΡΙΑΖΗ

Τα καθημερινά μικροπροβλήματα που συναντούμε στη σχέση μας με το παιδί μας μπορούν, όσο απλό και να φαίνεται να γίνουν η αιτία να δρομήσουμε χωρίς να το πάρουμε είδηση σε μια οριστική απόφαση απ' αυτό.

Εμείς οι γονείς ισχυριζόμαστε πως η αγάπη για τα παιδιά μας είναι πιο τέλεια. Οι εμπειρίες που έχω σαν μητέρα και σαν εκπαιδευτικός μου επιτρέπουν να πω πως και η αγάπη των παιδιών προς τους γονείς τους και γενικότερα προς τους ανθρώπους του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, είναι μια αγάπη απόλυτη και ειλικρίνεια, γιατί πηγάζει από την

χρόνηρα.

Για να μπορέσουμε να διατηρήσουμε αυτή την αμοιβαία αγάπη αλλά και την απόλυτη εμπιστοσύνη που έχουν αρχικά τα παιδιά μας απέναντί μας, είναι ανάγκη να έχουμε μαζί τους μία σχέση που να βασίζεται στην αγάπη και την ειλικρίνεια και όχι στον εγωισμό.

Αν αντί να επιβάλλουμε στο παιδί μας αυτό που είναι σωστό, έχουμε την υπομονή να του εξηγήσουμε γιατί αυτό είναι σωστό και κάτι άλλο που προτείνει το ίδιο είναι λάθος, θα έχουμε κάνει ένα θέμα τόσο σημαντικό, όσο τα θέματα ενός σπιτιού.

Για να πείσουμε όμως το

παιδιών μας. Κάτι τέτοιο θα έφερνε επίσης άσχημα αποτελέσματα. Αυτό που θέλω να γίνει κατανοητό είναι πως δεν πρέπει να απορρίπτουμε ή να επιτρέπουμε κανένα του αίτημα αν πρώτα δεν το ακούσουμε με προσοχή και δεν το κουβεντιάσουμε μαζί του. Γιατί όταν καταλήγουμε σε μια απόφαση μετά από σ υζήτηση ειλικρινή αυτή θα είναι οριστική και το παιδί το καταλαβαίνει. Αν όμως δεν ακούμε το παιδί μας, κινδυνεύουμε ή να το αδικούμε συχνά, επιμένοντας στην αρχική μας απόφαση ή να υπαναχωρούμε συχνά, πράγμα που δεν βοηθάει καθόλου το παιδί μας να ξεχωρίσει ποτέ

απεριόριστη εμπιστοσύνη του παιδιού προς τα πρόσωπα αυτά.

Εκείνο όμως που πρέπει να γνωρίζουμε όλοι μας είναι πως από μας εξαρτάται πόσο θα κρατήσει αυτή η εμπιστοσύνη κι αυτή η τυφλή αγάπη. Εμείς πολλές φορές με τη συμπεριφορά μας προδίδουμε αυτή την αγάπη. Φτάνουμε σ' ένα μέτριο αποτέλεσμα, γιατί δεν ξέρουμε πως η συμπεριφορά μας από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής του παιδιού, θα παίξει καθοριστικό ρόλο στο είδος της σχέσης που θα δημιουργηθεί ανάμεσά μας. Όταν διαρκώς αρνούμαστε να απαντήσουμε σε αυτά που μας ρωτάει, όταν το καθηλώνουμε συχνά μπροστά στην τηλεόραση για να μπορούμε άνετα να κουβεντιάσουμε με τους φίλους μας, όταν του θυμίζουμε κάθε φορά που θέλει να επικοινωνήσει μαζί μας πως μας κουράζει και πως δεν το αντέχουμε άλλο, σίγουρα το κάνουμε να αμφιβάλλει για μας, να μας εμπιστεύεται λιγότερο και στο τέλος μπορεί και να μας απορρίψει εντελώς. Ετσι στην αρχή θα μας πει δειλά δειλά το πρώτο ψέμα, αλλά καθώς θα μεγαλώνει αυτά θα γίνονται μεγαλύτερα και συ-

παιδί για κάτι που πρέπει ή δεν πρέπει να κάνει, πρέπει να το μάθουμε να συνομιλεί και να έχει το δικαίωμα να υπερασπίζεται τη γνώμη του. Αυτό όμως που πρέπει να προσέξουμε είναι πως και εμείς από τη μεριά μας χρειαζόμαστε να έχουμε την υπομονή να το ακούμε με προσοχή κι όταν έχει δικίωμα να συμφωνούμε μαζί του, ακόμα και όταν πρέπει να υπαναχωρήσουμε από την αρχική μας θέση. Όταν όμως ακούμε με το παιδί μας, αλλά είμαστε πάντα ανυποχώρητοι εξαιτίας του εγωισμού μας, τότε δεν είμαστε ειλικρίνεις μαζί του.

Αν μάθουμε να υποχωρούμε όταν πρέπει, θα είναι εύκολο να πείσουμε το παιδί μας να υποχωρήσει όταν ζητάει κάτι που δεν είναι σωστό. Αντίθετα αν είμαστε πάντα ανυποχώρητοι, τα αισθήματα της αδικίας και της ανειλικρίνειας θα πληγώσουν την παιδική ψυχή και θα έχουν σαν αποτέλεσμα να απομακρυνεται το παιδί από κοντά μας αρ- γά ίσως, αλλά σταθερά. Τα προβλήματα που δημιουργούνται τότε γίνονται πολύ φανερά στην περίοδο της εφηβείας.

Φυσικά δεν θέλω καθόλου να υποστηρίξω πως πρέπει να κάνουμε όλα τα χατήρια των

παιδιών μας. Κάτι τέτοιο θα έφερνε επίσης άσχημα αποτελέσματα. Αυτό που θέλω να γίνει κατανοητό είναι πως δεν πρέπει να απορρίπτουμε ή να επιτρέπουμε κανένα του αίτημα αν πρώτα δεν το ακούσουμε με προσοχή και δεν το κουβεντιάσουμε μαζί του. Γιατί όταν καταλήγουμε σε μια απόφαση μετά από σ υζήτηση ειλικρινή αυτή θα είναι οριστική και το παιδί το καταλαβαίνει. Αν όμως δεν ακούμε το παιδί μας, κινδυνεύουμε ή να το αδικούμε συχνά, επιμένοντας στην αρχική μας απόφαση ή να υπαναχωρούμε συχνά, πράγμα που δεν βοηθάει καθόλου το παιδί μας να ξεχωρίσει ποτέ

έχει δικίωμα και ποτέ όχι, τι είναι σωστό και τι όχι. Συνοψίζοντας θα έλεγα: **Ας δείξουμε** όλη την αγάπη στα παιδιά μας περιορίζοντας τον εγωισμό μας, χωρίς όμως να αφήσουμε να περάσει σ' αυτή η εντύπωση πως έχουμε το δικαίωμα να κάνουν ό,τι θέλουν.

Ας προσπαθήσουμε να βρούμε τρόπους να επικοινωνούμε μαζί τους, παίζοντας, κουβεντιάροντας, διαβάζοντας κ.λ.π. **Ας απαντούμε** σε όσα μας ρωτούν και ας αποφεύγουμε να μιλάμε μπροστά τους για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε εξαιτίας τους και για την κόπωση που μας προξενούν. **Ας αποφεύγουμε** να λέμε στους άλλους πράγματα που μας εμπιστεύθηκαν και αφορούν αυτά ή τους φίλους τους, για τί αν το κάνουμε θα προδώσουμε την εμπιστοσύνη που μας έχουν. **Ας τα αντιμετωπίσουμε** με τον ίδιο σεβασμό που αντιμετωπίζουν τους μεγάλους και ας αποφεύγουμε να κάνουμε ότι δηλαδή μπορεί να προσδώσει την απόλυτη εμπιστοσύνη και την αγάπη που μας έχουν.

Μαμά πάλι θα βγείς;

της
ΚΑΛΛΙΡΡΩΣ ΖΗΚΙΔΟΥ

Τα παιδιά των πολυάσχολων γονέων τα καταφέρνουν να μεγαλώνουν χωρίς ουσιαστική γονεϊκή παρουσία. Ιδιαίτερα η πολυάσχολη μητέρα είναι εκείνη που αφήνει "οδονηρά" τη σφραγίδα της απουσίας πάνω στη ψυχή του παιδιού της.

Δεν είναι απαραίτητο η πολυάσχολη μητέρα να είναι η εργαζόμενη μητέρα. Είναι δυνατόν μία εργαζόμενη μητέρα να έχει οργανώσει μία ιεράρχηση και τάξη στη ζωή της να έχει βάλει "προτεραιότητες" στο καθημερινό της πρόγραμμα και να είναι πολύ κοντά στα παιδιά της.

Όπως πάλι είναι δυνατόν, μια μητέρα να μην εργάζεται και παρόλα αυτά να μη βρίσκει χρόνο... για τα παιδιά της.

Μέσα στο σπίτι ή έξω από αυτό είναι πάντα "τρομερά απασχολημένη".

Μέσα στο σπίτι πάντα κάτι σπουδαιότερο από τα παιδιά της βρίσκει και καταγίνεται με πολύ σπουδή και ενδιαφέρον. Και όταν κάποιο από τα παιδιά της χρειαστεί να της πει δυο κουβέντες, να τη ρωτήσει για κάτι ή να ζητήσει την βοήθειά της για κάποιο μάθημα, αυτή πάντα "τρομερά απασχολημένη" απαντά κάπως έτσι:

"Αργότερα. Δεν βλέπεις τώρα πόση δουλειά έχω;"

"Είσαι αναίσθητος λοιπόν να ζητάς να μιλήσω μαζί σου ενώ είμαι πνιγμένη στη δουλειά; μια άλλη φορά."

Περιττό να ειπωθεί πως αυτή η "άλλη φορά" σπάνια έρχεται ή δεν έρχεται ποτέ.

Ένας... άνθρωπος είναι που να τα προλάβει όλα. Νοικοκυριό, μαγαζί, κομμωτήριο, κοινωνικές υποχρεώσεις, γεύματα κ.λ.π. που να βρεθεί χρόνος για όλα αυτά. Κάποιος πρέπει να θυσιαστεί στο δρόμο και θυσιάζεται εκείνο ακριβώς το άτομο που για χάρη του θα' πρεπε -αν υπήρχε ανάγκη- να θυσιάσουν όλες οι άλλες ασχολίες. Το παιδί. Ο πολυάσχολος γονιός θυσιάζει το "πρωτεύον" για όλα τα δευτερεύοντα.

- "Μαμά, πάλι θα βγείς; δεν μου είπες χτες πως σήμερα θα μιλήσουμε γι' αυτό που σε ρώτησα;"

"Ναι χρυσό μου, αλλά βλέπεις πρέπει να βγω και απόψε γιατί έχουμε meeting. Εσύ φάε, διάβασε και μετά κάθισε στην τηλεόραση..."

Το χειρότερο στην περίπτωση αυτή, είναι αν τύχει και οι δύο γονείς να είναι "τρομερά απασχολημένοι".

Δουλειά τη μέρα κοινωνικές ασχολίες τα βράδια!

Το δηλητήριο της απουσίας των γονιών ποτίζει ύπουλα τα παιδιά και σιγά σιγά να σταθερά βρίσκονται ασφυκτικά πνιγμένα στην ανασφάλεια γεμάτα μόνο μοναξιά.

Η συνεχής και σοβαρή ανασφάλεια φωλιάζει και διαιωνίζεται στην παιδική ηλικία παίρνει πολλές και ποικίλες μορφές όταν το ανασφαλές παιδί γίνει ενήλικος και εκδηλώνεται συχνά με διάφορα είδη ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων (αγχωτικές ή φοβικές καταστάσεις, μελαγχολίες, κατάθλιψη κ.λ.π.)

*Η ΚΑΛΛΙΡΡΩ ΖΗΚΙΔΟΥ είναι διευθύντρια του κρατικού βρεφονηπιακού σταθμού Ιωαννίνων.

προσχολικός σταθμός
Συν/σμος Σεισμοπληκτών Ιωαννίνων
τηλ. 41.056

Ο ιδανικός χώρος για να περάσει το πitaίρίκι σας όμορφα και δημιουργικά τα πρώτα ξέγνοιαστα και τρυφερά του χρόνια

υπεύθυνη νηπιαγωγός
Βάσω Πασιά - Γκίτσα

Baby chic

προίκα μωρού
κούνιες
καροτσάκια

Κ. Φρόντζου 7 Ιωάννινα τηλ 71436

γυναικες...των δρομων

Συνηθίζεται στην Ελλάδα τα Δημοτικά συμβούλια να τιμούν ξεχωριστούς ανθρώπους, άνδρες και γυναίκες δίνοντας τα ονόματα τους σε οδούς της πόλης τους. Έτσι οι δρόμοι γράφουν την ιστορία τους και τα ονόματα στις ταμπέλες διατηρούν την ιστορία των ανθρώπων. Στα Γιάννινα φαίνεται ότι ξεχώρισαν και αξιώθηκαν να αποκτήσουν ονόματα σε δρόμους, κυρίως άνδρες. Ξεχώρισαν πραγματικά ή κάποιοι τους ξεχώρισαν αφήνοντας για μιά ακόμα φορά τις γυναίκες στο δεύτερο ρόλο; Όπως και νάχει το πράγμα ο περιορισμένος αριθμός γυναικείων ονομάτων στις οδούς της πόλης - 32 ονόματα σε σύνολο 500 δρόμων - μας επιτρέπει μια αναφορά σ' αυτά τα γυναικεία ονόματα.

Εχουμε λοιπόν και λέμε: 4 Αγίες, (Αικατερίνη, Παρασκευή, Θεοδώρα, Μαρίνα) 3 Θεές του Ολύμπου, (Αθηνά, Αφροδίτη, Διώνη), 2 αυτοκρατόρισες, (Αγγελική και Άννα Κομνηνή), 1 βασίλισσα της αρχαιότητας (Ολυμπιάδα) οι γυναίκες της Πίνδου και 21 κοινές θνητές έδωσαν τα ονόματά τους σε οδούς της πόλης των Ιωαννίνων.

Στις 21 γυναίκες βρίσκουμε 3 γυναίκες του εθνικού απελευθερωτικού αγώνα (Μπουμπουλίνα, Δέσπω Μπότσαρη, Μόσχω Τζαβέλλα), 5 γυναίκες με πανελλήνια αίγλη (Ρόζα Ιμβριώτη, Μαρίκα Κοτοπούλη, Κυβέλη, Κατίνα Παξινού, Λίνα Τσαλδάρη), 1

ποιήτρια που συνδέθηκε με τα Γιάννινα τη Δώρα Ντίστρια, 8 γυναίκες δωρήτριες της πόλης (Ελισάβετ Καστρισιόα, Ελένη Ζωγράφου, Ευθαλία Σούρλα, Αγγελική Παπάζογλου Ισμήνη Τζαβέλλα, Αντιγόνη Τζαβέλλα, Περγωτή Πυρσινέλα Πολυξένη Μολυβάδα).

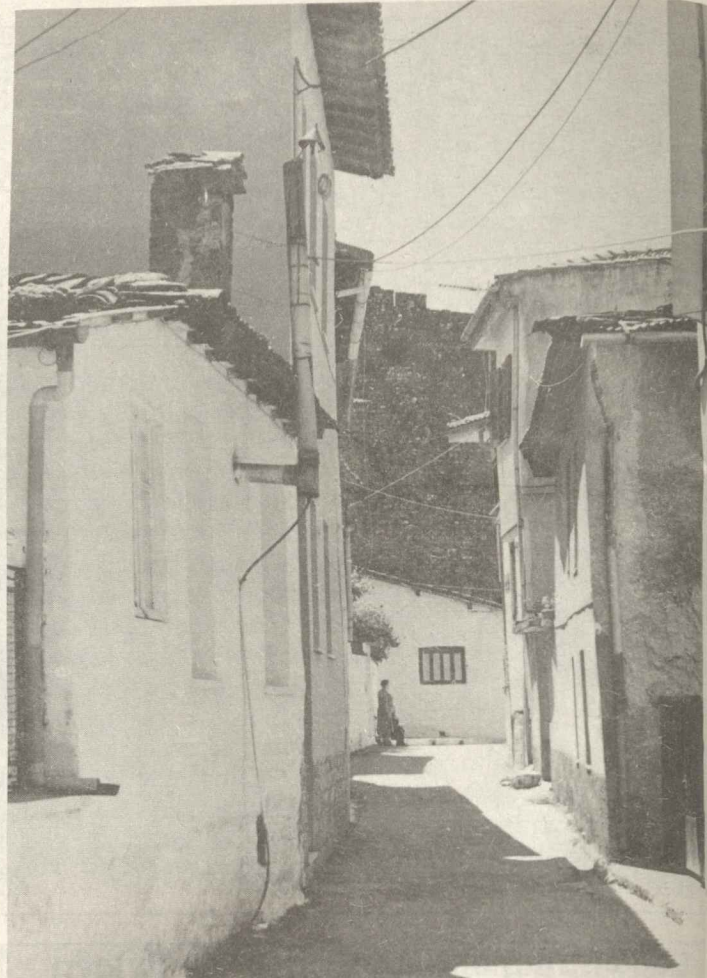
Βρίσκουμε ακόμα τις τρεις τραγικές περιπτώσεις των γυναικών που εκτελέστηκαν στον εμφύλιο. (Ευτυχία Πρίντζου, Ελπινίκη Μπίτη, Σοφία Φαρίδη). Τέλος και την πασίγνωστη Κυρά Βασιλική. Την άλλη την αμφιλεγόμενη κυρά Φροσύνη δεν την τίμησε επίσημα κανείς. Τιμήθηκε όμως από την παράδοση και πήρε το όνομα περιοχής της λίμνης ό-

που την έπνιξε μαζί με άλλες γιαννιώτισσες ο Αλή Πασάς.

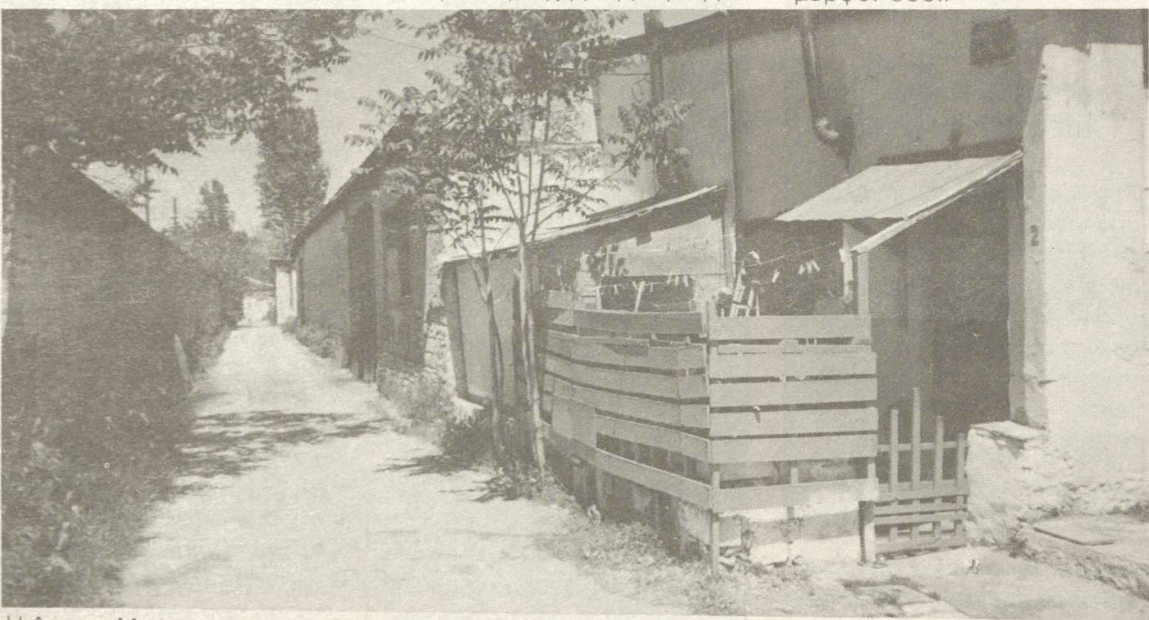
Τέλος πρέπει να αναφέρουμε 2 βασίλισσες αγαπημένες των δρόμων που στα Γιάννινα έχασαν τις οδούς τους, την Φρειδερίκη και την Ολγα.

B.Φ

Υ.Γ: Δυσκολεύτηκε αρκετά η φωτογράφος μας να εντοπίσει αρκετούς από τους ...γυναικείους δρόμους μας. Στενοσόκακα, με μύρια όσα προβλήματα. Δήμαρχε μήπως χρειάζεται κάτι να κάνεις, αν όχι για τις γυναίκες και τους άνδρες που ζούν σ' αυτούς τους δρόμους, τουλάχιστον για αυτές που τις άξιζαν πιο όμορφοι οδοί.

Η κυρά Βασιλική στο... Κάστρο.

Η Δέσπω Μπότσαρη στο ...Λασπότοπο.

Γυναικεία ονόματα σε δρόμους και συνοικίες που πέρασαν οι μεγάλοι μας και η πόλη σπερνουν οι μικροί.

ΕΚΑΛΗ: Στο άκουσμα του προαστίου μας έρχεται στο μυαλό κάτι το αριστοκρατικό. Όμως η ΕΚΑΛΗ σύμφωνα με την μυθολογία ήταν γριά χωρική που φιλοξένησε τον Θησέα όταν γαίνε στον Μαραθώνα να σκοτώσει τον Ταύρο. Όταν ο Θησέας γύρισε έφαξε να βρει την Εκάλη για να την ευχαριστήσει, όμως εκείνη είχε πεθάνει. Τότε ίδρυσε προς τιμήν της το πύλαιο και το ιερό του Εκαλείου Διός.

ΡΙΓΙΛΛΗΣ: Το όνομα ανήκει στην αριστοκράτισσα Ρηγίλλη Αττική. Αππία Άννα που έζησε τον 2 μ.χ. αιώνα και ανήκε στην υψιβατική κοινωνία της εποχής της. Ήταν σύζυγος του Ηρώδη του Αττικού που πέθανε λίγο μετά το γάμο τους. Όμως αθωώθηκε και σε στη μνήμη της το Ωδείο Ηρώδου του Αττικού.

εκτός δέματος

Το θέμα που ακολουθεί είναι πέρα για πέρα αληθινό.

Ακούστηκε σε εκπομπή υψηλής ακροαματικότητας και σε ώρα απογευματινή και άρχισα να τρέμω και να οδύρομαι.

Χαριτωμένη δίμετρη νεαρά κάνει την εξής ερώτηση - κουίζ:

"Ποιος έγραψε τον εθνικό μας ύμνο;"

Και απαντά η συμπαθής κυρία: "Μπορείτε να με βοηθήσετε να πάρω το μίξερ;"

"Ναι" λέει η κόρη, "θυμίζει ψάρι" Περνάνε 40 δεύτερα σιγής και ακούγεται το φοβερό "Γαλέος;"

Μια κραυγή έσκισε το σκοτάδι. Η δικιά μου.

Η δε νεαρά λέει "Λυπάμαι πολύ που δεν το θρήκατε. Γράφτηκε επί Κολοκοτρώνη. Σας λέει κάτι αυτό μήπως;"

Φυσικά και δεν της έλεγε. Και μια πιθανότητα να υπήρχε εκείνο το "επί Κολοκοτρώνη" σε κόβει στα

δύο. Πως λέμε επί Χούντας;

Και μετά το συμβάν όλοι με σ' τα χαμόγελα και την καλή χαρά, να κάθεται ν' αναρωτιέσαι για την ανθρώπινη φύση και όλα τα συναφή.

Και ρωτώ: Τον μαϊντανό τον ξέρετε; Το συμπαθές φυτό εννοώ. Φυσικά θα πείτε. Και τι χρωστάει θέβαια το χόρτο να το εκθέτουμε έτσι, δεν ξέρω. Όμως αυτό το φαινόμενο του ν' ανοίγεις την τηλεόραση και απ' το πρωί ως το βράδυ να βλέπεις τα ίδια πρόσωπα δεν το καταλαβαίνω. Τι μονομανία κι αυτή, τι ψυχασθένεια. Νομίζω πως ζω στην Κίνα και μου φαίνονται όλοι ίδιοι. Και εξηγώ: Το πρωί ο παρουσιαστής ή και η παρουσιάστρια είναι ο αυτός που έχει άλλες δύο εκπομπές το μεσημέρι, μια το απόγευμα και άλλη μιά το βράδυ σ' άλλο κανάλι, μία πρό και μία μετά το φαγητό.

Μ' αρέσει που είχανε ζόρι με τα κρατικά περί προ-

σωποκρατίας κ άλλα χαριτωμένα. Και λες αντί να ντιπαρέρχομαι το θέμα, θάναι καλοί παρουσιαστές δημοσιογράφοι, ίσως γι αυτό. Αμ δε. Αυτοί όλοι χαίως είναι και τραγουδιστές και ηθοποιοί και κωμικοί και όλοι ενίοτε και ότι άλλο θές. Μόνο σουθλάκι που λένε. Εκεί που σου λένε τα τελευταία νεύματα σου, λένε και ένα τραγουδί φερ' ειπείν, μετά από λίγα λεπτά λένε ένα άλλο και να ο δίσκος ο καινούργιος πωλήσεων.

Πάντως πιστεύω πως φταίει αυτή η τάση στην Ελλάδα να γίνουν όλα εθνικά. Εθνική οδός, εθνική σταρ, εθνικοί παρουσιαστές. Ξέρω γω. Κι αυτό αφορά τους δρόμους, την ταυτότητα, την ιστορία μας, την ακρόπολη, να να το δεχτώ. Αλλά απ' όλα και πέρα γιατί να το υποστώ. Ο κάθε μαϊντανός έχει τέτοιες βαθιές φιλοδοξίες και να παίζει με το νευροφυτικό μου. Αυτό δεν το κατανοώ τολμώ. Για σας δεν ξέρω. Πάντως εγώ έχω μια ευαίσθησία στο θέμα και μου κακοφαίνεται. Κι όχι τίποτα άλλο. Απλά δεν μπορεί κανείς νάχει περιθώρια κωμικά σ' αυτό τον κόσμο. Σου μένει τ' απωθήσεις νέος ταλαντούχος και ικανός και να μισήσεις έδαφος να το δείξεις. Κλείσαν οι δρόμοι όλες τις ελπίδες για την ιδιωτική τηλεόραση, σαν και κυριολεκτικά και μεταφορικά.

Μαρία Βαφειάδου